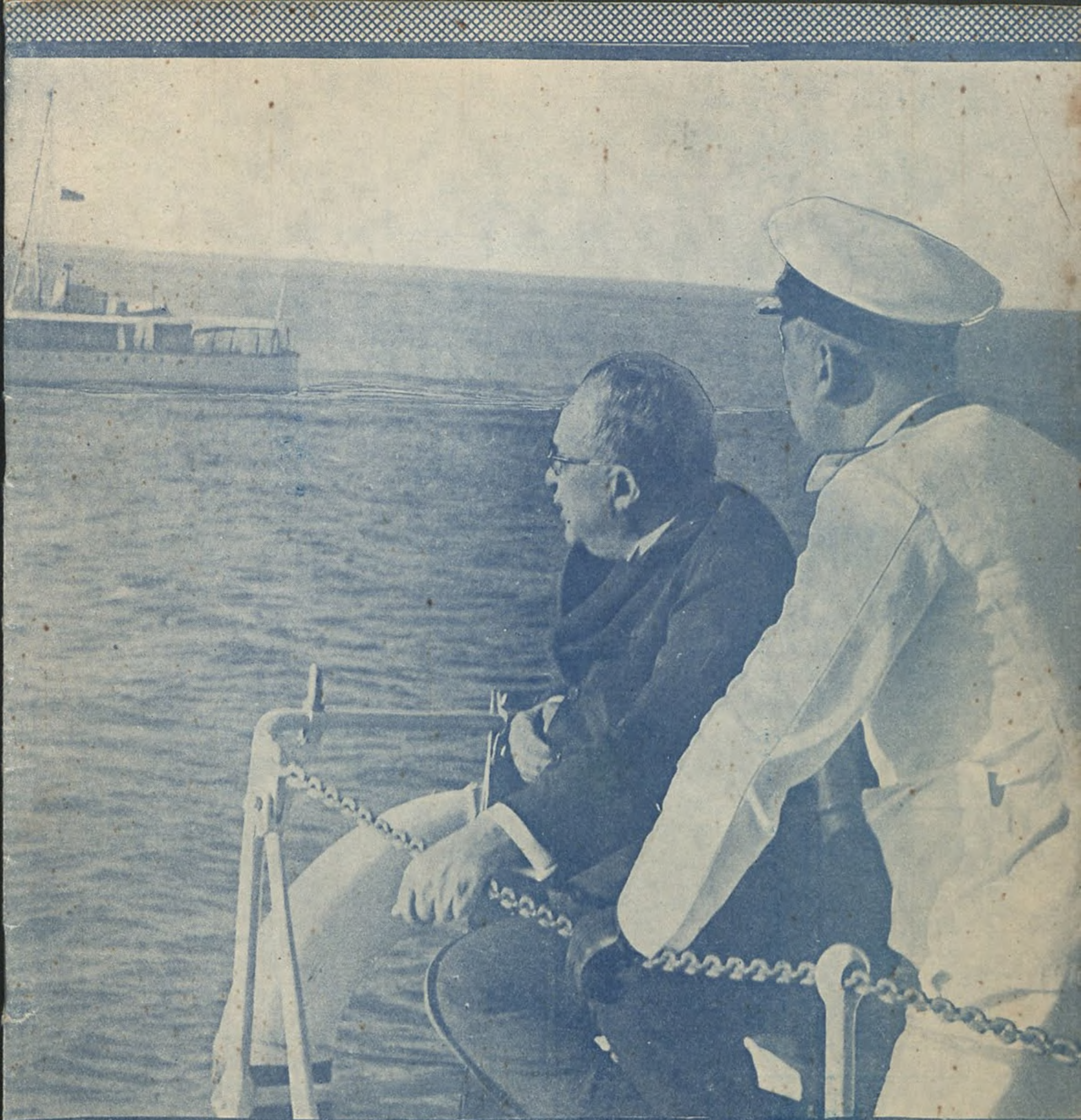

Ἡ Νεολαία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 51
30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1939-Δ'.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ 1.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. 32-094

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 51—30 Σεπτεμβρίου 1939
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν	καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160	200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	»	80	100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	»	40	50

ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Λίρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας):
ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Γεν. Γραμματείαν Ε.Ο.Ν., Πλατ. Συντάγματος

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ

Μὲ τὸ φύλλο αὐτῆς τῆς ἑβδομάδος τὸ περιοδικό μας κλείει τὸν πρῶτο του χρόνο. Θὰ μᾶς συγχωρηθῇ ἑπομένως νὰ σταματήσωμε γιὰ μιὰ στιγμὴ καὶ ν' ἀνασκοπήσωμε τὸν χρόνο αὐτόν, ποὺ ἦτο κι' ἐδῶ, ὅπως εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους τομεῖς καὶ εἰς ὅλας τὰς σφαίρας δράσεως τῆς Ε. Ο. Ν., χρόνος ὠργανωμένης προσπαθείας. Ἕνας χρόνος προσπαθείας καὶ ἀγῶνος ἑλληνικοῦ. Φυσικὰ μὲ τὸ χρόνο ποὺ κλείει ἡ «Νεολαία» σήμερα, οὔτε ἡ ὠργανωμένη προσπάθεια ἀνακόπτεται, οὔτε ὁ ἀγὼν τελειώνει. Ὅσο θὰ κυλᾷ ἀστείρευτο, μὲ τοὺς αἰῶνες, τὰ θεῖα νερά του, τὸ ποτάμι τοῦ Ἑλληνισμοῦ, θὰ συνεχίζεται αὐτὸς ὁ ἀγών. Αἱ γενεαὶ ποὺ διαβαίνουν θὰ τὸν ἐμπιστεύωνται εἰς τὰς γενεὰς ποὺ ἔρχονται. Καὶ κάθε φορὰ θὰ τὸν φουντώνῃ νέα ὁρμὴ καὶ νέα πνοὴ θὰ τὸν ἀνανεώνῃ. Ἂν λοιπὸν εἴπαμε νὰ σταματήσωμε γιὰ ν' ἀνασκοπήσωμε τὸν χρόνο ποὺ ἔκλεισε, τὸ κάμαμε περισσότερο γιὰ μᾶς, γιὰ νὰ βεβαιωθοῦμε πὼς ἐσταθήκαμε καλά, ὅπου μᾶς ἔταξε ὁ Ἀρχηγὸς καὶ τὸ χρέος μας. Ἡ βεβαίωσις αὐτὴ μᾶς εἶναι ἀπαραίτητη, γιὰ νὰ μᾶς ἐγκαρδιώνῃ εἰς τὴν συνέχεια τοῦ ἀγῶνος.

Ἔχομε τὴν γνώμη ὅτι ἠμποροῦμε νὰ εἴμεθα καὶ ἡμεῖς καὶ ἡ νεολαία τῆς Ἑλλάδος — εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει τὸ περιοδικὸν — ἱκανοποιημένοι μὲ ὅσα ἐπετύχαμε τὸν πρῶτο χρόνο. Γνωρίζομε ὅτι δὲν ἐφθάσαμε τὴν τελειότητα, ἀλλὰ ἡ τελειότης εἶναι ἰδιότης τοῦ Θεοῦ, ἐνῷ ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ εἶναι εὐχαριστημένος ἂν κατορθώνῃ κάθε νέα του πραγματοποίησις νὰ εἶναι βελτίωσις τῆς προηγουμένης. Νομίζομεν ὅτι ἡ «Νεολαία» τὸ ἐπέτυχεν αὐτό, ἂν ὄχι κάθε φοράν, τοὐλάχιστον εἰς τὸ σύνολον τῆς ἐργασίας της τοῦ ἔτους καὶ τοῦτο μᾶς δίδει τὸ θάρρος καὶ τὴν δύναμιν τῆς συνεχείας. Μέσα σ' ἕνα χρόνο ἡ «Νεολαία» ἐκυκλοφόρησεν ὅσον καμμιὰ ἄλλη περιοδικὴ ἔκδοσις. Τοῦτο εἶναι μία νίκη. Κατέκτησε τοὺς νέους καὶ τὰς νέας τῆς Ἑλλάδος. Ἔγινεν ὁ παραστάτης καὶ ὁ συνεργάτης τῆς οἰκογενείας καὶ τοῦ σχολείου. Μὲ τὸν νέον χρόνον δὲν ἔχει παρὰ νὰ συνεχίσῃ τὸν δρόμον ποὺ τῆς ἐχάραξεν ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ν' αὐξήσῃ ἀκόμη περισσότερον τοὺς φίλους της. Νὰ κατακτήσῃ ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ μαζὶ μὲ τὰ παιδιὰ καὶ μέσῳ τῶν παιδιῶν τοὺς μεγάλους, ποὺ εἶναι καιρὸς νὰ μάθουν ὅτι ἀξίζει «νὰ γίνουν ὡς τὰ παιδία ταῦτα», νὰ μεταλάβουν δηλαδὴ ἀπὸ τὴν ἁγνότητα καὶ ἀπὸ τὴν δροσιὰν τοῦ ἐνθουσιασμοῦ των, διὰ νὰ γίνουν καὶ οἱ ἴδιοι καλλίτεροι καὶ διὰ ν' αὐξηθῇ ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς των. Περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φοράν, κατὰ τὴν κοσμογονικὴν αὐτὴν περίοδον τῆς ἱστορίας, χρειάζεται νὰ μάθωμεν ὅλοι ν' ἀντικρύσωμεν τὴν ζωὴν μὲ καινούργια μάτια, καθαρά, ἔξω ἀπὸ προκαταλήψεις καὶ συνηθείας, μὲ ὅλην μας τὴν ψυχὴν παρασκευασμένην νὰ μαντεύῃ καὶ νὰ δέχεται τὴν αὔριον, ποὺ γεννᾶται, μέσα εἰς σπασμοὺς ἀγωνίας πανανθρωπίνης. Περισσότερον παρὰ κάθε ἄλλην φορὰν εἰς τὴν ἱστορίαν ἔχομεν καθῆκον νὰ παρασκευάζωμεν αὐτὴν τὴν αὔριον φωτεινήν, γενναιόψυχον καὶ δικαίαν, ἀνατρέφοντες καταλλήλως τοὺς νέους, ποὺ εἶναι οἱ φορεῖς της.

Κδς.

Ἐθνικὴ κυριαρχία καὶ ἠθικὴ ἀνεξαρτησία.

ΑΡΘΡΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ Ε.Ο.Ν.

(Συνέχεια)

Τὸ πνεῦμα αὐτὸ εἶναι ἡ ἄμεσος καὶ ἀναγκαία συνέπεια τῆς βασικῆς καὶ ἀπολύτου πίστεως εἰς τὸ Ἔθνος ὡς σύνολον πνευματικῶν, ἱστορικῶν καὶ ἠθικῶν ἀξιῶν, ὡς ἔννοιαν δηλαδὴ καὶ ὡς πραγματικότητα. Εἶναι συνυφασμένον μὲ τὴν βίωσιν τῶν Ἰδανικῶν τοῦ Ἔθνους καὶ τὴν συνείδησιν τῆς Ἱστορικῆς του ἀποστολῆς.

Εἶναι εὐνόητον λοιπὸν ὅτι μέσα ἀπὸ τὸ πρῖσμα αὐτοῦ τοῦ πνεύματος, τὸ καθεστὼς τῆς 4ης Αὐγούστου ἀντιμετωπίζει ὁλόκληρον τὸ Ἑλληνικὸν πρόβλημα. Εἶναι τὸ βάθρον ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον στηρίζει τὴν ἀντίληψίν του περὶ τοῦ ἱστορικοῦ καὶ πνευματικοῦ γεγονότος, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται Ἑλληνισμός, περὶ τῆς ὅλης μας Ἐθνικῆς ζωῆς καὶ ὑποστάσεως. Ἡ ἀντίληψις αὐτὴ ἐπέβαλεν ἕνα ἑνιαῖον ρυθμὸν καὶ σκοπὸν σὲ κάθε ἐκδήλωσι τῆς ζωῆς τῆς Χώρας. Μεταφερομένη εἰς τὴν πολιτικὴν πρᾶξιν μεταφράζεται εἰς τὴν δημιουργίαν θεσμῶν πρωτοτύπως Ἑλληνικῶν, διηνεκῶς ἀνταποκρινομένων εἰς τὰς οὐσιαστικὰς ἀνάγκας καὶ τὰ ζωτικὰ συμφέροντα τῆς Χώρας, ἐν διαρκεῖ πρὸς αὐτὰ ἀναπροσαρμογῇ. (Εἷς ἐκ τῶν θεσμῶν αὐτῶν εἶναι καὶ ἡ Ε. Ο. Ν.). Διότι ἡ μορφὴ τῶν θεσμῶν τῆς 4ης Αὐγούστου δὲν ἔχει ἀποκρυσταλλωθῆ. Εὑρίσκεται εἰς τὸ στάδιον τῆς δημιουργίας καὶ χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν ὁρμὴν καὶ τὴν ζωτικότητα τὴν συνυφασμένην πρὸς αὐτὸ τοῦτο τὸ πηγαῖον καὶ ρωμαλέον τῆς φύσεώς της καὶ πρὸς τὴν ἀνάγκην διαρκοῦς ἀνταποκρίσεως πρὸς τὸ Ἐθνικὸν συμφέρον.

Ἡ κατίσχυσις τῆς νοοτροπίας αὐτῆς, ἡ ὁποία διὰ νὰ διατηρηθῇ καὶ νὰ ἀναπτυχθῇ ἔχει ἀνάγκην καθημερινῆς ἀνακατακτήσεως διὰ τῆς ἐργασίας, τῆς θυσίας, τῆς πίστεως καὶ τῆς αὐστηρᾶς εἰς αὐτὴν συνεπείας ὅλων μας ὡς συνόλου καὶ ὡς ἀτόμων, ἡ κατίσχυσίς της μέσα στὴν Ἑλληνικὴ ζωὴ καὶ στὸν Ἑλληνικὸ κόσμο ἀποτελεῖ τὴν γονιμωτέραν κατάκτησιν τῆς Φυλῆς καὶ τὴν ἑνιαίαν ἀφετηρίαν κάθε δημιουργίας τῆς 4ης Αὐγούστου.

Τὴν νοοτροπίαν αὐτὴν τὴν ἐκφράζει ὁ Ἀρχηγὸς κατὰ τρόπον ἀνάγλυφον εἰς τοὺς λόγους του, εἰς τὰς πράξεις του, εἰς τὴν ζωήν του, εἰς κάθε του ἔργον. Εἶναι ἡ πραγματική, ἡ οὐσιαστικὴ ἐπανάστασις καὶ ἡ ἀληθινὴ ὑλικὴ καὶ ἠθικὴ ἀπελευθέρωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Χωρὶς αὐτὴν δὲν εἶναι νοητὴ ἡ Ἐθνικὴ κυριαρχία. Ἡ ὑπερήφανος θέσις τῆς νοοτροπίας τῆς Ἑλληνικῆς αὐτοτελείας εἶναι συγχρόνως καὶ ἡ ἄρνησις κάθε ἀναξιότητος καὶ συμβατικότητος, εἶναι ἡ μάχη ἐναντίον τῆς παρακμῆς, τῆς ἡττοπαθείας καὶ τῆς ἀμφιβολίας. Εἶναι ἡ ἀποκήρυξις κάθε δουλικότητος καὶ κάθε οἱουδήποτε πράγματος, κειμένου ἐκτὸς τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς, τῆς Ἑλληνικῆς πραγματικότητος καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἀνάγκης. Ὑπάρχει ὡς διαπίστωσις τῆς Ἑλληνικῆς δυνάμεως καὶ ὡς κατάλυσις τοῦ μύθου περὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἀδυναμίας καὶ ἀνεπαρκείας. Ἀρνούμεθα νὰ εἴμεθα ἕνα μουσεῖον ἀναμνήσεων καὶ αἰσθανόμεθα τὴν δύναμιν νὰ εἴμεθα μία δυναμικὴ δημιουργία, ἡ δημιουργία τῆς Ἑλληνικῆς Ἀναγεννήσεως, τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ καὶ τῆς Ἑλληνικῆς πνευματικῆς ἡγεσίας, συμφώνως πρὸς τὰς ἐπιταγὰς τῆς ἱστορικῆς ἀποστολῆς τῆς Φυλῆς.

Τόσα χρόνια ἡ αὐτοτέλεια καὶ ἡ ἰσχὺς τοῦ Ἔθνους ὑπενομεύετο ἀπὸ ἀνθρώπους μὴ δυναμένους ἢ μὴ θέλοντας νὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὸν κόπον νὰ συλλάβουν τὰς δυνατότητας τῆς Φυλῆς καὶ κατορθώνοντας, ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, νὰ ἀναμετροῦν τὸν βίον της καὶ τὰς ἱκανότητάς της μὲ μέτρον τὴν ἰδικήν των μικρότητα. Γιὰ τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὄχι μόνον οὐδεμίαν ὑπεῖχεν εὐθύνην, ἀλλ' ἀντιθέτως ὑπῆρξε τὸ θῦμα, ὁσάκις δὲ ἐκλήθη ἀπέδειξε κατὰ τὸν πλέον πανηγυρικὸν τρόπον τὸν ἀστείρευτον πλοῦτον τῶν ψυχικῶν καὶ ἠθικῶν του δυνάμεων. Ἀλλὰ οἱ ἐπὶ ἑκατονταετίαν πολιτικοὶ καὶ κοινωνικοὶ ἡγέται τοῦ τόπου, ἀπομακρυσμένοι ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ λαοῦ καὶ δημιουργοῦντες μίαν πλασματικὴν ἀντιπροσώπευσίν του, οὐδεμίαν ἔχουσαν ταυτότητα μὲ αὐτόν, κατέβαλλον κάθε προσπάθειαν διὰ ν' ἀπομακρύνουν τὸ Ἔθνος ἀπὸ τὰς λεωφόρους τῶν μεγάλων του πεπρωμένων καὶ νὰ νοθεύσουν τὶς πιὸ γνήσιες πηγὲς τῆς ζωῆς μας μεταφυτεύοντες ἀνεξέλεγκτα εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς τοῦ τόπου κάθε παρηκμασμένην ἀντίληψιν, κάθε ἀλλοπρόσαλλον θεσμόν, ἀρκεῖ νὰ εἶχε τὴν προέλευσιν μὴ Ἑλληνικὴν καὶ κατὰ προτίμησιν μάλιστα ἀνθελληνικήν.

Εἰς τὸν ἀηδῆ καὶ δουλικὸν αὐτὸν πιθηκισμὸν προεξῆρχον ἐκεῖνοι οἵτινες αὐθαιρέτως εἶχον αὐτονομάσει ἑαυτοὺς «τάξιν ἰθύνουσαν». Καὶ τοῦτο καθ' ἣν ὥραν αὐτοὶ οὗτοι οἱ ξένοι διεκήρυσσον ὅτι κάθε τὶ διὰ τὸ ὁποῖον ἀξίζει νὰ ζῇ καὶ ν' ἀποθνήσκῃ ὁ ἄνθρωπος, πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει εἰς τὴν ζωήν μας μεγάλο καὶ ὡραῖο, πλὴν τῶν νόμων τῆς φύσεως, ἔχει τὴν προέλευσίν του Ἑλληνικήν.

Εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν πρέπει ν' ἀναζητηθῇ ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα αἴτια τῆς ἠθικῆς κρίσεως τὴν ὁποίαν διῆλθεν ὁ τόπος καὶ τῆς Ἑλληνικῆς παρακμῆς, φυσικῆς ἄλλως τε ὑπὸ ἕνα κοινωνικὸν καὶ πολιτικὸν καθεστὼς οὐδαμῶς ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰς ζωτικὰς ἀνάγκας καὶ συνθήκας τοῦ Ἔθνους.

Εἰς τὴν ἀνατροπὴν αὐτῆς τῆς καταστάσεως καὶ τῶν συνεπακολούθων αὐτῆς ὑπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς 4ης Αὐγούστου ἐνυπάρχει ἡ πρώτη πρᾶξις τοῦ ἀγῶνος, διὰ τὴν ἐξυγίανσιν καὶ τὴν Ἀναγέννησιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἡ ἔκφρασις τῆς πραγματικῆς θελήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀντιδρῶντος κατ' αὐτῆς τῆς ἀντιφατικῆς πρὸς τὴν ζωήν του ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας.

Ἐν προκειμένῳ τονίζει ὁ Ἀρχηγός :

«Ἤμην βέβαιος ὅτι ἀνταπεκρινόμην εἰς βαθεῖαν ζωτικὴν ἀνάγκην τοῦ Ἔθνους, ἀνάγκην ὑπάρξεως αὐτοῦ, ἀνάγκην ποὺ ἐκινοῦσε τὰ μύχια τῆς ψυχῆς τοῦ καθενός. Καὶ δι' αὐτὸ μὲ ἐννοήσατε ὅλοι, διότι ἐξέφρασα ἐκεῖνο ποὺ ἦτο μέσα σας».

Ἐλέχθη ἀνωτέρω ὅτι ἡ ἐθνικὴ κυριαρχία καὶ συνεπῶς ἡ διατήρησις τῆς συνειδήσεως τῆς Ἑλληνικῆς αὐτοτελείας, μὲ ἄλλα λόγια τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ Ἔθνους, προϋποθέτει παραλλήλως πρὸς τὴν πίστιν πρὸς τὸ Ἔθνος καὶ τὴν ὕπαρξιν ἰσχύος αὐτοῦ. Προϋποθέτει ρώμην ψυχικὴν καὶ πνευματικήν. Δύναμιν ἠθικὴν καὶ ὑλικήν. Τὰ Ἔθνη δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ζήσουν μὲ τὴν ἐλεημοσύνην τῶν ἄλλων.

(Ἀκολουθεῖ)

ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΘΗΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

«Ἡ καλλιέργεια τῆς Ἑλληνικῆς γῆς στὸν ἀνώτατο βαθμὸ ἀποτελεῖ γιὰ τὸν καθένα καὶ τὴν καθεμιὰ ἀπὸ σᾶς Ἐθνικὸ καθῆκον, ὅμοιον μὲ τὸ καθῆκον τοῦ Στρατιώτου».

◆

«Θὰ συμπληρώσωμεν τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκπαιδεύσεως οὕτως ὥστε νὰ παράσχωμεν εἰς τὰ παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ εἰς τὰ κορίτσια τῶν Ἑλλήνων τὴν πνευματικὴν τροφήν, ἡ ὁποία ἀνταποκρίνεται πρὸς τοὺς σκοποὺς καὶ τὸ μέλλον τοῦ Ἔθνους καὶ πρὸς τὴν εὐτυχίαν καὶ εὐημερίαν αὐτῶν τῶν ἰδίων τῶν παιδιῶν».

◆

«Καὶ τέλος θὰ προβῶμεν εἰς τὴν διοργάνωσιν τῆς νεολαίας, ὄχι μόνον διατηροῦντες τοὺς ὑφισταμένους σήμερον ὀργανισμούς, ἀλλὰ καὶ συνενοῦντες αὐτοὺς πρὸς ἀλλήλους. Ἕκαστον ἐξ αὐτῶν μὲ τὴν ἰδιοτυπίαν του, εἴτε σχολικὸς ὀργανισμὸς εἶναι, εἴτε ἐξωσχολικός, ἀλλὰ ζητοῦντες ἀπὸ ὅλους τοὺς ὀργανισμούς, ὁσοιδήποτε καὶ ἂν εἶναι καὶ ὁπωσδήποτε καὶ ἂν συνέστησαν, ὄχι μόνον ἀθλητικὰς παιδιὰς καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ σώματος, ὄχι μόνον ἀνάπτυξιν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος, ἀλλὰ καὶ πίστιν πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς 4ης Αὐγούστου, τῶν ὁποίων ἐσεῖς παιδιὰ καὶ ἐσεῖς κορίτσια θὰ ἐπωφεληθῆτε μίαν ἡμέραν, καὶ τὴν σημαίαν, τὴν ὁποίαν ἐσεῖς, ὅταν θὰ λείψωμεν ἡμεῖς, διότι ἄνθρωποι εἴμεθα, ἐσεῖς θὰ πάρετε τὴν σημαίαν των καὶ θὰ τὴν φέρετε πάρα πέρα, ἕως ὅτου ἀρκέσῃ ὁ βίος σας διὰ νὰ τὴν παραδώσετε εἰς τοὺς ἐπερχομένους νέους, οἱ ὁποῖοι καὶ αὐτοὶ θὰ τὴν πᾶνε πάρα πέρα εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα».

Ι. Μεταξᾶς

Στὸ περιθώριον

Η 14η ΕΚΘΕΣΙΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

Εἰς τὴν Μακεδονικὴν πρωτεύουσαν ἤνοιξε τὰς πύλας της ἐν μέσῳ τοῦ παγκοσμίου σάλου καὶ τῆς πολεμικῆς λαίλαπος ἡ 14η Διεθνὴς Ἔκθεσις τῆς Θεσσαλονίκης, εἰς τὰ περίπτερα τῆς ὁποίας τὰ συμμετέχοντα Κράτη ἐπιδεικνύουν τὴν πρόοδον καὶ τὰς πραγματοποιήσεις των ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς παραγωγῆς.

Ἡ Τουρκία, ἡ Βουλγαρία, ἡ Ἑλλὰς ἐκ τῶν Βαλκανικῶν Κρατῶν καὶ ἡ Ἰταλία καὶ ἡ μακρινὴ Φινλανδία ἐκ τῶν ἔξω - Βαλκανικῶν τοιούτων, συναγωνίζονται εἰς τὸν πλέον εἰρηνικὸν καὶ ἐκπολιτιστικὸν στίβον τῆς ἐργασίας καὶ τῆς παραγωγῆς.

Εἰς τὴν Μακεδονικὴν πρωτεύουσαν ἡ διωκομένη εἰς τὴν Εὐρώπην εἰρήνη εὗρε μίαν γωνίαν, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ λάτρεις της, μὲ τὴν ἠρεμίαν εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὰς καλλιτέρας ἐλπίδας διὰ τὴν αὔριον, ἐκθέτουν τὰ προϊόντα τοῦ εὐλογημένου μόχθου των καὶ τὴν θέλησίν των νὰ ζοῦν δημιουργοῦντες ἀγαθὰ δι' ἑαυτοὺς καὶ διὰ τοὺς ἄλλους.

Ὁ Ἀρχηγός, ὅστις ἀποδίδει ὅλως ἐξαιρετικὴν σημασίαν εἰς τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα τῆς Ἐκθέσεως, δὲν παρέλειψεν οὐδεμίαν προσπάθειαν καὶ φροντίδα διὰ τὴν πλήρη αὐτῆς ἐπιτυχίαν.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Β' καὶ τὸ Διαδοχικὸν ζεῦγος, οἱ ὁποῖοι ἐλάμπρυναν διὰ τῆς παρουσίας Των τὴν Ἔκθεσιν καὶ ἐν γένει ἡ Πολιτεία ἔκαμαν τὸ πᾶν διὰ νὰ τονισθῇ ἰδιαιτέρως ὁ χαρακτὴρ τοῦ εἰρηνικοῦ γεγονότος καὶ ἡ ἀξία του διὰ τὴν Ἑλλάδα, διὰ τὸν λαόν της, ἀλλὰ καὶ δι' ὅλους τοὺς συνοίκους λαούς.

Εἰς τὴν Ἔκθεσιν Θεσσαλονίκης ἡ Ε. Ο. Ν. μετέσχε δι' ἰδίου περιπτέρου ἐμφανίζοντος τὰς πραγματοποιήσεις τῆς Ὀργανώσεως ἀπὸ τῆς συστάσεώς της. Ὁ κόσμος τῶν ἐπισκεπτῶν τῆς Ἐκθέσεως μετὰ συγκινητικοῦ ἐνδιαφέροντος ἐπισκέπτεται τὸ περίπτερον τῆς Ε. Ο. Ν., τοῦ ὁποίου καθὼς καὶ τῆς ὅλης Ἐκθέσεως περιγραφὰς θὰ μᾶς δώσῃ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς τεύχους ὁ εἰδικὸς ἀπεσταλμένος τοῦ περιοδικοῦ.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΩΝ ΕΞΩΦΥΛΛΩΝ ΜΑΣ

Εἰς τὴν πρώτην: «Ὁ Ἀρχηγὸς ἀγρυπνεῖ».

Εἰς τὴν τελευταίαν: Ἀθλητικαὶ ἀσκήσεις Φαλαγγιτισσῶν Π. Δ. Θ. Π. εἰς τὸ Στρατόπεδον «Ἰω. Μεταξᾶς».

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΟΣ

Ἡ παρέμβασις τοῦ ρωσσικοῦ στρατοῦ ἐπετάχυνεν ἀκόμη περισσότερον τὴν ἄλλως τε, παρὰ πᾶσαν πρόβλεψιν, γοργὴν ἐξέλιξιν τῶν πολεμικῶν γεγονότων εἰς τὴν ἀνατολικὴν Εὐρώπην. Ὁ πόλεμος εἰς τὴν Πολωνίαν ἠμπορεῖ νὰ θεωρῆται τὴν στιγμὴν αὐτὴν τερματισμένος. Τοῦτο ἀσχέτως ὅλως πρὸς τὰς πιθανότητας τῆς ὁριστικῆς διαμορφώσεως τοῦ πολιτικοῦ χάρτου εἰς τὴν περιοχὴν ἐκείνην, ὅπου, ὁμοῦ μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους συντελεστάς, ὀφείλεται σήμερον νὰ ὑπολογίζεται καὶ ὁ ρωσσικὸς παράγων. Ἀξίζει νὰ ὑπογραμμισθῇ τὸ γεγονός, ὅτι εἴκοσι πέντε ἔτη μετὰ τὸν μεγάλον εὐρωπαϊκὸν πόλεμον, ἡ σοβιετικὴ Μόσχα ἐπιτυγχάνει εἰς τὴν ἀνατολικὴν Γαλικίαν καὶ τὴν Καρπαθιακὴν περιοχὴν τὰς παλαιὰς διεκδικήσεις τῆς αὐτοκρατορικῆς Ρωσσίας. Ἐπιβεβαιοῦται οὕτω διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὸ ἀπαρασάλευτον τοῦ ἀξιώματος, σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖον ὑπεράνω παντὸς κοινωνικοῦ ἢ πολιτικοῦ δόγματος, ἡ ἱστορική, ἡ γεωγραφικὴ καὶ ἡ φυλετικὴ ἀλήθεια εἶναι ἐκείνη ποὺ καθορίζει κυριαρχικῶς τὰς πράξεις τῶν λαῶν. Τὸ ὅτι ἡ ἐπιβεβαίωσις αὐτὴ μᾶς παρέχεται τὴν φορὰν ταύτην διὰ τῆς ἐνεργείας μιᾶς Χώρας, ἡ Κυβέρνησις τῆς ὁποίας ἐπὶ δεκαετηρίδας ἠγωνίζετο νὰ πείσῃ τὸν Κόσμον ὅτι ἀνέτρεψε, μαζὶ μὲ τὴν παλαιὰν κοινωνικὴν καὶ ἠθικὴν τάξιν, καὶ τὰς περὶ ἔθνους καὶ ἐθνικῆς κυριαρχίας ἀντιλήψεις, εἶναι ἐξόχως πολύτιμον δίδαγμα δι' ὅλους τοὺς λαούς.

Ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὰ μέχρις ὥρας ἀνεκδήλωτα σχέδια τῶν δύο μεγάλων Κρατῶν, τὰ ὁποῖα ἔλαβον στρατιωτικὴν κατοχὴν ἐπὶ τῶν πολωνικῶν ἐδαφῶν, αἱ ὁριστικαὶ τύχαι τοῦ πολωνικοῦ Ἔθνους ἐξακολουθοῦν νὰ παραμένουν ἠρτημέναι ἀπὸ τὴν τελικὴν ἔκβασιν τοῦ πολέμου, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὰς ὑπευθύνους βεβαιώσεις τῶν ἡγετῶν τῶν δυτικῶν συμμάχων, εὑρίσκεται μόλις εἰς τὴν ἀρχήν του. Ἡ ἀντικειμενικότης ἐπιβάλλει πάντως νὰ μὴ ὑποτιμᾶται τὸ γεγονός, ὅτι δυνάμει τοῦ συντελεσθέντος προσωρινοῦ, καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις, διαχωρισμοῦ τῶν ζωνῶν στρατιωτικῆς κατοχῆς, ἡ μεγάλη σλαυϊκὴ δύναμις τοῦ Βορρᾶ εὑρέθη ὅσον ποτὲ ἄλλοτε ἐγγὺς τῶν περιοχῶν, εἰς τὰς ὁποίας διαβιοῦν ἀπὸ αἰώνων τὰ νοτιοσλαυϊκὰ Ἔθνη καὶ τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐπίσης δὲν ἠμπορεῖ νὰ μείνῃ ἄνευ συνεπειῶν διὰ τὴν μελλοντικὴν διαμόρφωσιν τοῦ ἐθνικοῦ καὶ πολιτικοῦ καθεστῶτος εἰς τὴν Μέσην Εὐρώπην. Ἄλλη ἀξιοσημείωτος συνέπεια τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν ζωνῶν κατοχῆς εἰς τὴν Πολωνίαν εἶναι ἡ διὰ τῆς ἐκχωρήσεως τῶν μεσημβρινῶν ἐπαρχιῶν τῆς Χώρας ταύτης παρεμβολὴ τοῦ ρωσσικοῦ στρατοῦ εἰς τὴν μεθόριον τῆς Μπουκοβίνας καὶ ἡ ἀποκοπὴ τῆς συνοριακῆς ἐπαφῆς τῆς Γερμανίας μετὰ τῆς Ρουμανίας. Τὸ τελευταῖον τοῦτο γεγονὸς ἐθεωρήθη, καὶ πρέπει νὰ δεχθῶμεν ὅτι εἶναι ὄντως, ἀξιόλογον στοιχεῖον σταθερότητος διὰ τὴν μεσημβρινὴν περιοχὴν τῆς Εὐρώπης καὶ διὰ τὴν ἰδικήν μας Βαλκανικὴν περιοχὴν εἰδικώτερον, τόσῳ μᾶλλον, καθόσον κατὰ γενικὴν πεποίθησιν καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς βεβαίωσιν, ἡ Ρωσσία θὰ ἐξακολουθῇ νὰ παραμένῃ οὐδετέρα εἰς τὸν μεταξὺ τῆς Γερμανίας ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ τῆς Γαλλίας πόλεμον.

Ἕτερον, ἀκόμη περισσότερον θετικόν, στοιχεῖον σταθερότητος καὶ ἀσφαλείας διὰ τὴν Βαλκανικήν μας περιοχὴν ἀποτελοῦν τὰ στρατιωτικὰ μέτρα, τὰ ληφθέντα κατόπιν ἀμοιβαίας διαπιστώσεως τῆς φιλικότητος τῶν ἑλληνοϊταλικῶν σχέσεων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ρώμης ἐν Ἀλβανίᾳ, καὶ ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς εἰς τὴν Ἤπειρον. Ὁ ἑλληνικὸς καὶ ὁ ἰταλικὸς Τύπος μετὰ χαρακτηριστικῆς ὁμοφωνίας ἐχαιρέτισαν τὰ μέτρα ταῦτα ὡς συμβολὴν πολύτιμον εἰς τὴν ἀπομόνωσιν τῶν πολεμικῶν ἑστιῶν καὶ ὡς ἔργον εἰρήνης. Ὡς ἀντικειμενικωτέραν ἐπιβεβαίωσιν τῆς τοιαύτης σημασίας τῆς ἑλληνοϊταλικῆς συμφωνίας δύναταί τις νὰ ἐπικαλεσθῇ τὰς ἐπ' αὐτῆς κρίσεις τοῦ διεθνοῦς Τύπου καὶ εἰδικώτερον τοῦ Βαλκανικοῦ. Οἱ φίλοι καὶ σύμμαχοί μας Τοῦρκοι, ἰδιαιτέρως εὐστόχως, διεῖδον εἰς τὴν συμφωνίαν ταύτην τὸν συντελεστὴν «μείζονος αἰσιοδοξίας διὰ τὴν διατήρησιν τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ σημερινοῦ καθεστῶτος εἰς τὴν Βαλκανικὴν καὶ εἰς τὴν Μεσογειακὴν περιοχήν».

Εἰς στιγμὰς τόσον ἀβεβαίας διὰ τὴν Εὐρώπην καὶ διὰ τὸν Κόσμον, ὅπως εἶναι αὐταὶ τὰς ὁποίας διερχόμεθα, πᾶσα ἀπόφασις καὶ πᾶσα ἐνέργεια κατατείνουσα εἰς τὴν διάλυσιν τῆς δυσπιστίας μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ εἰς τὴν απομάκρυνσιν τῶν αἰτίων τῆς ἀνησυχίας, κάθε φραγμὸς ἐγειρόμενος πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς προλήψεως τῆς μεταδόσεως καὶ ἐπεκτάσεως τῆς πολεμικῆς πυρκαϊᾶς, ἀποτελεῖ εὐεργεσίαν πρὸς τὰ Ἔθνη καὶ συμβολὴν εἰς τὴν περιφρούρησιν καὶ διάσωσιν τοῦ πολιτισμοῦ. Ὡς τοιαύτη δὲ προσπορίζει τιμὴν καὶ δόξαν ἀνωτέραν πάσης ἄλλης εἰς τοὺς ἀγρυπνοῦντας ἐπὶ τῆς εἰρηνικῆς των ἀναπτύξεως λαοὺς καὶ εἰς τοὺς Κυβερνήτας των.

Ὁ πόλεμος ἐξακολουθεῖ ἀκόμη. Αἱ ἑστίαι τῆς πυρκαϊᾶς εἶναι ἐκτεταμέναι. Ἡ δύναμις τῶν συγκρουομένων κολοσσῶν τεραστία. Ζῶμεν εἰς μίαν ἀτμόσφαιραν συνεχοῦς κινδύνου καὶ ἡ ἀγρυπνία, ἡ σύντονος καὶ ἀδιάλειπτος, ἀποτελεῖ δι' ἕκαστον Κράτος καὶ δι' ἕκαστον Ἔθνος, εἴτε ἐγγὺς εἴτε καὶ μακρὰν εὑρισκόμενον τῆς φλεγομένης ζώνης, ὑπαγόρευσιν αὐτοσυντηρήσεως. Καὶ ἡ Ἑλλὰς δὲν θὰ χαλαρώσῃ οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν τὴν ἀγρυπνίαν της. Ἐνθαρρυντικὸν ὅμως εἶναι πάντως, μετὰ τὰς ἀνησυχίας τῶν πρώτων πολεμικῶν ἡμερῶν, ὅτι διαπιστώνομεν ηὐξημένα καὶ ἐνισχυμένα τὰ στοιχεῖα τῆς σταθερότητος καὶ τῆς ἀσφαλείας γύρω μας. Εὐλογία Θεοῦ εἶναι ὅτι μένομεν ἐκτὸς τῆς φλεγομένης ζώνης καὶ ὅτι δυνάμεθα νὰ ὑπολογίζωμεν ὅτι θὰ ἐξακολουθοῦμεν νὰ μένωμεν μακρὰν αὐτῆς, ἀφοῦ, ἐξ ἴσου μὲ τὴν ἰδικήν μας, καὶ ἡ θέλησις τῶν ἐγγὺς ἡμῶν λαῶν, ὅπως μὴ παρασυρθοῦν εἰς τὴν αἱματηρὰν περιπέτειαν καταδεικνύεται εἰλικρινὴς καὶ σταθερά.

ΦΕΙΔΩ ΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ

Εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαόν, τοῦ ὁποίου ἡ γνωστὴ πολυπραγμοσύνη εἶναι ἀποτέλεσμα καὶ συνέπεια τῆς εὐφυΐας καὶ τῆς ἀσυγκρίτου ἱκανότητός του εἰς τὸ νὰ ἐκτιμᾷ καὶ νὰ κατανοῇ τὰ γεγονότα εἰς ὅλον τὸ βάθος των, ὀφείλομεν μίαν ἀναγνώρισιν. Ὅτι ἐτήρησε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ τηρῇ ἀπέναντι τῶν διαδραματιζομένων εἰς τὴν Εὐρώπην γεγονότων τὴν μόνην ἐνδεδειγμένην δι' αὐτὸν στάσιν. Μίαν στάσιν ἀνθρωπίνης κατανοήσεως καὶ συμπαθείας διὰ τοὺς μαχομένους λαούς, ἀλλὰ καὶ αὐστηρᾶς ἐν ταὐτῷ ἀποχῆς ἀπὸ πάσης ἐκδηλώσεως, ἡ ὁποία θὰ ἠμποροῦσε νὰ παρανοηθῇ ἀπὸ τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην παράταξιν τῶν ἐμπολέμων. Καὶ εἰς τὰς κατ' ἰδίαν συζητήσεις καὶ συνομιλίας οἱ Ἕλληνες ἀποδεικνυόμεθα ἠρέμως ἀντικειμενικοὶ εἰς τὰς κρίσεις καὶ εἰς τὰ συμπεράσματά μας καὶ δίκαιοι, πρὸ παντὸς δίκαιοι. Τοῦτο μαρτυρεῖ ὡριμότητα πολιτικῆς συνειδήσεως, ἰδιαιτέρως ἀξιοσημείωτον, δι' ἕνα λαὸν αἰσθηματίαν καὶ ἐκδηλωτικόν, ὅπως ὁ ἰδικός μας. Ἐπειδὴ δὲ κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ διανοηθῇ ὅτι αἰφνιδίως οἱ Ἕλληνες μετεβάλαμε χαρακτῆρα καὶ μετεβλήθημεν εἰς ψυχροὺς ὑπολογιστάς, εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ ὅλη στάσις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ δὲν εἶναι παρὰ ὑπαγόρευσις τῆς βαθείας ἐκ μέρους του συναισθήσεως τῆς σοβαρότητος τῶν ἱστορικῶν στιγμῶν καὶ τῆς ἐξ ἴσου βαθείας πεποιθήσεώς του ὅτι τὸ καθῆκόν του ὡς λαοῦ ἀριθμητικῶς μικροῦ καὶ ὑλικῶς ἀδυνάτου, τὸ καθῆκόν του πρὸς τὸν ἑαυτόν του καὶ πρὸς τοὺς συνοίκους καὶ γείτονας καὶ μικροὺς ὡσαύτως λαούς, ἀλλὰ καὶ ἡ μόνη ὑπηρεσία ποὺ ἠμπορεῖ νὰ προσφέρῃ σήμερον εἰς τοὺς μαχομένους, εἰς τὴν Εὐρώπην ἐν συνόλῳ καὶ εἰς τὸν πολιτισμόν της, τοῦ ὁποίου τὰ πολυτιμότερα συστατικὰ εἶναι καταβολαὶ ἑλληνικαί, ἐπιβάλλουν νὰ κρατῆται μακρὰν καὶ ἐκτὸς τῆς φοβερᾶς συρράξεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνεπλάκησαν τὰ ἰσχυρότερα Κράτη τῆς Εὐρώπης.

Εἶναι ἐκτὸς ἀμφιβολίας ὅτι εἰς τὴν σημερινὴν συνετήν, σώφρονα καὶ ὥριμον στάσιν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ μεγάλως συμβάλλει ἡ πρόσφατος πεῖρα του ἐκ τῶν διδαγμάτων τοῦ προηγουμένου πολέμου, μία πεῖρα τὴν ὁποίαν, ἂς μὴ τὸ λησμονῇ κανείς, ἡ Χώρα αὐτὴ καὶ ὁ λαός της τὴν ἐπλήρωσαν πολὺ ἀκριβά. Βεβαίως δὲν ἀπεβάλαμε οἱ Ἕλληνες οὔτε τὸν αἰσθηματισμόν μας, οὔτε τὴν πλουσίαν ἱκανότητα τῆς συμπαθείας ποὺ μᾶς χαρακτηρίζει ὡς ἄτομα καὶ ὡς λαόν. Περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον λαὸν συμπάσχομεν καὶ συμπονοῦμεν μετὰ τῶν Ἐθνῶν, τῶν ὁποίων τὴν ζωὴν ἀνεστάτωσεν ὁ πόλεμος. Ἐδιδάχθημεν ὅμως νὰ κυριαρχῶμεν ἐπὶ τῶν αἰσθημάτων μας. Ἐδιδάχθημεν κυρίως νὰ μὴ ἀφήνωμε τὰ αἰσθήματά μας νὰ μᾶς παρασύρουν μέχρι τοῦ σημείου ὥστε νὰ λησμονῶμεν τὸν ἑαυτόν μας, τὴν θέσιν καὶ τοὺς προορισμοὺς τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Αὐτὸ δὲν σημαίνει, ὅπως θὰ ἐφαντάζετο ἴσως κανείς, ὅτι ἐγίναμε στενόκαρδοι καὶ μικροχαρεῖς ἐγωϊσταί. Σημαίνει ἁπλῶς ὅτι ἀπεκτήσαμεν πληρεστέραν συνείδησιν τοῦ ἑαυτοῦ μας, τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς πνευματικῆς μας ἑνότητος καὶ ἀντελήφθημεν ὅτι ἠμπορεῖ ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ περιοχή της νὰ κάμῃ καὶ πάλιν ἱστορίαν αὐτοτελῶς καὶ δὲν εἶναι καθόλου καταδικασμένη νὰ ὑφίσταται ὡς ἐξάρτημα τῆς ἄλλης Εὐρώπης.

Εἶναι περιττὸν νὰ τονισθῇ πόσον τεραστία εἰς τὴν διαμόρφωσιν αὐτῆς τῆς συνειδήσεως τῶν Ἑλλήνων ὑπῆρξεν ἡ συμβολὴ τοῦ νέου ἑλληνικοῦ Κράτους: τοῦ πνεύματος καὶ τῶν ἰδεῶν τὰς ὁποίας τὸ Κράτος τοῦτο ἐνέπνευσεν εἰς τὸν λαόν. Ἔπρεπε πράγματι νὰ δοθῇ μία εὐκαιρία, ὅπως αὐτὴ — διὰ τὴν ὁποίαν βεβαίως δὲν χαίρομεν — διὰ ν' ἀποδειχθῇ ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐτονίσαμεν ὄχι μίαν φορὰν — τὸ ὅτι δηλαδὴ ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῆς 4 Αὐγούστου ἐγίναμε περισσότερον Ἕλληνες — δὲν ἦτο λόγος κενός. Δὲν πρόκειται ὅμως περὶ αὐτοῦ. Αἱ γραμμαὶ αὐταὶ σκοπὸν ἔχουν νὰ πιστοποιήσουν καὶ νὰ ἐξάρουν τὸν αὐστηρῶς ἑλληνικὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον, σύσσωμος ὁ ἑλληνικὸς λαός, ἐν ἀπολύτῳ ἁρμονίᾳ πρὸς τὴν Ἐθνικήν του Κυβέρνησιν, ἀντέδρασεν ἀπέναντι τῶν γεγονότων καὶ νὰ ἐκφράσουν τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁποιαδήποτε καὶ ἂν θὰ εἶναι ἡ πορεία τῶν γεγονότων εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὸν Κόσμον, τὸ πνεῦμα αὐτὸ τῆς ἀπαθοῦς ἀντικειμενικότητος ἐν τῇ παρακολουθήσει τῶν γεγονότων τούτων, ὁμοῦ μὲ τὸ πνεῦμα τῆς μεγαλειτέρας παγιώσεως τῆς συμπνοίας τῆς Χώρας, συμπνοίας ὄχι συμβατικῆς, ἀλλὰ πραγματικῆς, ἐνεργοῦ καὶ ἱκανῆς νὰ ἐπιβεβαιώνῃ ἑαυτὴν ἑκάστοτε μὲ τὰς ἀναγκαίας θυσίας, θὰ διατηρηθῇ ἰσχυρόν, ὥστε νὰ ἐγγυᾶται καὶ ν' ἀσφαλίζῃ τὴν ἔξοδον ἐκ τοῦ σημερινοῦ κατακλυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος ἰσχυροτέρας.

Οἱ Ἕλληνες κατὰ τὸ παρελθὸν ὄχι μίαν μόνον φορὰν ἐκάμαμε ἀσυγχώρητον σπατάλην τοῦ θησαυροῦ τῶν αἰσθημάτων μας. Καὶ κάθε φορὰν εἰς ἀνταμοιβὴν τῆς ἐκδαπανήσεως ταύτης ἐδρέπομεν πικρίας καὶ ἀπογοητεύσεις. Αὐτὴν τὴν φορὰν δὲν θὰ κάμωμεν σπατάλην αἰσθημάτων, διὰ νὰ μὴ συγκομίσωμεν ἀπογοήτευσιν. Θὰ φειδωλευθῶμεν καὶ τῶν αἰσθημάτων καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ μας. Θὰ χρησιμοποιήσωμεν ὅλον τὸν πλοῦτόν των διὰ τὸν ἑαυτόν μας, διὰ τὴν Ἑλλάδα, διὰ τὸ παρὸν καὶ διὰ τὸ μέλλον τῆς Χώρας μας καὶ τοῦ λαοῦ μας καὶ τῶν ἐγγὺς ἡμῶν φιλικῶν λαῶν, ἐργαζόμενοι ἐν ἀγρυπνίᾳ καὶ ἀγρυπνοῦντες ἐν τῇ ἐργασίᾳ. Τὰ διαδραματιζόμενα εἰς τὴν Κεντρικὴν καὶ εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην γεγονότα κατεργάζονται νέας συνθήκας καταλλήλους διὰ μίαν γοργὴν ἄνοδον εἰς τὰς Χώρας τῆς νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης καὶ εἰς τὴν ἰδικήν μας. Δὲν θὰ παραλείψωμεν τίποτε διὰ νὰ ἐπωφεληθῶμεν πλειότερον τῆς συνδρομῆς τῶν διεθνῶν περιστάσεων, διὰ τὰς ὁποίας ἄλλοι εἶναι ἔνοχοι. Θὰ φροντίσωμεν νὰ κάμωμεν ἀρτίαν χρῆσιν τῶν δυνατοτήτων ποὺ μᾶς παρέχονται, διὰ νὰ συμπληρώσωμεν τὸν ὑλικὸν ἐφοδιασμὸν τῆς Χώρας. Ἔτσι θὰ τὴν προετοιμάσωμεν διὰ μίαν νέαν πολιτιστικὴν ἄνθησιν.

Στὸ περιθώριον

ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΣΟΧΗ

Θὰ ἠθέλομεν νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων ἐπὶ τοῦ καταρτισμοῦ τῶν γεωργικῶν προγραμμάτων των διὰ τὴν ἐξόρμησίν μας. Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις τῆς Ε. Ο. Ν. ἔδωκε βέβαια τὰς γενικὰς γραμμάς. Ἀλλὰ ἀφήνει πλήρως ἐλεύθερον τὸ πεδίον τῆς πρωτοβουλίας εἰς τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις, αἱ ὁποῖαι ὀφείλουσι, προκειμένου νὰ κινήσωσι τὰ τμήματά των εἰς τὰς γεωργικὰς ἐργασίας, νὰ καταρτίσωσι πρωτίστως λεπτομερῆ προγράμματα, συμβουλευόμεναι τὴν πεῖραν τῶν προηγμένων γεωργῶν τῆς περιφερείας των καὶ μαζὶ τῶν ἐπιστημόνων γεωπόνων τῆς περιφερείας. Ἀπὸ αὐτοὺς θὰ πληροφορηθῶσι ποῖοι ἀγροὶ εἶναι κατάλληλοι πρὸς καλλιέργειαν καὶ πότε καὶ πῶς πρέπει νὰ καλλιεργηθῶσι, ποίων λιπάνσεων ἔχουν ἀνάγκην καὶ ποῖα τὰ καλλιεργητέα εἴδη τὰ ὁποῖα «σηκώνει ὁ τόπος των». Ποῖαι καλλιεργητικαὶ φροντίδες πρέπει νὰ καταβληθῶσι καὶ πῶς θὰ προληφθῶσιν αἱ ἀσθένειαι.

Ἄλλο ἐπίσης σπουδαῖον ζήτημα εἶναι ἡ π ρ α κ τ ι κ ὴ ἐκπαίδευσις τῶν Φαλαγγιτῶν ὑπὸ πρακτικῶν πεπειραμένων γεωργῶν εἰς εἰδικότητας καὶ ὁ καταρτισμὸς τῶν ἀναλόγων συνεργείων. Τὸ περιοδικὸν θὰ ἐπανέλθῃ ἐκτενέστερον ἐπὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τούτου ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἔχει ἄμεσον ἐπίδρασιν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν καλλιεργειῶν καὶ τὴν σκόπιμον διάθεσιν τῶν χειρῶν καὶ εἰς τὴν ἐξοικονόμησιν χρόνου καὶ δαπάνης. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ ἐπιτυχία εἰς τὴν γεωργίαν νοεῖται ὅταν αἱ καλαὶ ἀποδόσεις συνοδεύωνται ὑπὸ μικροῦ κόστους.

«Ο ΜΕΤΑΞΑΣ ΤΑ ΞΕΡΕΙ ΑΥΤΑ»

«Σήμερον ἀνησυχεῖ ὅλος ὁ κόσμος, ἀλλὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα εὑρέθη ἡ ἀπάντησις εἰς τὰς ἀνησυχίας καὶ δίδεται καθημερινῶς ἀπὸ τὸν λαόν μας ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς Χώρας. «Ὁ Μεταξᾶς τὰ ξέρει αὐτὰ» — λέγει ὁ λαὸς — καὶ συνεχίζει ἤρεμος τὰ ἔργα του. Ἡ συγκινητικὴ αὐτὴ πίστις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶναι ἤδη μία τεραστία δύναμις, ἕνα ἀνεξάντλητον ἠθικὸν κεφάλαιον εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Χώρας, ἡ ὁποία ἑτοιμάζεται νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν παγκόσμιον κρίσιν. . . . .

»Ἂς περιβάλωμεν ὅλοι κατὰ τὰς κρισίμους αὐτὰς ὥρας τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Ἀρχηγὸν μὲ ἀγάπην καὶ ἐμπιστοσύνην. Εἶναι βέβαιον ὅτι ὅλοι οἱ Ἕλληνες, ὅλαι αἱ τάξεις θὰ κάμουν τὸ καθῆκόν των μὲ πνεῦμα πειθαρχίας, αὐτοθυσίας καὶ κοινων. ἀλληλεγγύης».

. . . .

(Ἀπὸ τὸν ἐναρκτήριον λόγον τοῦ Ὑφυπουργοῦ κ. Νικολούδη εἰς τὴν Ἔκθεσιν τῆς Θεσσαλονίκης).

Τό Ψήφισμα τῆς ἑνώσεως τῆς Ἑπτανήσου

Ἐθνικαὶ ἐπέτειοι

Πρὸ 76 ἀκριβῶς ἐτῶν

Ησαν σκληροὶ οἱ ἀγῶνες τῶν ριζοσπαστῶν τῆς Ἑπτανήσου... Ἐπὶ 15 ὁλόκληρα χρόνια τὰ ξερόνησα καὶ οἱ φυλακὲς τῆς Ἰονίου πολιτείας ἐδέχοντο τὰ μαχητικὰ στοιχεῖα τῶν ἑπτὰ νησιῶν καὶ οἱ «φοῦρκες» χίλιες δυὸ φορὲς στήθηκαν γιὰ νὰ δεχθοῦν ἐκείνους ποὺ πολεμοῦσαν γιὰ ν' ἀποκτήσουν τὴν Ἐθνικὴ ἐλευθερία τους...

Ζερβός, Μομφερρᾶτος, Λιβαδᾶς καὶ Ἰακωβᾶτος στὴν Κεφαλληνία, Δομενεγίνηδες καὶ τόσοι ἄλλοι στὰ ὑπόλοιπα νησιὰ τοῦ κάκου ζητοῦν τὴν ἕνωσί τους μὲ τὴν μητέρα Ἑλλάδα.... Μελάνια καὶ τυπογραφικὸ χαρτὶ ξοδεύονται ἄφθονα γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη βέβαια, γιὰ νὰ κρατήσουν ἀκμαῖο τὸ Ἐθνικὸν φρόνημα τῶν κατοίκων καὶ γιὰ νὰ βροντοφωνήσουν στὸν ἰσχυρὸ «προστάτη» πὼς ἡ Ἑπτάνησος δὲν ἔχει πιὰ ἀνάγκη κηδεμονίας, μιὰ ποὺ ἡ Ἑλλὰς ἐλευθερωθεῖσα ἦταν ἕτοιμη νὰ τὴν δεχθῇ στὶς θερμὲς της μητρικὲς ἀγκάλες.

Μὰ ἡ ἀπάντησις στὶς ἐθνικὲς αὐτὲς ἐξορμήσεις τῶν Ἑπτανησίων ἐδίδετο μὲ τὶς ἄγριες καταδιώξεις...

Ἡ Ἰόνιος Βουλὴ ἦταν ἀνίσχυρη νὰ κηρύξῃ τὴν ἕνωσι.

Οἱ βουλευταὶ Γεράσιμος Λιβαδᾶς, Σταμάτιος Πυλαρινός, Ἰωάννης Τυπάλδος Καππελέτος, Ἰωσὴφ Μομφερρᾶτος, Ἠλίας Ζερβός, Ναθ. Δομενεγίνης, Γεώργιος Ἰακωβᾶτος, Χριστόδουλος Ποφάντης, Τηλέμαχος Παΐζης καὶ Φραγκῖσκος Δομενεγίνης τὴν 26 Νοεμβρίου 1850 στὴν Κέρκυρα τολμοῦν νὰ ὑποβάλουν τὸ πρῶτο ψήφισμα τῆς ἑνώσεως στὴν Βουλὴ τῆς Κερκύρας.

Εἰς μάτην ὅμως διακηρύσσουν ὅτι «ἡ ἀνεξαρτησία καὶ κυριαρχία καὶ ἡ ἐθνικότης τῶν λαῶν εἶναι δικαιώματα φυσικὰ καὶ ἀπαράγραπτα»... Εἰς μάτην ὑποστηρίζουν ὅτι «ὁ λαὸς τῆς Ἑπτανήσου, ἀπαρτίζων μέρος ἀναπόσπαστον τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς, στερεῖται σήμερον τῆς πραγματικῆς ἀπολαυῆς καὶ ἐξασκήσεως τῶν τοιούτων δικαιωμάτων». Διακηρύσσουν ἀκόμη ὅτι «ἐξέλειψαν πλέον αἱ ἀφορμαὶ ἕνεκεν τῶν ὁποίων ἐτέθη ὑπὸ ἀγγλικὴν προστασίαν, δυνάμει συνθήκης, εἰς τὴν ὁποίαν οὐδεμίαν ποτὲ ἔδωκε συγκατάθεσιν».

Τοῦ κάκου ἀκόμη βροντοφωνοῦν ὅτι: «μέρος τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ὁ Ἑπτανησιακὸς λαός, δηλαδὴ ἡ ἀπελευθερωμένη Ἑλλάς, ἀνέκτησε τὰ κυριαρχικὰ καὶ ἐθνικὰ δικαιώματα»...

Εἰς μάτην...

Εἰς μάτην «δι' ὅλα ταῦτα» ἡ πρώτη ἐλευθέρα Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑπτανήσου τονίζει ὅτι «ὁμόθυμος, στερεὰ καὶ ἀμετάτρεπτος θέλησις τοῦ Ἑπτανησιακοῦ λαοῦ εἶναι ἡ ἀνάκτησις τῆς ἀνεξαρτησίας του καὶ ἡ ἕνωσις αὐτοῦ μετὰ τοῦ λοιποῦ Ἔθνους, τῆς ἐλευθερωμένης Ἑλλάδος»...

Τὸ ψήφισμα κατατίθεται εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ μὴ ἴδῃ τὸ φῶς τῆς συζητήσεως ἐνώπιον τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ἑπτανησιακοῦ κράτους...

Καὶ περνοῦν ἔτσι 13 χρόνια πλήρη ἀγώνων, πλήρη κακουχιῶν, πλήρη ἀγωνιῶν διὰ τὸν Ἑπτανησιακὸν λαόν. 13 χρόνια ἀνεκπληρώτου πόθου. Ἡ ἕνωσις ἀποτελεῖ πλέον τὸ ὄνειρο τοῦ λαοῦ τῆς Ἑπτανήσου, ποὺ δὲν εὑρίσκει τὴν πραγματοποίησίν του...

Καὶ ἔρχεται ἡ ἀποδοχὴ τοῦ χηρεύοντος, λόγῳ τῆς ἐξώσεως τοῦ Βασιλέως Ὄθωνος, Ἑλληνικοῦ Θρόνου ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α'... Ὁ νέος Βασιλεὺς κατέρχεται εἰς τὴν Ἑλλάδα μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ ἑνώσῃ καὶ τὴν Ἑπτάνησον...

Καὶ ἡ Ἑπτάνησος διαδηλοῖ τὴν ἀπόφασίν της ὅπως ἑνωθῇ μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος τὴν 24 **Σεπτεμβρίου 1863**. Εἶναι ἡ μεγάλη ἡμέρα διὰ τὴν Ἑπτάνησον. Ἡ Βουλή της, ποὺ ἐξελέγη ἀκριβῶς διὰ νὰ διαδηλώσῃ τὴν χαράν της διὰ τὴν ἕνωσιν, ἐν μέσῳ χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως ἀπεδέχθη τὸ ἀκόλουθον ψήφισμα:

Ἡ Βουλὴ τῆς Ἑπτανήσου

Ἐκλεχθεῖσα συνεπείᾳ προσκλήσεως τῆς προστάτιδος Δυνάμεως καὶ συνελθοῦσα ὅπως ὁριστικῶς ἀποφανθῇ περὶ τῆς Ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἰονίου λαοῦ, πιστῶς δὲ ἐκδηλοῦσα τὸν διάπυρον πόθον καὶ τὴν ἀνέκαθεν σταθερὰν αὐτοῦ θέλησιν καὶ συμφώνως πρὸς τὰς προηγηθείσας εὐχὰς καὶ διακηρύξεις τῶν ἐλευθέρων Ἰονίων Βουλῶν

Ψηφίζει

Αἱ νῆσοι Κέρκυρα, Κεφαλληνία, Ζάκυνθος, Λευκάς, Ἰθάκη, Κύθηρα, Παξοὶ καὶ τὰ ἐξαρτήματα τούτων ἑνοῦνται μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ἔσαεὶ ἀποτελῶσιν ἀναπόσπαστον αὐτοῦ μέρος ἐν μιᾷ καὶ ἀδιαιρέτῳ πολιτείᾳ ὑπὸ τὸ συνταγματικὸν σκῆπτρον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Γεωργίου τοῦ Α' καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ.

Ἐγένετο ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ Κερκύρας τῇ κγ' Σεπτεμβρίου τοῦ σωτηρίου ἔτους αωξγ'....

Κάτω ἀπὸ τὸ ψήφισμα τίθενται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν βουλευτῶν.

Ἀναφέρουμε μερικὰ ὀνόματα:

Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης, Γεράσιμος Λιβαδᾶς, Ἰωάννης Γ. Τυπάλδος, Σπυρίδων Ἄννινος, Καβαλλιερᾶτος, Κωνσταντῖνος Λομβάρδος, Διονύσιος Μεταξᾶς καὶ ἄλλοι...

Μετὰ δύο ἡμέρας τὸ ψήφισμα ἀνακοινοῦται εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων εἰς τὰς Ἀθήνας. Καὶ τὸ ψήφισμα γίνεται καὶ ἐκεῖ δεκτόν...

Ἄγγ. Μεταξᾶς

ΨΗΦΙΣΜΑ

Η ΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ

ΨΗΦΙΖΕΙ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ τοῦ Α'

Ἡ Θυσία τοῦ Ἀβραάμ

Ἂν ἀποκαλέσουμε τὸν μεσαίωνα τῆς Δύσεως «ἐφιαλτικὴ ἐποχὴ τῆς μαύρης ἀμορφωσιᾶς καὶ βαρβαρότητος», δὲν μποροῦμε νὰ μὴν εἰποῦμε τὰ ἀντίθετα λόγια γιὰ τὸν μεσαίωνα τὸν ἑλληνικό, ποὺ ἀποτελεῖ — αὐτὸς κυρίως — τὴν ἐποχὴ μέσα στὴν ὁποία μεγαλούργησε γιὰ δεύτερη φορὰ τὸ ἑλληνικὸ πνεῦμα, δημιουργῶντας τὸν δεύτερο μεγάλο πολιτισμὸ τῆς Φυλῆς μας, μὲ τὸ Βυζαντινὸ θαῦμα.

Ἡ μεσαιωνικὴ ἑλληνικὴ ἐποχὴ δὲν φέρνει κανένα σημάδι — ἐκτὸς ἀπὸ κάποιες μιμήσεις, ποὺ κι' αὐτὲς στοὺς νεώτερους βυζαντινοὺς χρόνους παρουσιάστηκαν — ποὺ νὰ δείχνῃ πὼς ἀποτελεῖ συνέχεια τοῦ πρώτου πολιτισμοῦ, τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ Περικλῆ καὶ τοῦ Πλάτωνα. Ἡ βυζαντινὴ ἐποχὴ εἶναι ὁ σταθμὸς τῆς Φυλῆς μας σὲ μιὰν ἐποχὴ τελείως ἀνεξάρτητη, βγαλμένη ἀπ' τὰ χριστιανικὰ διδάγματα καὶ μὲ ἀποκλειστικὰ χριστιανικὸ πολιτισμό.

Σ' ὅλη τὴ βυζαντινὴ ἐποχὴ εἶναι διάχυτη ἡ θρησκευτικὴ μυστικοπάθεια ποὺ ἀποτελεῖ καὶ τὴ βάσι κάθε πνευματικῆς δημιουργίας.

Ἀκριβῶς αὐτὴ εἶναι ἡ ἀφετηρία καὶ τῆς «Θυσίας τοῦ Ἀβραάμ», τοῦ ἔργου αὐτοῦ ποὺ ξεπήδησε ἀπ' τὴν Κρητικὴ θεατρικὴ δημιουργία, καὶ γιὰ τὸ ὁποῖο θὰ προσπαθήσουμε σήμερα νὰ μιλήσουμε στὴ σελίδα τούτη.

Πολλὰ ἔργα μὲ τὸν ἴδιο τίτλο ὑπάρχουν σπαρμένα σ' ὅλη τὴ Δύση. (Μερικὰ ἀπ' αὐτὰ εἶναι: τὸ Ἐγγλέζικο μυστήριο «Θυσία τοῦ Ἀβραάμ», γραμμένο στὸν 13ον αἰῶνα, τὸ Ἰταλικὸ «Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαάκ» τοῦ Feo Belcari ποὺ πρωτοπαίχτηκε τὸ 1449, μιὰ τραγῳδία Γαλλικὴ τοῦ Theod. de Bère μὲ τίτλο ἐπίσης «Θυσία τοῦ Ἀβραάμ» καὶ τέλος τὸ νεώτερο μυστήριο «Θυσία τοῦ Ἀβραάμ» τοῦ Ἰταλοῦ F. C. Angelo Lottini ποὺ πρωτοτυπώθηκε στὰ 1613). Μὰ κανενὸς δὲ φαίνεται νἆναι μίμησι τὸ ἑλληνικὸ δημιούργημα, ποὺ κατὰ πᾶσα πιθανότητα εἶναι τὸ παληότερο ἀπ' ὅλα.

Ἡ ἐποχὴ ποὺ γράφτηκε ἡ «Θυσία τοῦ Ἀβραάμ» καθὼς κι' ὁ ποιητής της εἶναι ἄγνωστα. Ἄγνωστο ἀκόμα παραμένει καὶ τὸ πότε πρωτοτυπώθηκε σὲ βιβλίο. Τὸ μόνο γνωστὸ εἶναι ὅτι πρόκειται γιὰ ἔργο ποὺ ἀνήκει στὸν κύκλο τοῦ Κρητικοῦ θεάτρου.

Ἀλλὰ ἂς προχωρήσουμε στὴν ὑπόθεσι.

Αὐτὴ ἔχει ὡς βάσι τὴ γνωστὴ ἀπ' τὴν Παλαιὰ Διαθήκη ὑπόθεσι κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς στέλνει ἕναν ἄγγελο, θέλοντας νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστι τοῦ Ἀβραάμ, καὶ τὸν προστάζει νὰ θυσιάσῃ τὸ μονάκριβο παιδί του, τὸν Ἰσαάκ.

Μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ ἀγαθοῦ Ἀβραὰμ γίνεται πάλη μεταξὺ τῆς στοργῆς τοῦ πατέρα καὶ τῆς πίστεως τοῦ ἀνθρώπου στὸ Θεό του, μὰ γρήγορα παίρνει τὴν ἀγύριστη ἀπόφασι νὰ ἐκτελέσῃ τοῦ Θεοῦ τὸ θέλημα. Ἡ γυναῖκα του, ἡ Σάρα, προσπαθεῖ μὲ δάκρυα νὰ τὸν μεταπείσῃ, ὁ πιστὸς Ἀβραὰμ ὅμως ἐπιμένει στὴν ἐκτέλεσι τῆς θείας ἐντολῆς, ποὺ τὴν θεωρεῖ τὸ πρώτιστο καὶ μέγιστο τῶν καθηκόντων.

Ἔτσι φθάνει τὸ μοιραῖο πρωῒ ποὺ ὁ μικρὸς Ἰσαὰκ θὰ ὁδηγηθῆ ἀπ' τὸν πατέρα του — κατὰ τὴν ἐντολὴ πάντοτε τοῦ Θεοῦ — στὸ βουνὸ γιὰ νὰ θυσιαστῆ. Ἡ μητέρα του ἡ Σάρα μὲ δάκρυα ὁρμάει καὶ τὸν σφίγγει γιὰ τελευταία φορὰ μέσα στὴν ἀγκαλιά της. Ὁ μικρός, βλέποντας τὴν τόση λαχτάρα τῆς μητέρας του, ὑποπτεύεται ὅτι αὐτὴ ἡ ἐκδρομὴ ἡ πρωϊνὴ (ὁ πατέρας του, ὁ Ἀβραάμ, τοῦ εἶπεν ὅτι θὰ πήγαιναν στὸ βουνὸ νὰ προσκυνήσουν) κάποιον κακὸ σκοπὸ ἔχει καὶ λέει στὴ μητέρα του, ἀνήσυχος:

ΙΣΑΑΚ

Μάνα τὰ τόσα σου φιλιὰ σ' ἔγνοια
[πολλὴ μὲ βάζουν

ΣΑΡΑ

Δὲν ἔχω γυιέ μου τίποτα μὴ γνοιάζε-
[σαι νὰ ζήσῃς
καλόκαρδος εἰς τὸ βουνὸ ἄμε νὰ προ-
[σκυνήσῃς.

Καὶ ἡ πένθιμη συνοδεία ξεκινάει γιὰ τὴ θυσία τοῦ μικροῦ. Ὅταν φτάνουν στὸ βουνὸ ὁ Ἀβραὰμ ἀνάβει φωτιά, βγάζει τὸ μαχαῖρι του καὶ λέει στὸν μικρὸ Ἰσαὰκ τὴν πραγματικὴ αἰτία τῆς ἀνόδου των ὡς ἐκεῖ. Ὁ Ἰσαὰκ τὸν παρακαλεῖ, σὰν παιδὶ ποὺ τρέμει τὸν θάνατο, νὰ τὸν λυπηθῆ.

Ἀξίζει νὰ παραθέσουμε τὰ λόγια ποὺ τόσο ζωηρὰ ζωγραφίζουν τὸν μικρὸ Ἰσαάκ:

ΙΣΑΑΚ

Κύρη, παράδειγμα φρικτὸ στὸν κόσμο
[θὲ νὰ πέψῃς
ἂν δὲ σκολάσῃς τὴν ὀργὴ κι' ἂν δὲν τὴ
[μετατρέψῃς.
Δὲν τὸ λυπᾶσαι τὸ παιδὶ τὸ ἀκριβα-
[ναθρεμμένο.
Δὲν τὸ θωρεῖς πὼς εἶν'κλειτὸν πολλὰ
[χαμηλωμένο;
Τοῦτα τὰ μάτια ποὺ θωρεῖς καὶ τρέ-
[χουν σὰν ποτάμι,
τοῦτο τὸ δροσερὸ κορμὶ ποὺ τρέμει
[σὰν καλάμι.
Δὲν ἔχουν τόση δύναμι σήμερα νὰ σὲ
[πείσουν,
νὰ μὲ γνωρίσῃς γιὰ παιδί, ν' ἀλλάξῃ
[ἡ ὀρεξὶ σου;
Ποῦν' τὰ σφιχταγκαλιάσματα, Κύρη
[μου, ἐδιαβῆκαν;
Οἱ σπλαχνικὲς ἀναθροφὲς ἐξαλησμο-
[νηθῆκαν;
Γιὰ νὰ μὲ δώσῃς τῆς φωτιᾶς μ' ἀνά-
[θρεψες γονή μου;
Γιὰ νὰ μοῦ κόψῃς σὰν ριφιοῦ κι' ἀρ-
[νιοῦ τὴν κεφαλή μου;

Παρουσιάζεται ξανὰ ὁ Ἄγγελος τοῦ Θεοῦ...

Πρὶν ὅμως ἐκτελέσῃ τὴν χειρονομία του αὐτὴ παρουσιάζεται ξανὰ ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν προστάζει νὰ μὴν προβῆ στὴ θυσία, γιατὶ ὁ Θεὸς βεβαιώθηκε γιὰ τὴ μεγάλη του πίστι.

Τὰ αἰσθήματα κι' ἡ τρυφερότητα ποὺ ξεπηδάει ἀπ' αὐτά, οἱ ζωηρὲς εἰκόνες κι' οἱ τέλειοι χαρακτῆρες τῶν προσώπων φέρνουν τὴ «Θυσία τοῦ Ἀβραάμ» σὲ σημαντικώτατο ἐπίπεδο στὴ μεσαιωνικὴ λογοτεχνία. Κι' ἀποτελεῖ στολίδι τοῦ Κρητικοῦ θεάτρου τὸ ἔργο αὐτό, ποὺ ἡ ὑπόθεσί του στὴν «Παληὰ Διαθήκη» προμήνυσε — κατὰ τοὺς πατέρες τῆς Ἐκκλησίας — τὴ θυσία τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴ σωτηρία τῆς ἀνθρωπότητος.

Δημήτρης Σιατόπουλος

Ἀπὸ τὴ Βυζαντινὴ Ἐποποιΐα

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑπὸ : Μ. ΑΝ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

«Πρέπει, πρέπει νὰ τελειώνουμε μ' αὐτὰ τὰ τέρατα» εἶπε ὁ Λέων Φωκᾶς καὶ δάγκωσε τὴν ἄκρη τοῦ μουστακιοῦ του ἀπὸ τὴ λύσσα του. «Ὁρκίζομαι στ' ὄνομα τοῦ Μεγαλομάρτυ Δημητρίου νὰ κάνω ὅ,τι μπορῶ γιὰ νὰ τὸ καταφέρω».

— Εἶναι ἡ δεύτερη φορὰ ποὺ κάνουν ἐπιδρομὴ σ' αὐτὰ τὰ μέρη, εἶπε τότε καὶ ὁ Πρωτοσπαθάρης... Τὴν πρώτη ἀποτύχανε... Κι' ἂν ἡ ἐνδοξότης σου θέλῃ ν' ἀκούσῃ τὸ πῶς κατάφεραν τότε ν' ἀποκρούσουν τοὺς Σαρακηνοὺς κι' ὅλα τὰ σχετικὰ — εἶναι μιὰ διήγηση ἐνδιαφέρουσα ποὺ μπορεῖ νὰ γραφῆ κιόλας — θὰ σοῦ φέρω τὸν ἄγουρο τοῦ ἀκρίτα Ἰωάννη Κομιτᾶ, ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ καὶ ποὺ εἶναι φίλος τοῦ μοναχογυιοῦ μου, γιὰ νὰ τ' ἀκούσης ἀπὸ τὸ στόμα του...

Ἔτσι μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ ὁ κὺρ Γρηγορᾶς κάλεσε σὲ δεῖπνο γιὰ μεθαύριο τὸ Δομέστικο καὶ τὸν ἔπαρχο καὶ δυὸ τρεῖς ἄλλους ἀκόμα ἀρχόντους ἀπὸ τοὺς πιὸ γνωστούς του...

Ὅλα αὐτὰ ἦρθαν νὰ τὰ ποῦν στὸ Γρηγόρη οἱ δυό του φίλοι καὶ δὲν ἤξεραν μὲ ποιὸ τρόπο ν' ἀρχίσουν καὶ πῶς νὰ τελειώσουν ἔτσι ποὺ ἡ χαρὰ νὰ σκεπάσῃ τὴ λύπη γιὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀγαπημένου του δασκάλου...γιατὶ θαρροῦσαν πὼς δὲν εἶχε μάθει ἀκόμα τίποτα. Ἡ κυρὰ Σταύραινα πρώτη τοὺς πληροφόρησε πὼς αὐτὰ ὅλα τοῦ ἦσαν γνωστὰ κι' ἀκόμα γιὰ τὴν ἀρρώστεια τοῦ Ἀθανάσιου, ποὺ ἦταν, στὴν περίσταση αὐτὴ τοὐλάχιστον, ἴσως τὸ σοβαρώτερο ἀπ' ὅλα....

— Θέλει ἕναν ἄνθρωπο νὰ τὸν περιποιῆται, πρόστεσε. Καὶ ποιός; Ἐγώ; Ἔχω ὅλη τὴν ὄρεξη καὶ θὰ κάμω ὅ,τι μοῦ περνᾶ ἀπὸ τὸ χέρι... Φοβοῦμαι μόνο πὼς θὰ μοῦ λείψῃ ἡ μπόρεση.... μὰ ὁ Θεὸς θὰ μὲ βοηθήσῃ κι' ἴσως ἔτσι σώσω καὶ τὴν ψυχή μου...

— Τί θὰ γίνῃ τώρα; ρώτησε ὁ Δημήτρης.

Ὁ Μιχαὴλ τὸν κύτταξε συλλογισμένος.

— Κάτι πρέπει νὰ κάνουμε βέβαια γιὰ νὰ βοηθήσουμε τὸ Γρηγόρη, εἶπε ὕστερα ἀπὸ λίγο. Γιατὶ ἂν ἡ φτωχὴ τούτη γυναῖκα δὲν ἔχῃ τὴ μπόρεση, ἐμεῖς τὴν ἔχουμε καὶ μὲ τὸ παραπάνω... Ὅσο γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς της, ἂς παρακαλέσωμε τὸ Θεὸ νὰ τῆς δώσῃ κάποια ἄλλη εὐκαιρία... μ' ὅλο ποὺ δὲν τῆς πολυχρειάζεται θαρρῶ... Μόλις φύγουμε ἀπὸ δῶ θὰ πᾶμε νὰ βροῦμε τὴ Χρυσοβέργαινα...

— Ἡ ἰδέα σου εἶναι πολὺ καλή, μά...

— Δὲν ἔχει μά... Ξέρεις πὼς ἡ μάνα μου κάνει πολλὲς φορὲς κι' ὅ,τι δὲν εἶναι σωστό, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μ' εὐχαριστήσῃ... καὶ τώρα; Παίρνω ἀπάνω μου τὴν ὑπόθεση... Κι' ὁ πατέρας σου ἀκόμα, μ' ὅλη τὴ μισανθρωπία του, δὲ θἄκανε διαφορετικά.

— Ὅσο γι' αὐτὸ μμ.... Θὰ φρόντιζε βέβαια δίχως ἄλλο νὰ τὸν βάλουνε σὲ κανένα ξενῶνα. Ὁ Γρηγόρης ὅμως αὐτὸ δὲν θὰ τὸ δεχόταν ποτέ. Μόνο ἂν πιστέψῃ πὼς ἐκεῖνος ποὺ θὰ πάρῃ τὴ θέση του δίπλα στὸ γέρο οἰκονόμο θὰ τοῦ εἶναι πιὸ στοργικὸς καὶ πιὸ χρήσιμος ἀπὸ τὸν ἴδιο... Καταλαβαίνεις; Εἰδεμὴ θὰ καθήσῃ ἐκεῖ σὰν τὸ πιστὸ σκυλὶ δίπλα στὸν εὐεργέτη του.

— Σωστά... καὶ μίλα του ὅσο θέλεις... Ὅσο γιὰ πεῖσμα θὰ τὄχει μὲ τὸ τσουβάλι.

— Στὴν περίσταση αὐτὴ δὲν εἶναι πεῖσμα.

— Ἔ, τί εἶναι λοιπόν;

— Χρέος. Θἄφινες ἐσὺ τὴ μάνα σου γιὰ ὅλον τὸν κόσμο στὰ χέρια ἑνὸς ξένου, ἂν βρισκόταν σὲ τέτοια κατάσταση;

— Ὄχι βέβαια... Καὶ μάλιστα θὰ θύμωνα κιόλας ἂν μοῦ τὸ πρότεινες, ἀπάντησε ὁ Μιχαήλ. Δηλαδή, μὲ ἄλλα λόγια, τὰ πράματα εἶναι δύσκολα.

— Ναί, χρειάζεται νὰ ἐνεργήσουμε μὲ πολὺ φρόνηση.

— Ἀνάλαβε λοιπὸν τὴν ὑπόθεση καὶ δῶσε διαταγές.

— Τώρα δὲ θὰ τοῦ ποῦμε ἀπολύτως τίποτα. Ὡς μεθαύριο ποὺ πρέπει νὰ παρουσιαστῇ στὸ Δομέστικο ἔχουμε καιρό.

— Σύμφωνοι.

Κεῖνο τὸ βράδυ ἔμειναν ὥς ἀργὰ δίπλα στὸ φίλο τους.

Ὁ μπρούτζινος λύχνος σκόρπιζε ἀδύνατο φῶς ἀπὸ τὴ γωνιά. Τὰ πρόσωπα τῶν τριῶν ἄγουρων μόλις ξεχώριζαν στὸ μισοσκόταδο. Ἀλλάζανε ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ λίγα λόγια καὶ πάλι σώπαιναν. Πρῶτος ὁ Γρηγόρης μιὰ στιγμὴ ρώτησε:

— Κι' ὁ Δομέστικος; Μάθατε τίποτα;

— Μεθαύριο τὸ βράδυ, εἶπε μονάχα ὁ Δημήτρης.

— Φροντίστε πιὰ γιὰ λογαριασμό σας... γιατὶ ἐγὼ καθὼς βλέπετε....ἔχω δεμένα τὰ χέρια... Καὶ τοῦτο τὸ λογαριάζω γιὰ τὸ χειρότερο κακὸ ποὺ μοὔκαναν.

— Σσστ! ἔκαμε ὁ Μιχαὴλ κι' ἔδειξε μὲ τὴ ματιά του τὸν ἄρρωστο.

Τοῦτος ἀλήθεια γιὰ πρώτη φορὰ ἄνοιγε τὰ ματόφυλλά του καὶ ἡ ματιά του ἀργὴ καὶ κουρασμένη πλανήθηκε πάνω στὰ πρόσωπα τῶν τριῶν φίλων κι' ἔμεινε στερεὰ καρφωμένη στὸν προστατευόμενό του.

Ὁ Γρηγόρης ἔσκυψε ἀπάνω του.

— Θέλεις τίποτα, Ἀθανάσιε; ρώτησε.

Ἡ κουρασμένη ματιὰ πῆρε τώρα ἔκφραση τρυφερῆς στοργῆς.

— Ἀρχίζει νἄρχεται στὸν ἑαυτό του, ψιθύρισε ὁ Δημήτρης. Βλέπεις πῶς σὲ κοιτάζει;

Τὴν ἴδια στιγμὴ τὰ χείλη τοῦ ἀρρώστου κουνήθηκαν.

Ὁ Γρηγόρης ἔσκυψε ἀκόμα πιὸ πολύ. Ἦταν φανερὸ πὼς κάτι ἤθελε νὰ πῇ. Ἕνας ἦχος σὰ φύσημα ἐλαφρὸ μόλις ἀκούστηκε: «Φύγε».

— Τί λέει; ρώτησε ὁ Μιχαήλ.

— Δὲν κατάλαβα.

Ὁ ἄρρωστος βάζοντας ὅλη του τὴ δύναμη ξαναεῖπε δυνατώτερα: «Φύγε». Τὸ ἄκουσαν καθαρὰ καὶ οἱ τρεῖς.

Ὁ Γρηγόρης ἔμεινε ἀσάλευτος καὶ τότε ἡ ματιὰ τοῦ Ἀθανάσιου καρφωμένη πάντα ἀπάνω του ἄλλαξε ἔκφραση. Ἀπὸ στοργὴ ἔδειξε θυμὸ κι' ὕστερα τὰ ματόφυλλα ἔκλεισαν πάλι καὶ πιά, ἀπὸ πεῖσμα θαρρεῖς, δὲν ἄνοιξαν.

Ἄκουσε ἆρά γε τὰ λόγια τοῦ Γρηγόρη; Ἂν ναί, τότε τὸ «φύγε» αὐτὸ εἶχε γενικώτερη σημασία καὶ ἦταν ἀπάντηση στὴν ἀπόφαση ποὺ πῆρε, νὰ μείνῃ ἐκεῖ στὸ πλευρό του παραμερίζοντας κάθε ἄλλο σκοπὸ γιὰ τώρα.

Γι' αὐτὸ ἦταν βέβαιος τοὐλάχιστον ὁ Δημήτρης, καθὼς εἶπε στὸν ἐξάδερφό του, ὅταν ἔμειναν μόνοι. Ὁ γέρο οἰκονόμος ἔβλεπε στὸ γυιὸ τοῦ ἀφεντικοῦ του, ποὺ ἔσωσε κι' ἀνάθρεψε μὲ τόση φροντίδα, τὸ χέρι ποὺ θὰ τιμωροῦσε τοὺς ὀχτροὺς καὶ θὰ πολεμοῦσε γιὰ τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ καὶ γιὰ τὴν Πατρίδα κάτω ἐκεῖ στὴν ἀκριτική τους ἐπαρχία... Πῶς ἦταν μπορετὸ νὰ δεχτῇ τώρα νὰ πάῃ τοῦ κάκου τόση προσπάθεια;

— Σωστά... Μὰ τότε γιατὶ δὲν τὄπες στὸ Γρηγόρη; ρώτησε ὁ Μιχαήλ.

— Θαρρεῖς πὼς δὲν τὸ κατάλαβε; Πρέπει ὅμως νὰ τὸ σκεφτῇ, νὰ φτάσῃ

«Πρέπει νὰ τελειώνουμε μ' αὐτὰ τὰ τέρατα»

μόνος του σ' αὐτὸ τὸ συμπέρασμα καὶ ν' ἀποφασίση.

Ὁ Μιχαὴλ τὸν κοίταξε μὲ θαυμασμό.

— Τώρα μάλιστα, σὲ παραδέχομαι... Γιὰ τὸ Γρηγόρη αὐτὸ χρειαζότανε...

— Κι' ὅμως δὲ φτάνει... Πρέπει νὰ τὸν βοηθήσουμε στὴν ἀπόφασή του... Ἐσὺ τί σκοπὸ ἔχεις; Πές μου ἀκριβῶς τὸ σχέδιό σου...

— Νὰ σοῦ πῶ... Στὴν ἄκρη τοῦ κήπου ἔχουμε τὸ σπιτάκι κεῖνο γιὰ τὸν κηπουρό.. Ξέρεις ἄλλοτε ἴσα ἴσα ποὺ χωροῦσε τὴ φαμίλια του.. Μὰ ἀφ' ὅτου πέθανε ἡ γυναῖκα του καὶ παντρεύτηκε ἡ μοναχοκόρη του, τοῦ πέφτει πολύ. Ἐκεῖ λέω νὰ ἑτοιμάσουμε μιὰ κάμαρα γιὰ τὸν Ἀθανάσιο... Τὴν πιὸ προσηλιακή... Ὅσο γιὰ περιποίηση δὲ μᾶς λείπουν οἱ ἄνθρωποι κι' ἡ Χρυσοβέργαινα εἶναι τόσο πονόψυχη ποὺ θαρρῶ πὼς ἡ ἴδια θὰ καταπιαστῆ μὲ τὴ δουλειὰ τούτη.

— Τότε θὰ χρειαστῆ αὔριο κιόλας, ἂν εἶναι καλύτερα, νὰ τὸν μεταφέρουμε... Κατάλαβες... πρέπει μὲ τέτοιο τρόπο νὰ φέρουμε τὰ πράματα ποὺ νὰ μὴ χρειαστῆ καθόλου νὰ συζητήσουμε ὅταν τοῦ ποῦμε γιὰ τὸ κάλεσμα τοῦ Δομέστικου.

Ὁ δρόμος ἦταν κατασκότεινος. Δὲν ψιχάλιζε πιά· φυσοῦσε ὅμως δυνατὸς ἄνεμος καὶ ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ἄστραφτε.

Ὡς τ' ἀρχοντικὸ τοῦ Πρωτοσπαθάρη ποὺ βρισκόταν ἀπέναντι ἡ ἀπόσταση δὲν ἦταν οὔτε ἑκατὸ μέτρα... Ὡς τόσο ἡ κυρὰ Σταύραινα ἐπέμενε νὰ πάρουν ἕνα φανάρι γιὰ νὰ μὴν κακοπάθουν. Μὲ τὴ συζήτηση πήγαιναν σιγὰ σιγὰ κι' εἶχαν φτάσει πιά... Ὁ Δημήτρης μάλιστα ἑτοιμαζόταν νὰ χτυπήση τὸ κοράκι τῆς χαλκοντυμένης πόρτας, ὅταν στὴ λάμψη μιᾶς ἀστραπῆς εἶδαν στὴ γωνιὰ τοῦ δρόμου ἕναν ἄνθρωπο τυλιγμένο σὲ βαρὺ ἐπιβαλτάρι ποὺ τοῦ ἔκρυβε ὁλότελα τὸ πρόσωπο νὰ προχωρῆ τοῖχο τοῖχο μὲ προφύλαξη κατὰ τὸ σπίτι τῆς κυρὰ Σταύραινας.

Δὲν κρατοῦσε φῶς, κι' αὐτὸ δὲν ἦταν καλὸ σημάδι γιὰ ἕνα νυχτερινὸ διαβάτη, γιατὶ οἱ νοικοκυραῖοι καὶ τὰ νοικοκυρόπαιδα πάντα ἔπαιρναν κάτι μαζί τους... ἕνα φανάρι, ἕνα δαυλὸ ἀναμμένο γιὰ τὴν εὐκολία τους, μιὰ καὶ δὲν εἶχαν κανένα λόγο νὰ κρύβωνται... Κι' ἂν ἦσανε ἀρχόντοι πάντα πήγαιναν συντροφιὰ μὲ δαδούχους μαγκλαβῖτες. Οἱ περιπολίες μάλιστα, ποὺ ἔβγαζε κάθε βράδυ ὁ νυχτέπαρχος στὴν πολιτεία γιὰ τὴν τάξη καὶ τὴν ἀσφάλεια, κάτι τέτοιους ποὺ γυρίζανε χωρὶς φῶς στὰ σκοτεινά, τοὺς ἔπιαναν γιὰ ὕποπτους καὶ ἐξετάζανε νὰ μάθουν ποιοὶ εἶναι καὶ γιὰ ποιὰ ἀφορμὴ νυχτογυρίζουν.

Φυσικὸ ἦταν λοιπὸν νὰ κινήση τὴν προσοχὴ τοῦ Δημήτρη.

— Κοίταξε, εἶπε.

— Τί νὰ κοιτάξω ἀφοῦ δὲ βλέπω οὔτε τὴ μύτη μου δυὸ βήματα πιὸ πέρα...

— Ἐκεῖ, στὸ σπίτι τῆς κυρὰ Σταύραινας... Περίμενε... Πρόσεξε τώρα ποὺ θ' ἀστράψη...

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΑΥΡΙΑΝΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Εἶπεν ὁ Κύριος: Ὅπως θέλετε νὰ κάμνουν πρὸς σᾶς οἱ ἄνθρωποι τὸ ἴδιο πρέπει νὰ κάνετε καὶ σεῖς πρὸς αὐτούς. Καὶ ἐὰν σεῖς ἀγαπᾶτε μόνον ἐκείνους ποὺ σᾶς ἀγαποῦν, αὐτὸ τί ἀξίζει; Καὶ οἱ γεμᾶτοι ἀπὸ ἁμαρτίας ἄνθρωποι ἀγαποῦν ἐκείνους ποὺ ἀγαποῦν καὶ αὐτούς. Καὶ ἐὰν κάνετε καλὸν εἰς ἐκείνους ποὺ σᾶς εὐεργετοῦν, αὐτὸ τί ἀξίζει; Καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ βέβαια τὸ ἴδιο κάμνουν. Καὶ ἐὰν δανείζετε ἐκείνους ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐλπίζετε ὅτι θὰ τὰ λάβετε ὀπίσω, αὐτὸ τί ἀξίαν ἔχει; Βέβαια καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ δανείζουσι διὰ νὰ λάβουν πίσω τὰ δανεισθέντα. Ἀλλὰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας καὶ εὐεργετεῖτε αὐτοὺς καὶ δανείζετε χωρὶς ἐλπίδα νὰ τὰ λάβετε πίσω, καὶ τότε θὰ ἀμειφθῆτε πολὺ καὶ θὰ γίνετε πραγματικοὶ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ. Διότι ὁ Θεὸς εἶναι καλὸς καὶ πρὸς τοὺς καλοὺς καὶ πρὸς τοὺς κακούς. Λοιπὸν ἂς λυπεῖσθε τοὺς συνανθρώπους σας ὅπως καὶ ὁ οὐράνιος πατήρ σας λυπεῖται ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Εἶπεν ὁ Κύριος: Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. Καὶ ἐὰν δανείζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα. Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες, καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολύς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ Ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηρούς. Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστί.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Μεγάλην παραγγελίαν μᾶς ἀναθέτει μὲ τὸ αὐριανόν του Εὐαγγέλιον ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Μᾶς λέγει: «Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας». Ὁ Θεάνθρωπος μᾶς λέγει ὅτι δὲν ἀξίζει ἡ ἀγάπη ἐκείνη ποὺ περιορίζεται μόνον μεταξὺ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων μας, διότι ὅλος ὁ κόσμος αὐτὸ κάμνει. Καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ κακοῦργοι μποροῦν καὶ τὸ κάμνουν αὐτό. Καὶ αὐτοὶ ἀγαποῦν ἐκείνους ποὺ τοὺς ἀγαποῦν. Μᾶς διδάσκει νὰ μὴ μνησικακοῦμεν καὶ ὅτι ὀφείλομεν νὰ ἀγαπῶμεν δίχως καμμιὰ διάκρισι ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, καλοὺς καὶ κακούς, φίλους καὶ ἐχθρούς, συγγενεῖς καὶ ξένους, ὁμοφύλους καὶ ἀλλοφύλους. Τότε μόνον ἡ ἀγάπη ἔχει ἀξίαν. Τότε καὶ μόνον θὰ γίνωμεν ἀντάξιοι τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι γεμᾶτος ἀγάπη δι' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Ἀλλὰ πῶς θὰ ἐπιτύχωμεν νὰ ἐκτελέσωμεν τὴν παραγγελίαν αὐτὴν τοῦ Σωτῆρος τῆς ἀνθρωπότητος;

1ον) Ἐὰν ἀποφεύγωμεν τὴν ἐκδίκησιν καὶ τὴν ἀντιπάθειαν. Δηλαδὴ μὲ ἄλλα λόγια νὰ μὴ προσπαθοῦμεν νὰ κάμωμεν κακὸν εἰς ἐκεῖνον ποὺ μᾶς ἔβλαψε. Ἐὰν εἰς τὸ κακὸν ποὺ μᾶς ἔκαμε κάποιος τοῦ ἀποδώσωμεν κακόν, τότε τί διαφορὰ θὰ ἔχωμεν ἀπὸ αὐτόν; Πῶς μποροῦμε νὰ εἴμεθα πραγματικοὶ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος εἰς ὅλον του τὸν βίον ἐδίδαξε τὸ καλὸν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς ὅλους;

2ον) Ἐὰν ἀποφεύγωμεν νὰ κάμνωμεν κακὸν εἰς ἐκείνους ποὺ μᾶς ἔβλαψαν καὶ πάλιν αὐτὸ δὲν φθάνει, δὲν εἶναι ἀρκετὸν διὰ νὰ γίνωμεν ἀντάξιοι τοῦ Χριστοῦ μαθηταί. Ἔχομεν καθῆκον νὰ γίνωμεν καὶ εὐεργέται ἐκείνων ποὺ μᾶς ἔβλαψαν. Αὐτὸ μᾶς διδάσκει ὁ Θεάνθρωπος. Μόνον, ἐὰν εἰς τὸ κακὸν ἀποδίδωμεν καλόν, τότε θὰ γίνωμεν πραγματικοὶ Χριστιανοί. Πρέπει νὰ λυπούμεθα διὰ τὴν κακὴν κατάστασιν τῶν συνανθρώπων μας καὶ νὰ σπεύδωμεν νὰ τοὺς βοηθοῦμεν καὶ ἐὰν ἀκόμη εἶναι ἄνθρωποι ποὺ θέλησαν τὸ κακό μας. Ἀκόμη πρέπει νὰ παρακαλοῦμεν τὸν πανάγαθον Θεὸν νὰ τοὺς συγχωρήση καὶ νὰ ἔλθη βοηθός των. Μέγαν διδάσκαλον εἰς τοῦτο ἔχομεν τὸν κορυφαῖον τῶν ἀποστόλων Παῦλον, ὁ ὁποῖος εἰς τὴν πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολήν του μᾶς λέγει: «Ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου, ψώμιζε αὐτόν· ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν».

Βέβαια ἐὰν κανεὶς σκεφθῆ ὡς ἄνθρωπος θὰ νομίση ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀκατόρθωτον. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ πῆ ὅτι τὸ νὰ κάμη ὁ ἄνθρωπος καλὸν εἰς τοὺς ἐχθρούς του εἶναι πρᾶγμα εὔκολον. Ἀλλὰ ἀκριβῶς γι' αὐτὸ πρέπει πάντοτε νὰ ἔχωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ παράδειγμα τοῦ ἐπουρανίου μας πατρός, ὁ ὁποῖος εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ δημιουργήματά του ἐκδηλώνει ἀπεριόριστον ἀγάπην. Δίδει τὸν ἥλιον εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ βρέχει καὶ διὰ τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς κακούς.

Ἔχοντες λοιπὸν αὐτὸν ὡς ὁδηγὸν καὶ βοηθὸν ἂς μὴ νομίζωμεν ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀκατόρθωτον. Μόνον διὰ τῆς ἀγάπης θὰ νικήσωμεν τὴν κακίαν. Μόνον διὰ τῆς ἀγάπης θὰ νικήσωμεν τοὺς ἀπείρους πειρασμοὺς τοῦ διαβόλου. Μόνον διὰ τῆς ἀγάπης θὰ κερδίσωμεν τὰ ἄπειρα ἀγαθὰ τῆς θείας ἀγάπης καὶ τὴν οὐράνιον ζωήν.

Ἡ Ἑλλάδα στὴν Ἐποχὴ τοῦ Παυσανία

Ἐκεῖνοι ποὺ κληρονομήσαμε

Πολλοὶ λαοὶ ἀνεπτύχθησαν σὲ κράτη ἰσχυρὰ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. Ἵδρυσαν αὐτοκρατορίες, ἐδημιούργησαν σοβαρὸ καὶ ἀξιόλογο πολιτισμό, κατέκτησαν μεγάλο μέρος τοῦ γνωστοῦ κόσμου τὴν ἐποχὴ ἐκείνη καὶ ἀφῆκαν βαθειὰ ἴχνη στὸ διάβα των. Τέτοιοι ὑπῆρξαν οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ Πέρσαι, οἱ Μῆδοι, οἱ Μογγόλοι, οἱ Ἀσύριοι, οἱ Χεττῖται, οἱ Ἑβραῖοι, οἱ Ρωμαῖοι. Ὡς τόσο κανεὶς ἀπὸ τοὺς λαοὺς αὐτοὺς δὲν ἐξήσκησε τόση βαθειὰ ἐπίδρασι στὴ σύγχρονη σκέψι καὶ τὸ σύγχρονο πολιτισμό, ὅσο οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες. Δὲν εἶναι ὑπερβολικὸς ὁ ἰσχυρισμὸς πὼς ὁ σύγχρονος Εὐρωπαϊκὸς πολιτισμός, ἀπὸ τὴ φιλοσοφία ὡς τὴν τέχνη, στηρίζεται πάνω στὰ λαμπρὰ μνημεῖα ποὺ μᾶς ἐκληροδότησε τὸ ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ πνεῦμα.

* * *

Ἄπειρα εἶναι τὰ μνημεῖα τῆς τέχνης, τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς φιλολογίας ποὺ διεσώθηκαν ὡς τὴν ἐποχή μας καὶ τὰ ὁποῖα μιλοῦν γιὰ τὴ δόξα καὶ τὸ μεγαλεῖο τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Ἀποτελοῦν τὶς πηγὲς ἀπὸ τὶς ὁποῖες οἱ μεταγενέστεροι ἄντλησαν τὰ στοιχεῖα μὲ τὰ ὁποῖα ἔκτισαν τὸ σύγχρονο οἰκοδόμημα τοῦ πολιτισμοῦ. Τὰ μνημεῖα ἀκόμη αὐτὰ πληροφοροῦν γιὰ τὴν κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ ζωὴ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος.

Τὴν πληρέστερη ὅμως καὶ καλύτερη περιγραφὴ τοῦ ἀρχαίου κόσμου μᾶς τὴν δίδει ὁ Παυσανίας «Στὰ ταξίδια ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα», ποὺ διεσώθηκαν ὡς ἐμᾶς σχεδὸν ἀκέραια.

* * *

Ὁ Παυσανίας ἔζησε τὸν δεύτερο αἰῶνα μετὰ Χριστόν. Ἡ ἐποχή του εἶναι ἐποχὴ παρακμῆς τῆς Ἑλλάδος. Οἱ μακρόχρονοι ἀγῶνες ἐνάντια στοὺς ξένους κατακτητές, οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι ἀνάμεσα στὶς διάφορες ἑλληνικὲς πόλεις, ποὺ ἠγωνίζοντο γιὰ τὴν ἡγεμονία καὶ τέλος ἡ Ρωμαϊκὴ κατάκτησι, ἔχουν προκαλέσει τὴν κατάρρευσι τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ. Ὁ «Χρυσοῦς αἰῶνας» τοῦ Περικλέους ἔχει παρέλθει.

Μέσα ὅμως ἀπὸ τὰ ἐρείπια, κάτω ἀπὸ τὸν ξενικὸ ζυγό, τὸ γεμᾶτο ζωή, σφρῖγος καὶ ἀνήσυχο Ἑλληνικὸ πνεῦμα ἀνθίζει ξανὰ σιγὰ σιγά. Ὁ κατακτητὴς βάρβαρος καὶ ἄξεστος κατακτᾶται. Καινούργιοι ναοὶ ἀνεγείρονται πάνω στὰ ἐρείπια τῶν παληῶν, τὰ κατεστραμμένα μνημεῖα τέχνης διαδέχονται ἄλλα. Ὁ κατακτητὴς κατέστρεψεν ἕνα πολιτισμό, ἀλλὰ δὲν ἐξεμηδένισε τὴν δύναμί του. Νέα θέατρα ἀνεγείρονται, νέες ἀγορές, νέα λουτρά. Νέοι συγγραφεῖς, νέοι φιλόσοφοι, νέοι ρήτορες, νέοι τεχνῖτες προσπαθοῦν νὰ συνεχίσουν τὴν παράδοσι τῶν παληῶν. Ὁ Πλούταρχος καὶ ὁ Λουκιανὸς ἐμφανίζονται.

Ὡς τόσο εἶναι τὸ δειλινὸ τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Εἶναι οἱ τελευταῖες ἀναλαμπὲς ἑνὸς ἥλιου καὶ ἔλαμψε στὸ στερέωμα καὶ ποὺ βαίνει πρὸς τὴν ὁριστικὴ δύσι του. Ὑπάρχει ὅμως στὸ δειλινὸ αὐτὸ ὅλη ἡ μαγευτικὴ λαμπρότητα τῆς ἡμέρας, ἀποτελεῖ τὸ συμπύκνωμα ὁλάκερης τῆς μεγαλειώδους μεσημβρινῆς μεγαλοπρέπειας. Δὲν ἔχει τὸν τόνο καὶ τὴ δύναμι τοῦ μεσουρανήματος. Ἔχει ὅμως τὴ γλυκύτητα τοῦ σταθεροῦ καὶ τοῦ μεγαλείου. Εἶναι οἱ ἀνταύγειες ποὺ δὲν θὰ καλυφθοῦν ποτὲ ἀπὸ τὸ σκοτάδι. Εἶναι τὸ δειλινό. Μὰ ἕνα δειλινὸ αἰώνιο, ἄσβεστο, ποὺ θὰ σκορπᾷ τὴν λάμψι του ἀνάμεσα στοὺς αἰῶνες, ἀντανακλῶντας τὴν μεγαλύτερη δόξα, ποὺ γνώρισε στὰ πρῶτά του βήματα τὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα, καὶ ὁδηγῶντας τὴν ἀνθρωπότητα σὰ φάρος φωτεινὸς πρὸς τὸ ἀνώτερο καὶ τὸ ὑπέρτερο ἰδανικό.

Ὁ Παυσανίας εἶναι σύγχρονος τοῦ Ἀδριανοῦ, τοῦ Ἀντωνίνου καὶ τοῦ Λουκιανοῦ. Ἐνεφανίσθη ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴ ποὺ ἔπρεπε γιὰ νὰ περιγράψῃ μὲ τὴ γλαφυρότητα τῆς γλώσσης του, μὲ τὴν εἰλικρίνεια ἑνὸς πιστοῦ παρατηρητοῦ, καὶ τὴν λεπτομερῆ ἔρευνα ἑνὸς εὐσυνειδήτου περιηγητοῦ, ὅσα ἐσώζοντο ἀκόμη ἀπὸ τὸν ἀρχαῖο κόσμο.

Ὅπως εἴπαμε ἡ ἐποχή του εἶναι ἡ ἐποχὴ ποὺ καταβάλλεται προσπάθεια ἀναζωογονήσεως τοῦ ἀρχαίου πνεύματος, δίχως νὰ παύῃ ὡς τόσο νἆναι ἐποχὴ παρακμῆς. Ὁ Ρωμαῖος Αὐτοκράτωρ Ἀδριανὸς ἐξωραΐζει μὲ νέα οἰκοδομήματα τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ Ἡρώδης ὁ Ἀττικός, θαυμαστὴς τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος προσπαθεῖ νὰ δώσῃ ζωὴ καὶ κίνησι στὶς ἀρχαῖες πολιτεῖες. Θέλει ν' ἀναστήσῃ τὸν Ἑλληνικὸ πολιτισμὸ καὶ τὴν Ἑλληνικὴ θρησκεία τοῦ ὡραίου, πάνω στὰ ἐρείπια.

Ἕνα αἰῶνα πρὶν ἀπὸ τὴν ἐποχὴ αὐτή, ὁ Αὐτοκράτωρ Νέρων, σ' ἕνα λόγο του ποὺ ἐξεφώνησε στὴν Κόρινθο, ὑποσχόμενος τὴν ἀπελευθέρωσι τῆς Ἑλλάδος, παραπονιῶταν γιατὶ δὲν ἔζησε νωρίτερα ὥστε νὰ μπορῇ νὰ δωρήσῃ τὴν ἐλευθερία στὴν Ἑλλάδα κάτω ἀπὸ καλύτερες συνθῆκες, ὥστε νὰ εἶναι δυνατὸν ν' ἀπολαύσουν τὸ δῶρο αὐτὸ περισσότεροι ἄνθρωποι. Μερικὰ χρόνια ἔπειτα ἀπὸ τὸ αὐτοκρατορικὸ παράπονο καὶ πολὺ πρὶν ἀπὸ τὸν Παυσανία, ὁ Πλούταρχος ἀναφέρει πὼς ὁ πληθυσμὸς τοῦ κόσμου γενικὰ καὶ ἰδιαίτερα τῆς Ἑλλάδος ἔχει ἀραιωθῆ καταπληκτικὰ ἐξ αἰτίας τῶν πολέμων καὶ τῶν ἐμφυλίων σπαραγμῶν.

Ὁ Πλούταρχος ἰσχυρίζεται πὼς στὴν ἐποχή του ἡ Ἑλλάδα δὲν μπορεῖ νὰ παρατάξῃ παρὰ μόνο τρεῖς χιλιάδες στρατό, δύναμι ποὺ ἄλλοτε μονάχα ἡ πόλις τῶν Μεγάρων ἔστειλε στὴ μάχη τῶν Πλαταιῶν γιὰ ν' ἀποκρούσουν μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους Ἕλληνες τοὺς Πέρσες. Ὁ ἴδιος συγγραφέας, διεκτραγωδῶντας τὴν ἐρήμωσι τῆς Ἑλλάδος τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἰσχυρίζεται πὼς στὴν περιοχὴ ποὺ ἄλλοτε βρισκόταν τὸ περίφημο μαντεῖο τῆς Βοιωτίας καὶ ποὺ ἀνθοῦσε ἡ κίνησι καὶ ἡ ζωή, βασίλευε τέτοια ἐρημιά, ὥστε δὲν συνήντησε παρὰ μόνο ἕνα βοσκὸ νὰ φυλάῃ τὰ πρόβατά του. Τὴν ἴδια ἐποχὴ ἄλλος συγγραφεὺς ἀναφέρει πὼς ἡ μεγάλη πόλις τῶν Θηβῶν ἦταν ἐρειπωμένη καὶ σχεδὸν ἀκατοίκητη. Στὴν ἄλλοτε ὡραία ἀγορά της μονάχα ἕνα ἄγαλμα βρισκόταν ὄρθιο ἀνάμεσα στὰ ἐρείπια, ὡσὰν γιὰ νὰ θρηνῇ τὴ συμφορὰ καὶ τὸν ὄλεθρο.

Οἱ περισσότερες πόλεις τῆς Ἑλλάδος εἶχαν ἀπονεκρωθῆ. Ἐκεῖ ποὺ ἄλλοτε ἔπαλλε ἡ ζωή, ἁπλωνόταν ἡ σιωπή. Στοὺς δρόμους τους φύτρωναν θάμνοι, στὰ ἐρείπια τῶν ναῶν των ἔβοσκαν τὰ ζῶα, καὶ τὰ εἴδωλα τῶν θεῶν των ἐθάπτοντο κάτω ἀπὸ τὰ ἀγριόχορτα.

Χαρακτηριστικὴ εἰκόνα τῆς ἐρημώσεως καὶ τοῦ ὀλέθρου, ποὺ βασιλεύουν τὴν ἐποχὴ αὐτὴ στὴν Ἑλλάδα, μᾶς δίδει σ' ἕνα ἀπὸ τοὺς περιφήμους διαλόγους του ὁ Λουκιανός.

Παρουσιάζει τὴν ψυχὴ ἑνὸς ἄλλοτε πλουσίου καὶ φιλαργύρου νὰ παραπονῆται καὶ νὰ κατηγορῇ τὸν ἑαυτό του, γιατὶ τόλμησε ν' ἀποπειραθῇ νὰ διαβῇ τὸ βουνὸ τοῦ Κιθαιρῶνα μονάχα μὲ δυὸ ὑπηρέτες. Στὴν ἀπρονοησία του αὐτὴ ἀποδίδει τὸν θάνατό του. Στὴ περιοχὴ ποὺ βρισκόταν ἄλλοτε ἡ πόλις «Ἐλευθεραί», μιὰ ἀπὸ τὶς πλουσιώτερες ἑλληνικὲς πόλεις, ληστὲς τὸν συνέλαβον καὶ τὸν ἐφόνευσαν.

Ὁ Λουκιανὸς μᾶς δίδει μιὰ τέτοια εἰκόνα τῆς ἐρημώσεως τῆς περιοχῆς, ὥστε ἡ πόλις τῶν «Ἐλευθερνῶν» νὰ παρουσιάζεται περισσότερο ἔρημη τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἀπὸ ὅσο εἶναι στὴν πραγματικότητα σήμερα τὰ ἐρείπιά της.

(Συνέχεια στὸ ἑπόμενο) Ι. Β.—ς

Η ΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ.

Τὸ σημερινὸ Κράτος εὐθὺς ἀπ' τὴν ἀρχὴ ἔστρεψε τὴν προσοχή του στὴν ἀγροτικὴ ζωὴ κι' ἐφρόντισε νὰ τονώσῃ τὴν καλλιέργεια τῆς γῆς. Πολὺ περισσότερο τώρα, ποὺ ἄμεση ἐθνικὴ ἀνάγκη ἐπιβάλλει τὴν ἐντατικὴ ἐργασία στὴν ἑλληνικὴ γῆ, ποὺ θὰ μᾶς δώσῃ τὴν τροφή μας στοὺς δύσκολους καιροὺς ποὺ περνᾶμε.

Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ ἴσως δὲν θάπρεπε νὰ παραλείψωμε νὰ τονίσωμε κι' ἀπὸ τὶς στῆλες τῆς «Νεολαίας» πὼς κι' ἡ Ἁγία Γραφὴ καὶ γενικώτερα ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία συμπαθεῖ ἰδιαιτέρως τὴν γεωργία κι' ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα ποὺ σχετίζονται μὲ τὴν ἀγροτικὴ ζωή.

Τὸ βλέπομε αὐτὸ ἀπὸ τὰ πρῶτα κι' ἀρχαιότερα βιβλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Οἱ μεγάλοι Πατριάρχαι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἔδιναν ἐξαιρετικὴ σημασία στὴ γεωργία καὶ τὴν κτηνοτροφία. Κι' ὅταν ἤθελαν νὰ εὐλογήσουν τὰ παιδιά τους, ἡ εὐλογία τους ἦταν πάντα μιὰ εὐχὴ γιὰ εὐδοκίμησι στὴν γεωργικὴ ζωή. Βλέπομε λ.χ. τὸν Ἰσαὰκ νὰ εὔχεται στὸ παιδί του τὸν Ἰακὼβ νὰ τοῦ χαρίσῃ ὁ Θεὸς «τὴ δροσιὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὴ γονιμότητα τῆς γῆς κι' ἄφθονο σιτάρι καὶ κρασί».

Πολὺ συχνὰ πάλι στὴ Γραφὴ τονίζεται ἡ οἰκονομικὴ ἐπάρκεια ποὺ φέρνει ἡ ἔντονη καὶ φροντισμένη καλλιέργεια τῆς γῆς. Ἔτσι οἱ «Παροιμίες», ἕνα βιβλίο συγκεντρωμένης πρακτικῆς σοφίας καὶ πείρας, λένε κάπου: «Ὅποιος καλλιεργεῖ τὴ γῆ του θὰ χορτάσῃ ψωμί· μὰ ἐκεῖνος ποὺ γυρεύει τὸ καθισιὸ θὰ χορτάσῃ φτώχεια!». Γι' αὐτὸ οἱ «Παροιμίες» δὲν παραλείπουν νὰ δώσουν καὶ συμβουλὲς στὸν ἀγρότη καὶ τὸν κτηνοτρόφο. Καὶ λένε:

«Νὰ παρακολουθῇς μ' ἐπιμέλεια
κάθε πρόβατο τοῦ κοπαδιοῦ σου.
Νἄχης τὸ νοῦ σου στὰ κοπάδια σου.
Νὰ φυλᾷς τοὺς τόπους τῆς βοσκῆς
[στὸν κάμπο,
νὰ κόβῃς γρασίδι,
καὶ νὰ μαζεύῃς χόρτο ἀπ' τὸ βουνό.
Γιὰ νἄχης πρόβατα γιὰ ρουχισμὸ
κι' ἀρνιὰ καὶ ἄφθονο γάλα ἀπ' τὰ γί-
[δια σου,
γιὰ νὰ τρέφεσαι κι' ἐσύ,
νὰ τρέφεται καὶ τὸ σπίτι σου,
κι' οἱ δοῦλες σου».

Μὰ κι' ἡ ἐμπνευσμένη μοῦσα τοῦ Δαβίδ, τοῦ μεγάλου αὐτοῦ βασιλιᾶ καὶ προφήτου καὶ ποιητοῦ, ἔχει τραγουδήσει μὲ ἰδιαίτερη χάρι τὴν γεωργικὴ καὶ τὴν ποιμενικὴ ζωή. Σ' ἕναν ἀπ' τοὺς ψαλμούς του λέει πρὸς τὸν Δημιουργό:

«Ἐπεσκέφθης τὴ γῆ καὶ τὴν ἐμέθυσες· τὴν ἐκαταπλούτισες μὲ τοὺς καρποὺς ποὺ ἑτοίμασες γιὰ τροφὴ τοῦ λαοῦ. Ἐμέθυσες τὰ αὐλάκια της μὲ βροχὴ ποτιστική. Ἐπλήθυνες τὰ γεννήματά της, ποὺ ἐξεφύτρωσαν ἀπ' τὴ γῆ μόλις αὐτὴ εὐφράνθηκε ἀπ' τὶς γλυκειὲς σταγόνες τῆς βροχῆς. Εὐλόγησες τὸν κύκλο τῶν τεσσάρων ἐποχῶν μὲ τὴν εὐεργετική σου καλωσύνη. Οἱ κάμποι ἐγέμισαν ἀπὸ γόνιμη δύναμι, τὰ βουνὰ ἐζώστηκαν ὁλόγυρα ὀμορφιὰ καὶ χαρά, οἱ κοιλάδες ἔχουν πλῆθος σιτάρι. Γι' αὐτὸ κράζουν καὶ στέλλουν εὐχαριστήριον ὕμνο!».

* * *

Ἂς σημειωθῇ ὅμως ὅτι ἡ Γραφὴ δὲν τονίζει μόνο τὶς οἰκονομικὲς ὠφέλειες ποὺ δίνει ἡ γεωργία. Προχωρεῖ καὶ πιὸ πέρα. Τῆς δίνει καὶ πνευματικὸ περιεχόμενο. Εἶναι γνωστὸ βέβαια ὅτι ἡ Γραφὴ δίνει γενικῶς στὴν ἐργασία, ἕναν ἀνώτερο προορισμό, γιατὶ δὲν τὴν θεωρεῖ μονάχα ὡς μέσο βιοπορισμοῦ, ἀλλὰ καὶ μέσο πνευματικῆς ἐξυψώσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ἰδιαιτέρως ὅμως γιὰ τὴ γεωργία τονίζει πὼς συμβάλλει πολὺ στὴν ψυχικὴ καλλιέργεια τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τοῦ δίνει πολλὲς φορὲς τὴν εὐκαιρία νὰ ἀντλήσῃ ἠθικὰ διδάγματα μέσα ἀπὸ τὴ φύσι. Ἔτσι οἱ «Παροιμίες» ποὺ ἀνεφέραμε παραπάνω, θέλοντας νὰ πολεμήσουν τὴν ὀκνηρία, φέρνουν στὸν ὀκνηρὸ γιὰ παράδειγμα τὰ μυρμήγκια καὶ τὶς μέλισσες:

Πήγαινε, τεμπέλη, στὸ μυρμῆγκι,
καὶ παρατήρησε καὶ ζήλεψέ το,
καὶ γίνε πιὸ σοφὸς ἀπ' αὐτό.
Γιατὶ ἐκεῖνο, χωρὶς νἄχη χωράφι,
καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἀναγκάζῃ κανείς,
καὶ χωρὶς νὰ παίρνῃ διαταγὲς ἀπὸ
[ἀφεντικό,
ἑτοιμάζει ἀπ' τὸ θέρος τὴν τροφή του
καὶ κάνει μεγάλη ἀποθήκευσι
τὸν καιρὸ τοῦ θερισμοῦ.
Ἤ πήγαινε στὴ μέλισσα
καὶ μάθε πόσο εἶν' ἐργατική....
καὶ τοὺς κόπους της κι' οἱ βασιλιᾶ-
[δες κι' ὁ κόσμος
γιὰ τροφὴ ὑγιεινὴ χρησιμοποιοῦν.

Τὸ βάζει στὸν ὦμο καὶ γυρίζει στὴ στάνη.

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ νομίσῃ κανένας ὅτι ἡ συμπάθεια αὐτὴ πρὸς τὰ γεωργικὰ ἐπαγγέλματα παρατηρεῖται μονάχα στὴν Παλαιὰ Διαθήκη. Τὸ ἴδιο πνεῦμα, ἡ ἴδια συμπάθεια ἐπικρατεῖ καὶ στὴν Καινὴ Διαθήκη. Πρῶτος-πρῶτος ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐξεδήλωνε πολὺ συχνὰ τὴν ἀγάπη του γιὰ τὴ γεωργικὴ καὶ ποιμενικὴ ζωή. Κι' εἶναι πάρα πολλὲς οἱ περιπτώσεις ποὺ ἐχρησιμοποίησεν εἰκόνες καὶ σκηνὲς ἀπ' αὐτὲς γιὰ νὰ διδάξῃ μεγάλες ἠθικὲς καὶ θρησκευτικὲς ἀλήθειες.

Εἶναι γνωστὸ πὼς ὁ ἴδιος παρομοιάζει τὸν ἑαυτό του μὲ γεωργὸ ποὺ πῆγε στὸ χωράφι του νὰ σπείρῃ, καὶ καθὼς ἔρριχνε τοὺς σπόρους τοῦ σιταριοῦ, μερικοὶ ἔπεφταν στὰ πετρώδη, ἄλλοι μέσα στ' ἀγκάθια, ἄλλοι στὸν ἐξοχικὸ δρομᾶκο ποὺ περνοῦσε δίπλα ἀπ' τὸ χωράφι, κι' ἄλλοι «ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν», ὅπου ἐβλάστησαν κι' ἔδωκαν ἄφθονο καρπό. Ἄλλη φορὰ πάλι εἶχε παρομοιάσει τὸν ἑαυτό του μὲ τὸν καλὸ τσοπάνη ποὺ ἀγαπάει πολὺ τὰ πρόβατά του, κι' ἐκεῖνα ξέρουν τὴ φωνή του καὶ τὸν ἀκολουθᾶνε, καὶ φροντίζει πάντα νὰ τὰ πηγαίνῃ στὴν καλὴ βοσκὴ καὶ νὰ τοὺς βρίσκῃ τὴν ἄφθονη καὶ γάργαρη πηγή. Κι' ἅμα τύχῃ καμμιὰ φορὰ νὰ χάσῃ κανένα πρόβατό του, τρέχει ἀκούραστος σὲ βουνὰ καὶ σὲ λαγκάδια ὥσπου νὰ τὸ βρῇ. Τὸ βάζει τότε στὸν ὦμο καὶ γυρίζει στὴ στάνη γεμᾶτος χαρά.

Τὴν ἴδια αὐτὴ στοργὴ καὶ συμπάθεια ποὺ βλέπομε νὰ ἐκδηλώνεται σ' ὁλόκληρη τὴν Ἁγία Γραφὴ γιὰ τὸν ἀγροτικὸ κόσμο, ἔχει κληρονομήσει κι' ἡ Ἐκκλησία μας. Γι' αὐτὸ πολὺ συχνὰ τὴν ἀκοῦμε νὰ εὔχεται γιὰ τοὺς γεωργοὺς καὶ νὰ παρακαλῇ τὸ Θεὸ νὰ δίνῃ τὶς κατάλληλες κι' εὐνοϊκὲς καιρικὲς συνθῆκες, ποὺ συντελοῦν στὴν εὐφορία τῶν καρπῶν τῆς γῆς, στὴ γονιμότητα τῶν χωραφιῶν, τῶν ἀμπελιῶν καὶ τῶν κήπων.

Ἀ. Ι. Γκ—ς

Οἱ δώδεκα μῆνες

Τὸ Βορβοτσικὸ εἶναι χωριὸ χωμένο μέσα στὰ βουνὰ πάνω ἀπὸ τὴν Καστοριά. Ἐκεῖ, μισὴ ὥρα κάπου, βρίσκεται ἕνα παλημονάστηρο. Δὲν κάθεται κανένας. Οἱ καλόγεροί του σὰν νὰ κοιμοῦνται. Τὸ μοναστῆρι ἔχει πολλὰ παληὰ πράγματα. Τὸ πιὸ πολύτιμο — γιὰ μένα — ἦταν ἕνα μισόθυρο ἀπὸ τὸ τέμπλο τῆς ἐκκλησίας. Ἀπάνω στὰ βαρειὰ βουνίσια ξύλα του εἶχε ζωγραφισμένο τὸν Εὐαγγελισμὸ καὶ στὶς δυὸ ἄκριες, ἐκεῖ ποὺ κλείνουν, σειρὰ ἀπὸ πάνω πρὸς τὰ κάτω, τοὺς δώδεκα μῆνες, ποὺ παράσταιναν τὴ ζωὴ τοῦ τόπου τὸν καιρὸ ποὺ ζωγραφίστηκαν. Θἆναι, κάπου ἐκεῖ, μέσα στὸ 1600, καμωμένο ἀπὸ λαϊκὸ τεχνίτη τῆς Καστοριᾶς. Μιλᾶ γιὰ τὸ λαό, τότε, μὲ τοὺς ἀρχόντους του, τὶς δουλειές τους, τὰ συνήθεια τους, ἀπάνω κάτω ἔτσι, ὅπως τὰ ἔνοιωθα, καθὼς τὸ ξεσήκωνα.

* * *

Μὴν Ἰανουάριος: — Ὁ Ἥλιος, κουκουλωμένος ἀπὸ σύννεφα, βρίσκεται στὸν Ὑδροχόο, ποὺ ποτίζει σκυμμένος στὴ Γῆ. Εἶναι ἀκόμα νύχτα. Μέσα στὸ κατάκλειστο σπίτι ἡ παληὰ ἀρχόντισσα σηκωμένη, μὲ τὰ νυχτικά της, μὲ τὰ σγουρὰ μαλλιὰ ἀχτένιστα, χυμένα στοὺς ὤμους της, κάθεται στὴν πολυθρόνα, συρμένη δίπλα στὸ τζάκι. Δυὸ ὑπηρέτριες, ὄρθιες, τὴν ὑπηρετοῦνε. Ἡ μιὰ μόλις μπαίνει, φέρνοντας ἕνα χοντρὸ ξύλο. Ἡ ἄλλη φεύγει ἀπὸ μπροστά της σαστισμένη. Ἡ κυρά της, ἀνασηκωμένη στὸ κάθισμα, τοὺς φωνάζει θυμωμένα. Βιάζεται νὰ ἑτοιμασθῇ γιὰ τὴν ἐκκλησία της.

* * *

Μὴν Φεβρουάριος: — Ὁ Ἥλιος εἰς τοὺς Ἰχθῦς. Παραμονὴ ἀπόκρηες. Ὁ χωρικὸς κατεβάζει τὰ βώδια του μὲ τὸ βωδαμάξι του γιὰ νὰ τὰ πουλήσῃ. Κάποιος τὰ χτυπᾷ ἀπὸ πίσω νὰ προχωρήσουν. Τὸ μεγάλο κάνει πίσω μουγκρίζοντας. Τὸ μικρὸ ἀκολουθάει φοβισμένο. Ὁ ζωέμπορος, ριχμένος ἀπάνω στὸ ραβδί του βαρειά, τὰ κυττάζει λοξά, σὰ νὰ τὰ ζυγιάζῃ. Τὰ κυττάζει κι' ὁ χωρικὸς ποὺ τὰ σέρνει μπροστά του, σὰ γιὰ τελευταία φορά, λυπημένα.

* * *

Μὴν Μάρτιος: — Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Κριόν. Μέσα στὸ πυκνὸ δάσος, μέσα στὴν ἀστέναχτη φύσι, τ' ὄρνιο περνᾷ ψηλὰ κρώζοντας. Μέσα στὴ σιγαλιὰ ἀκούεται τὸ χτύπημα τοῦ ξυλοκόπου. Δυὸ ἄντρες κόβουνε ξύλα, ἡ γυναῖκα τὰ σηκώνει ἀπὸ χάμου μὲ κόπο. Ἐδῶ ἀπάνω στὰ βουνά, ποὺ ἡ ζωὴ εἶναι φτωχή, μὲ πολλὰ βάσανα, μονάχα τὰ νερὰ εἶναι μπόλικα καὶ τὰ ξύλα.

* * *

Μὴν Ἀπρίλιος: — Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Ταῦρον. Λυώσανε πιὰ τὰ χιόνια. Τὰ κουδούνια τώρα λαλοῦν γλυκά, τὰ ποτάμια κατηφορίζουν. Στὶς πολιτεῖες, σὲ κιόσκια χωμένα μέσα σὲ πρασινάδα, οἱ κοπέλλες κόβουν τὰ πρῶτα λουλούδια. Τ' αὐλάκια, οἱ φράχτες κελαϊδοῦν. Τ' αὐτιὰ γεμίζουν ἀπὸ ἤχους. Στὸ σπίτι, μέσα στὴν αὐλή, ἡ μεγάλη τριανταφυλλιὰ μεγάλωσε ὥς τὸ παράθυρο. Ἀπὸ κεῖ ἀπλώνει ἡ κοπέλλα τὸ χέρι καὶ κόβει τὸ πρῶτο τριαντάφυλλο, γιὰ νὰ στολίσῃ τὸ κεφάλι. Κάποιος χτυπᾶ τὴν πόρτα. Σύρε μάνα κι' ἄνοιξε νὰ μπῇ...

* * *

Μὴν Μάϊος: — Ὁ Ἥλιος εἰς τοὺς Διδύμους. Αὐγὴ ἀκόμα, ὅλα εἶναι σκοῦρα καὶ τ' ἀνήλια μέρη εἶναι σκοτεινὰ σὰ νύχτα. Τὸ χορτάρι μόλις χρυσίζει στὴν πρώτη ἀχτῖδα. Τ' ἀρχοντόπουλο μὲ τὸν ὑποταχτικό του πάει καβάλλα γιὰ κυνῆγι. Τὸ πρωϊνὸ ἀγέρι ποὺ φυσᾶ τοῦ παίρνει τὴ σάρπα του. Τὰ σκυλὶ τρέχει μπροστά του μυρίζοντας. Μέσ' ἀπ' τὴ φτέρη πετιέται ὁ λαγός. Μόλις προφταίνει νὰ γυρίσῃ τὸ κεφάλι.

* * *

Μὴν Ἰούνιος: — Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Καρκίνον. Ἔφτασε τὸ θέρος. Ὁ κόσμος, χυμένος ἔξω στὰ χωράφια του, δουλεύει. Ὅλη τὴ μέρα θερίζουν, δεματίζουνε. Τὰ βράδια φτάνουνε κουρασμένα. Οἱ γυναῖκες μὲ τὰ γαϊδουράκια φεύγουν, γυρίζουν μονάχες γιὰ τὸ χωριό. Οἱ ἄντρες κάθουνται νὰ φᾶν κι' ὕστερα ξαπλώνουν δίπλα στὰ δεμάτια. Περνοῦν μεσάνυχτα κι' ἀκόμα ἀκοῦς κουβέντες. Γύρω τὰ γκρεμνὰ εἶναι γεμᾶτα ἀπὸ μιὰ χρυσαφένια ἡμεράδα. Ὅλα μαζί τους ἀγρυπνοῦν καὶ ξαποσταίνουνε.

* * *

Μὴν Ἰούλιος: — Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Λέοντα. Ὁ ἄρχοντας κρατῶντας μπράτσο τὴ γυναῖκά του, ποὺ δὲν ξέχασε νὰ πάρῃ ἀκόμα καὶ τὸ κανατάκι της, πηγαίνει νὰ δῇ τὰ ὑποστατικά του. Οἱ δοῦλοι του δουλεύουν. Κουρασμένοι δὲν ἔχουν τὸν καιρὸ οὔτε νὰ τὸν κυττάξουν. Παίρνει τότε κι' αὐτὸς κάτι ἀπὸ τὰ χέρια τους, τάχα νὰ τοὺς βοηθήσῃ.

* * *

Μὴν Αὔγουστος: — Ὁ Ἥλιος εἰς τὴν Παρθένον. Ἀπ' τὸ πρωῒ οἱ κοπέλλες φύγανε στ' ἀμπέλια. Στὶς πλαγιὲς τώρα ἀκούονται τὰ γέλια τους καὶ τὰ χαχανητά τους. Μέσα στὴν πόλι ἀκούονται πάλι ἄλλοι χαρούμενοι κρότοι. Οἱ βαγενᾶδες ποὺ φκιάχνουν τὰ βαγένια τους.

* * *

Μὴν Σεπτέμβριος: — Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Ζυγόν. Τὰ σταφύλια κουβαλήθηκαν στὰ σπίτια καὶ πέφτουν τώρα μὲ κοφίνια καὶ κάδους μέσ' στὰ πατητήρια. Τὰ ἀνοιχτὰ κατώγια τῶν σπιτιῶν μυρίζουν. Βγαίνουν τὰ καινούργια τσίπουρα καὶ τὰ πετιμέζια.

* * *

Μὴν Ὀκτώβριος: — Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Σκορπιόν. Πέρασαν καὶ τὰ πρωτοβρόχια. Ἡ παληὰ καλαμιὰ ἔχει μαυρίσει καὶ σαπίσει. Τὰ βώδια ἀνασηκώνουν βαθειὰ τὰ χώματα, ποὺ χύνουνται μαλακὰ γύρω ἀπὸ τὸ ἀλέτρι. Τὰ χωράφια ἀπλώνονται σὰ βελοῦδο ἀνεβαίνοντας ὥς τὸ δάσος, σιμὰ στ' ἀγριοβαλάνια. Ἀπ' ἐκεῖ ἀκούεται τὸ πελέκυ ποὺ κόβει κλαδὶ γιὰ τὸ χειμῶνα. Δεμένο περιμένει τ' ἄλογο στὴ ρίζα τοῦ χαμόπρινου. Ὅταν φορτώνεται νὰ φύγῃ ὁ τόπος γεμίζει ἀπὸ ἐρημιά. Πέρα ἀκούονται φωνὲς καὶ μακρινὰ γαυγίσματα.

* * *

Μὴν Νοέμβριος: — Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Τοξότην. Ἔχει πλακώσει πιὰ ὁ χειμῶνας. Ἔξω φυσᾶ ὁ ἀγέρας σὲ μιὰ πλάσι πεθαμένη καὶ σαβανωμένη. Τὰ γυμνὰ κλαδιὰ τῆς λεύκας δέρνουνται, τὰ χλωμὰ φυλλαράκια σιγοτρέμουν. Οἱ ἦχοι σβήνουν μέσα στὴν ἐρημιά. Ἄξαφνα ἀκούγεται μιὰ ντουφεκιὰ στὰ πλάγια.

* * *

Μὴν Δεκέμβριος: — Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Αἰγόκερω. Παραμονὲς Χριστούγεννα.

"ΚΥΛΩΝΕΙΟΝ ΑΓΟΣ„

Ὠνομάσθη «Κυλώνειον ἄγος» τὸ ἑξῆς ἀνοσιούργημα. Κύλων, ὁ τύραννος τῶν Μεγάρων, ἐκ τῶν διασήμων Ἀθηναίων, κατέλαβε μετὰ τῶν ὀπαδῶν του τὴν Ἀκρόπολιν διὰ νὰ γίνῃ καὶ τῶν Ἀθηνῶν τύραννος. Οἱ Ἀθηναῖοι, ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἄρχοντα Μεγακλέα, ἐπολιόρκησαν τὸν Κύλωνα στενῶς καὶ ἠνάγκασαν αὐτὸν μὲν καὶ τὸν ἀδελφόν του νὰ δραπετεύσουν, οἱ δὲ ὀπαδοί του προσέφυγον ἱκέται εἰς τὸν βωμὸν τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς. Οἱ πολιορκηταὶ — μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἄρχων Μεγακλῆς — διὰ νὰ τοὺς στερήσουν τῆς προστασίας τῆς θεᾶς, ὑπεσχέθησαν ὅτι δὲν θὰ τοὺς κακοποιήσουν ἐὰν κατέλθουν εἰς τὴν πόλιν καὶ δικασθοῦν ἀντὶ νὰ ἀποθάνουν ἐκ τῆς πείνης. Οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Κύλωνος ἐπείσθησαν εἰς τὰς ὑποσχέσεις καὶ ἤρχισαν κατερχόμενοι πρὸς τὴν πόλιν, ἀφοῦ ἔδεσαν εἰς τὸ ἄγαλμα κλωστὴν τὴν ὁποίαν ἐκράτουν εἰς τὸ χέρι, διὰ νὰ εἶναι οὕτως εἰπεῖν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς θεᾶς.

Αἰφνιδίως ἡ κλωστὴ ἐκόπη καὶ ὁ Μεγακλῆς ἀποδώσας τοῦτο σκοπίμως εἰς τὸ ὅτι ἡ θεὰ ἀρνεῖται νὰ προστατεύσῃ τοὺς ἱκέτας, ἐπέπεσε μὲ τοὺς ἄνδρας του ἐναντίον των καὶ ἄλλους μὲν κατέσφαξεν, ἄλλους δὲ ἐθανάτωσε διὰ λιθοβολισμοῦ.

Τὴν ἀνόσιον αὐτὴν πρᾶξιν, ἡ ὁποία ἔκτοτε ὀνομάζεται εἰς τὴν ἱστορίαν «κυλώνειον ἄγος», ἀπεδοκίμασαν μετὰ φρίκης οἱ Ἀθηναῖοι, ἐμίσουν δὲ καὶ ἀπεστρέφοντο τοὺς φονεῖς, τοὺς ὁποίους ἀπεκάλουν ἐναγεῖς (κατηραμένους). Βραδύτερον, ἐπὶ Σόλωνος καὶ πρὸς κατευνασμὸν τῆς ἐν ἐξεγέρσει διατελούσης κοινῆς γνώμης, ὑπεβλήθησαν εἰς δίκην ἐνώπιον τριακοσίων κριτῶν ἐκλεγέντων μεταξὺ τῶν ἀρίστων. Ἐκ τῶν φονέων οἱ μὲν ζῶντες κατεδικάσθησαν εἰς ἐξορίαν, τῶν δὲ ἀποθανόντων ἀνωρύχθησαν ἐκ τῶν τάφων τὰ ὀστᾶ των καὶ ἐρρίφθησαν ἔξω τῶν ὁρίων τῶν Ἀθηνῶν διὰ νὰ ἐξαγνισθῇ τὸ ἀνοσιούργημα.

Στὰ σπίτια σφάζουνται τὰ γουρούνια. Μέσα στὶς αὐλὲς κρεμιοῦνται μ' ἀνοιγμένη τὴν κοιλιὰ ἀνάποδα. Ὁ νοικοκύρης ὄρθιος σιάζει τὸ κρέας τους. Ἡ νοικοκυρά, καθισμένη πιὸ πέρα, πλένει μέσα στὸ λεβέτι τ' ἄντερα, μαλώνοντας τὴ γάτα. Ἔξω ἀκούονται οἱ γκάϊντες, τὰ κάλαντα.

Ὅταν τέλειωσα βγῆκα ἔξω. Μέσα στὶς φυλλωσιὲς ἀκούονταν χαρούμενοι σάλαγοι Τὸ χλιὸ νερὸ σταζοβολοῦσε μέσ' ἀπ' τοὺς βάτους. Τὸ ποτάμι κάτω κατέβαινε χαρωπὸ μέσα στὶς σοῦφρες του. Πῆρα ἕνα κουφοκάρυδο καὶ τὸ πέταξα' μὲ μιᾶς χάθηκε ἀπὸ τὰ μάτια μου. Ὥστε ὅλο τοῦτο, εἶπα, εἶναι ἕνα διαβατάρικο ὄνειρο; Γαλήνια πῆγα καὶ συμμάζεψα τὰ πράγματά μου. Ἔφευγα πάλι νὰ δῶ κι' ἄλλους τόπους, κι' ἄλλους ἀνθρώπους. Καμμιὰ ἄλλη εὐτυχία δὲν περίμενα.

Στρατῆς Δούκας

ΠΟΥ ΕΓΕΝΝΗΘΗ Ο ΑΘΑΝΑΣ. ΔΙΑΚΟΣ ;

Ἕνας περίεργος πόλεμος ἤρχισε πρὸ ὀλίγων μηνῶν, μὲ ἀφορμὴν ἕνα ἄρθρον ποὺ ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ρουμελιώτης» τοῦ ἀειμνήστου συναδέλφου Εὐαγγέλου Λαχανοκάρδη, ἡ ὁποία εὐτυχῶς ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκδίδεται μὲ τὸν ἴδιον παλαιὸν ζῆλον ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ ἱδρυτοῦ. Ὁ γράφων ἔθεσε καὶ πάλιν τὸ ἄλυτον ἐπὶ δεκαετηρίδας ζήτημα τοῦ τόπου εἰς τὸν ὁποῖον ἐγεννήθη ὁ Ἀθανάσιος Διάκος, καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὰ δύο χωρία τῆς ὀρεινῆς Ἀνατολικῆς Ρούμελης, ἡ Μουσουνίτζα καὶ ἡ Ἀρτοτίνα εὑρίσκονται εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν. Ὅπως συμβαίνει πάντοτε, ἀνεφύησαν αὐτοσχέδιοι συγγραφεῖς καὶ ἱστορικοί, ἐκλήθησαν εἰς μαρτυρίαν οἱ ἑκατοχρονῖται κάτοικοι τῆς περιοχῆς καὶ προσήχθησαν ἔγγραφα τὰ ὁποῖα ἐφυλάσσοντο μὲ εὐλαβικὴν προσοχήν. Πάντως, πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ συμπλέκονται τὰ δύο χωριά. Κάθε τόσον ἀναβλαστάνει ἡ ἔρις καὶ εὐθὺς ἀμέσως γίνεται ἡ ἐπάνδρωσις τῶν ἐπάλξεων. Δὲν εἶναι ὅμως δυνατὸν νὰ λυθῇ τὸ περίπυστον ζήτημα δι' ἕνα τῶν ἐνδοξοτέρων ὀνομάτων τοῦ Ἱεροῦ Ἀγῶνος.

Ἰδοὺ τὸ ἐρώτημα εἰς τὸ ὁποῖον προσπαθεῖ ν' ἀπαντήσῃ ἕνας νέος, ἀλλὰ προσεκτικὸς μελετητής, ὁ κ. Κωνσταντῖνος Παπαχρήστου, εἰς μίαν μελέτην του ὑπὸ τὸν τίτλον «Ποῦ ἐγεννήθη ὁ Ἀθανάσιος Διάκος» καὶ ἀνακοινωθεῖσαν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἀθηνῶν παρὰ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ἀντ. Κεραμοπούλου, ἐπισκοπῶν τὰς ὑφισταμένας παραδόσεις, τὰ γραπτὰ ἀλλ' ἀνεξέλεγκτα στοιχεῖα, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς ὡρισμένα συμπεράσματα διὰ τὴν οἰκογένειαν τοῦ Διάκου, τὸ ἐπώνυμόν του καὶ τὸν τόπον ποὺ τὸν εἶδε νὰ γεννᾶται.

Κατὰ τὸν κ. Παπαχρήστου λοιπὸν ὁ Ἀθανάσιος Διάκος ἦτο υἱὸς τοῦ Νίκου Μασσαβέτα, ἐγεννήθη εἰς τὴν κωμόπολιν τῆς Παρνασσίδος, τὴν Μουσουνίτζαν, καθὼς πληροφοροῦν καὶ ὁ Περραιβὸς καὶ ὁ Φιλήμων καὶ ἄλλοι ἱστορικοὶ καὶ ἱστοριοδίφαι. Λύεται τώρα μὲ τὴν μελέτην τοῦ κ. Παπαχρήστου τὸ ζήτημα τῆς καταγωγῆς τοῦ Διάκου; Θὰ ἦτο δύσκολο ν' ἀποφανθῇ κανεὶς τελειωτικῶς. Πάντως πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι ὁ μελετητὴς παρατάσσει ὑπὲρ τῆς γνώμης του θετικὰ ἐπιχειρήματα καὶ ὅτι ἀποσπᾷ ἀπὸ τὰς συμπληγάδας τῶν ἀλληλοσυγκρουομένων πληροφοριῶν, τῶν παραδόσεων καὶ τῶν διασωζομένων στοιχείων, ὅ,τι ἀποτελεῖ τὴν ὀρθὴν κρίσιν.

ΤΑ ΣΤΕΡΝΑ ΤΟΥ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ ΣΤΑΥΡΑΗΤΟΥ

Τὰ στερνὰ τοῦ Ρουμελιώτη σταυραητοῦ, τὰ γνωρίζουν ὅλοι ὅσοι καταγίνονται μὲ τὴν μελέτην τῆς ἱστορίας καὶ στοιχειωδῶς ἔστω. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔγραψε τὸ ἀπαράμιλλον ἑλληνικὸν ἔπος εἰς τὸ Χάνι τῆς Γραβιᾶς, ὁ Ὀδυσσεὺς Ἀνδροῦτσος, ἦλθεν εἰς διένεξιν μὲ τὴν κυβέρνησιν καὶ ἄλλους παράγοντας τοῦ Ἀγῶνος, ὅπως συνέβαινε συχνά, τότε, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ κλεισθῇ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐκεῖ νὰ εὕρῃ τὸν οἰκτρότερον θάνατον.

Δὲν εἶναι, βέβαια, ἡ στήλη αὐτὴ μιᾶς συντόμου βιβλιογραφίας, ὁ κατάλληλος χῶρος διὰ ν' ἀναπτυχθῇ εὐρύτερον τὸ θέμα καὶ νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα, ἂν ἦσαν ἀλήθεια ὅσα κατεμαρτύρησαν εἰς τὸν Ἀνδροῦτσον κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Ἱεροῦ Ἀγῶνος. Πάντως, κανεὶς σήμερον δὲν δέχεται ὅτι ὁ Ἀνδροῦτσος ὑπῆρξε προδότης τοῦ ἀγῶνος, ἀφοῦ εἰς τὴν ἀρχὴν ἔδωσε ὅ,τι ἠμποροῦσε νὰ δώσῃ ἕνας ἡρωϊκὸς ἄνθρωπος εἰς μίαν ἁγίαν ὑπόθεσιν. Εὑρίσκει κατὰ συνέπειαν τὴν ἐπιδοκιμασίαν ὅλων τὸ ποίημα τοῦτο τοῦ Γεωργίου Παράσχου ποὺ εἶναι χαραγμένον εἰς τὸν τάφον του, ἐν τῷ νεκροταφείῳ τῶν Ἀθηνῶν.

Τὸν στρατάρχην Ὀδυσσέα μετὰ χρόνους χαιρετᾶτε
Ἐδῶ κεῖται τοῦ Ἀνδρούτσου ὁ περίβλεπτος υἱός'
Καταβὰς ἐκ τοῦ σταυροῦ του ὕπνον μάρτυρος κοιμᾶται
καὶ πικρᾶς ἀχαριστίας εἶναι ὁ τάφος του ναός.

Τὴν ἀνάστασιν τοῦ Γένους κατ' ἀρχὰς εὐαγγελίζων,
μ' ἑκατὸν Ἑλλήνων παῖδας νίκης ἔστησε χορόν.
Καὶ εἰς τῆς Γραβιᾶς τὸ χάνι τὸν Βρυώνην θρυμματίζων
τοῦ χοροῦ ἐκείνου ἴχνη τούρκων ἄφησε σωρόν.

Τριπλῆν ἄνοιγεν ὁ Τοῦρκος καὶ μᾶς ἔπνιγεν ἀγκάλην
εἰς τὰς Στερεὰς τὰς δύο καὶ τοῦ Πέλοπος τὴν γῆν.
Πλὴν αὐτὸς νικᾷ τὴν μίαν, ἀπωθεῖ μακρὰν τὴν ἄλλην
καὶ τῆς τρίτης εὐκολύνει τὸν λιμὸν καὶ τὴν σφαγήν.

Μὲ συντετριμμένα μέλη ὁ στρατάρχης τώρα κεῖται
Δὲν τὸν ἔφαγε πυρῖτις, δὲν τὸν ἔρριψε πληγή.
Μεταξὺ τοῦ Παρθενῶνος ἡ ἀγχόνη του κινεῖται...
Καὶ ἀπὸ τὸ μνῆμα τώρα τοὺς φονεῖς του εὐλογεῖ!

Τὴν δραματικὴν αὐτὴν ἱστορίαν τοῦ Σταυραητοῦ μᾶς δίνει ὁ κ. Τάσος Λάππας, γνωστὸς ἤδη ἐρευνητὴς εἰς ἐμπεριστατωμένον βιβλίον του. Κατ' εὐτυχίαν, δὲν τίθεται πλέον ζήτημα ἂν εἶναι ἀλήθεια αἱ κατηγορίαι ποὺ διετυπώθησαν τότε κατὰ τοῦ Ἀνδρούτσου, δι' ὃ καὶ ὁ συγγραφεὺς δὲν περιορίζεται ν' ἀντικρούσῃ τὰ ἀστήρικτα, ἀλλὰ νὰ περιγράψῃ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς ζωῆς τοῦ Ἀνδρούτσου, ἀφ' ἧς ὥρας συνελήφθη μέχρι τοῦ οἰκτροῦ θανάτου του. Μὲ γλαφυρότητα καὶ ἐπηκριβωμένα στοιχεῖα περιγράφει τὰς δραματικὰς αὐτὰς στιγμὰς τοῦ γίγαντος, παραθέτει δὲ καὶ πολύτιμα ἀνέκδοτα ἔγγραφα.

Ἀσφαλῶς, τὸ βιβλίον τοῦ κ. Λάππα καὶ ἂν δὲν τερματίζῃ ὁριστικῶς τὴν συζήτησιν περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀνδρούτσου, εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα ποὺ εἶδαν τὸ φῶς κατὰ τοὺς τελευταίους καιρούς.

ΤΟ ΧΡΥΣΟ ΒΙΒΛΙΟ

Μὲ τὰς ὡραίας αὐτὰς λέξεις τιτλοφορεῖ ἕνα του βιβλίον διὰ τὰ παιδιὰ ὁ κ. Κυδώνης. Διατελῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ παιδικοῦ τμήματος τοῦ ραδιοφωνικοῦ μας σταθμοῦ, συνεκέντρωσε τὰ καλύτερα παραμύθια, τὰ καλύτερα ποιήματα, τὶς καλύτερες κωμωδιοῦλες καὶ ἀφοῦ τὰ διεσκεύασε ὅλα αὐτὰ καὶ προσέθεσε καὶ μερικὰ ἄλλα, μᾶς ἔδωσεν ἕνα ἀπὸ τὰ ἀρτιώτερα διὰ παιδιὰ βιβλία.

Ἀξίζει νὰ τονίσωμεν ἰδιαιτέρως τὸ γεγονός, διότι μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐξακολουθοῦμε νὰ ἔχωμεν τὴν ἰδέα πὼς ἡ παιδικὴ λογοτεχνία εἶναι ἀμελητέον εἶδος. Δὲν χρειάζεται, βεβαίως, εἰς ἀντιστάθμισμα νὰ προστεθῇ τί γίνεται ἀλλοῦ, ὅπου οἱ καλύτεροι λογογράφοι ἠσχολήθησαν μὲ τὴν συγγραφὴν παιδικῶν ἔργων. Ὅτι δὲν ἔγινεν ὅμως ὡς χθές, δὲν σημαίνει ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ τώρα. Τὸ βιβλίο τοῦ κ. Κυδώνη εἶναι ἀσφαλῶς, ἕνα πρῶτον καὶ πολὺ καλὸν βῆμα.

Χρ. Ἀγγελ.

ΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΜΑΝΑ... ΜΑΝΟΥΛΑ

«...Ὥστε νὰ ἐξασφαλίσωμεν διὰ τὴν Ἑλλάδα μητέρας συνειδητάς, νὰ τονώσωμεν τὸν οἰκογενειακὸν ρυθμόν».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

Μιὰ λέξι, ποὺ ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γεννοῦσε τὴ συγκίνησι σ' ὅποια γλῶσσα κι' ἂν λέγονταν, ἦτανε ἡ λέξι μάνα. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν ἀνθρώπινων πνευματικῶν σκοταδιῶν ὡς τὴ σημερινὴ σκέψι ἡ μάνα ἀποτελοῦσε καὶ ἀποτελεῖ τὴν ἀστείρευτη πηγὴ τῆς μητρικῆς στοργῆς, τῆς συζυγικῆς ἀγάπης, τῆς φροντίδος. Βαλμένη στὴ μυθολογία Ἑστιάδα νὰ φυλάγῃ τὴ φωτιά, τὸ φῶς, τὸ οἰκογενειακὸ πνεῦμα, ποὺ ἔφερεν ὁ Προμηθέας κλέβοντάς το ἀπὸ τοὺς θεοὺς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ἔχει μιὰ ξεχωριστὴ θέσι στὴν ἀνθρώπινη κοινωνία. Κάτω ἀπὸ τὴν καρδιά της ξεπετιέται τὸ νέο βλαστάρι τῆς ζωῆς, κάτω ἀπὸ τὰ τρυφερά της χεράκια ὑψώνεται πρὸς τὸ φῶς σὰν ἀνθός, κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο. Μάνα καὶ παιδὶ εἶναι οἱ δυὸ ἀκατάλυτες ἔννοιες, ποὺ ποτὲ δὲν θὰ χάσουν τὴ σύνδεσι καὶ τὴν ἀλληλοεπίδρασί των. Πόση ἀξία ἔχει ἡ μάνα γιὰ τὸ παιδὶ τὸ ξέρουμε ὅλοι καὶ ὅλες, ποὺ δοκιμάσαμε τὸ φίλτρο καὶ τὴ στοργή. Τίποτα στὸν κόσμο δὲν μπορεῖ νὰ τῆς ἐλαττώσῃ, νὰ τῆς θαμπώσῃ τὰ συναισθήματα αὐτά, οὔτε κι' ὁ θάνατος ἀκόμα.

Νέο κορίτσι,

Ξέρεις ἀσφαλῶς τί ἀξία ἔχει γιὰ σένα ἡ μάνα. Ξέρεις ὅμως ὅτι ἡ ἴδια αὐτὴ μάνα, ὅπου στέκει, σ' ὁποιοδήποτε κοινωνικὸ σκαλοπάτι, στὸ χωριὸ ἢ στὴν πολιτεία, φτωχούλα ἢ πλούσια εἶναι καὶ γιὰ τὸ λαό μας, γιὰ τὸ Ἔθνος μας μιὰ ἀξία ἀνυπολόγιστη; Εἶναι ὁ φορεὺς τῆς βιολογικῆς τῆς Φυλῆς μας ὑπάρξεως, εἶναι ἡ ἀστείρευτη πηγὴ τῆς ζωῆς τῆς Φυλῆς μας. Ἀπὸ τὴ θεία Πρόνοια εἶναι βαλμένη ἱέρεια τῆς οἰκογενείας. Κι' ἀφοῦ ἡ οἰκογένεια εἶναι τὸ πρῶτο κάθε Κοινωνίας κύτταρο, εἶναι ἑπομένως ἡ μητέρα τὸ πρωταρχικὸ τῆς Κοινωνίας βάθρο. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ εἶναι γερὴ στὴν ψυχὴ καὶ στὸ σῶμα. Ὅλοι πάνω σ' αὐτὴ θ' ἀκουμπήσουμε.

Νέο κορίτσι,

Μέσα στὴν ψυχὴ καὶ στὴν καρδιὰ κάθε γυναίκας, κάθε κόρης, κάθε μικρούλας κρύβεται ἡ λαχτάρα τῆς μητρότητος. Ὅλα τὰ ἄλλα εἶναι διαστρέβλωσι ψυχική. Ὅταν τὸ μικρὸ κοριτσάκι παίζῃ μὲ τὴν κούκλα του, ἐκδηλώνει τὴν ὑπολανθάνουσα μητρικὴ λαχτάρα. Τὴν ζωντανεύει τὴν κούκλα του καὶ τῆς μιλᾷ. Τὴν χαϊδεύει καὶ τὴν μαλλώνει. Εἶναι σφαλερὸ νὰ νομίζουμε ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀπομίμησι τῆς δικῆς του μητέρας. Ὄχι! Εἶναι ἡ ἀδιάπλαστη ἀκόμα μικρὴ μανούλα, ποὺ μὲ τὴν φαντασία της ζωντανεύει καὶ μὲ τὴν ψυχή της λαχταρᾷ. Ἀπὸ αὐτὴ ἀκόμα τὴν ἡλικία πρέπει ἕνας λαὸς νὰ φκιάσῃ τὶς μητέρες του. Τότε θὰ γίνουν συνειδητές, ὅπως τὶς θέλει ὁ Ἀρχηγός μας.

Σ. Καρ.

Τῶν κοριτσιῶν μας

Η ΘΥΣΙΑ ΤΩΝ ΛΟΥΛΟΥΔΙΩΝ

Μὲ γαρύφαλλα καὶ κρίνα καὶ βιολέττες ἦτανε ὁ κῆπος τοῦ μικροῦ σπιτιοῦ στολισμένος. Τὸ καμάρι τῆς γειτονιᾶς, μὰ πιὸ πολὺ τῆς νοικοκυρᾶς. Γιατὶ ἦτανε μιὰ καλὴ νοικοκυρούλα, ποὺ ποτέ της δὲν βαρέθηκε τὸ πότισμα καὶ τὴν περιποίησι τῶν λουλουδιῶν της. Τὰ δυό της παιδάκια, ἄνθοὶ κι' αὐτὰ μέσ' στοὺς ἀνθούς, δὲν μποροῦσαν νὰ καταλάβουν τώρα γιατὶ ἡ μανούλα τους χωρὶς πόνο ἔκοβε καὶ ξερρίζωνε σὰν ἄξαφνα νὰ μὴν τῆς ἄρεσαν τὰ χθὲς ἀγαπημένα της τριαντάφυλλα καὶ ἡ μυριστές της βιολέττες.

Πικραμένα στέκονταν σὲ μιὰ γωνιὰ ὁ Κωστάκης κι' ἡ 'Αννούλα, χωρὶς νὰ τολμοῦν νὰ ρωτήσουν τὴν αἰτία τῆς καταστροφῆς. Ἔβλεπαν μόνο τὸν μυρισμένο σωρὸ καὶ τὴν γυμνότητα τοῦ ζηλευτοῦ πρὶν κήπου των καὶ χολιοῦσαν. Ἡ μητέρα ἔβλεπε λοξὰ τὰ παιδάκια της κι' ὅλο κουβαλοῦσε κουβᾶδες χῶμα ἀπὸ τὴν μιὰ μεριὰ τοῦ κήπου στὴν ἄλλη. Μυστήριο! Τὰ μικρὰ κεφαλάκια πήγαιναν νὰ σπάσουν.

Τὸ μεσημέρι ποὺ κάθισαν στὸ τραπέζι εἶδανε μὲ ἔκπληξι ὅτι τὰ πιάτα τους ἀντὶς γιὰ σούπα ἦτανε γεμᾶτα μὲ λουλούδια. Παραπονέθηκαν. Πουλιὰ ἦτανε νὰ φᾶνε λουλούδια ἢ μήπως εἶναι μαροῦδες καὶ πεταλοῦδες; Τότε ἡ μαμὰ τοὺς ἐξήγησε σοβαρὰ ὅτι πρέπει νὰ φύγουν πιὰ τὰ ἄνθη ἀπὸ τὸν κῆπο γιὰ νὰ μποῦνε στὴ θέσι τους ραπανάκια καὶ πατάτες καὶ φασόλια κι' ἄλλα καλὰ καὶ ὠφέλιμα φυτά, ποὺ θὰ μᾶς δίνουν ὡραῖες σοῦπες καὶ δροσερὲς σαλάτες.

«Παιδιά μου, ὁ Πατέρας μας, ὁ Μ ε γ ά λ ο ς Πατέρας, τῆς Πατρίδας μας ὁ 'Αρχηγός, μᾶς ἔδωσε τὴν ἱερὴ ἐντολή. Νὰ σπείρωμε, νὰ φυτέψωμε ὅ,τι μπορεῖ νὰ μᾶς θρέψη. Εἶναι σοφὸς 'Ἐκεῖνος καὶ ξέρει νὰ δίνη ἐντολές. Μᾶς ἀγαπᾶ τόσο καὶ δὲν θέλει ποτέ μας νὰ βρεθοῦμε σὲ δύσκολη θέσι, νὰ πεινάσωμε.

— Μὰ γιατί ὡς τὰ τώρα δὲν πεινάσαμε; εἶπε δειλὰ ἡ 'Αννούλα.

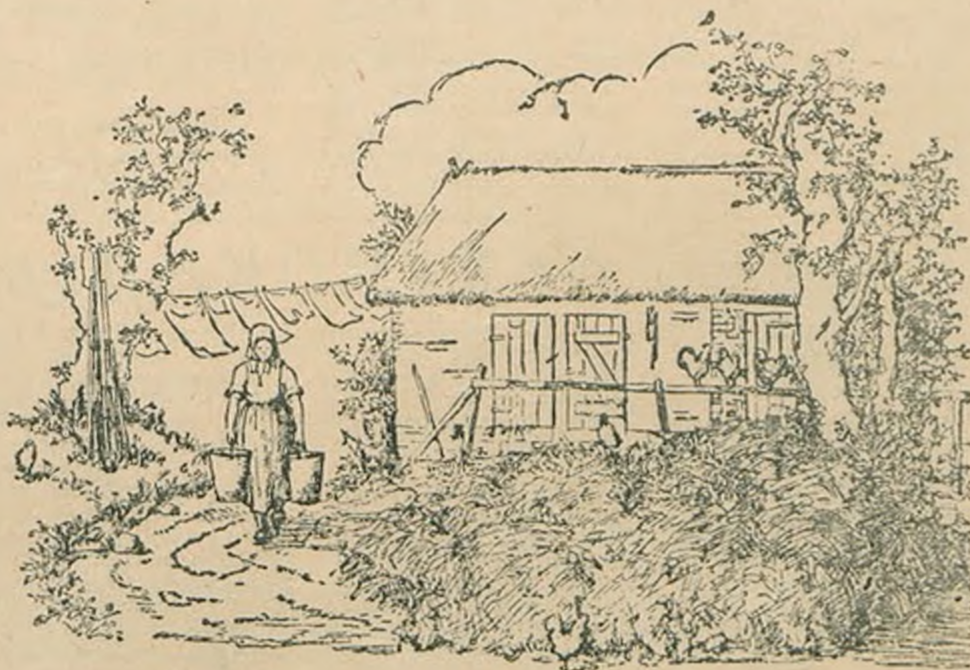
— Γιατί, παιδί μου, ἀπάντησε ἡ μητέρα, τώρα μακρυὰ μας, πολὺ μακρυά, γίνεται ἕνας πόλεμος κι' ὁ 'Αρχηγός μας θέλει νὰ μὴν ἔχωμε ἀνάγκη νὰ φέρνωμε τρόφιμα ἀπὸ ἄλλες χῶρες. Δὲν λέγαμε προχτὲς τὸ τραγουδάκι τῶν σ ο φ ῶ ν μυρμηγκιῶν καὶ τοῦ τρελλοῦ τζίτζικα; Τὸ θυμᾶσαι; Τὰ μυρμήγκια μαζεύουν τὸ καλοκαῖρι καὶ δὲν πεθαίνουν ἀπὸ τὴν πεῖνα τὸν χειμῶνα, ἐνῷ ὁ τρελλὸς ὁ τζίτζικας τὰ τεντώνει γιατὶ δὲν ἔχει νὰ φάγη.

Τὰ παιδιὰ δὲν ἦτανε πιὰ λυπημένα γιατὶ ἔχασαν τὰ λουλούδια κι' ἔτρωγαν μὲ ὄρεξι τὴ σούπα τους, ποὺ ἡ μανούλα τοὺς σέρβιρε ζεστὴ καὶ νόστιμη. Γελοῦσαν κάποτε γιὰ τὸ παιχνίδι ποὺ τοὺς ἔπαιξε ἡ μαμά, σερβίροντας λουλούδια.

Ἦτανε ἕνα ὡραῖο σιωπηλὸ μάθημα!

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

Χαῖρε, καλοκαῖρι, χαῖρε! Τ' ἀκρογιάλια ἄρχισαν νὰ ὀρφανεύουν. Μερικὲς μόνο ἀθλητικὲς νεράϊδες βουτᾶνε ἀκόμα ἐπίμονα στὰ κρυερὰ πιὰ κύματα. Μὰ τὸ κορμὶ ἀτσαλώθηκε ὅλο τὸ καλοκαῖρι στὸ ὡραῖο αὐτὸ ἄθλημα καὶ ἡ ψυχὴ προετοιμάστηκε γιὰ τὴν ἐργασία καὶ τὶς ὑποχρεώσεις, ποὺ θὰ μᾶς ἀναθέση ὁ μελλοντικὸς χειμῶνας. Χαῖρε δροσερὸ κῦμα καὶ φρέσκο ἀγέρι! Τοῦ χρόνου θὰ σὲ ξαναβροῦμε μὲ πιὸ φωτεινὴ τὴ σκέψι καὶ πιὸ κοντὰ στὸ σκοπό μας. Κανένας χειμῶνας, φυσικὸς ἢ ψυχικός, ὅσο κι' ἂν πλακώση ψυχρὸς δὲν θὰ μᾶς κάνη νὰ ζαρώσουμε. Θὰ μείνωμε ἔτσι ὄμορφες καὶ στὸ σῶμα καὶ στὴν ψυχή.

ΚΟΝΙΚΛΟΤΡΟΦΙΑ

(Συνέχεια)

Τὰ νεογέννητα κουνελάκια

Τὰ κουνελάκια γεννιοῦνται μὲ κλειστὰ μάτια καὶ δίχως κανένα τρίχωμα ἐπάνω τους. Ὅσα κουνέλια εἶναι ἄσπρα γεννιοῦνται μὲ τὸ πετσὶ ὑποκόκκινο. Δίχως τρίχα ἀκόμη, κρυώνουν. Γι' αὐτὸ φροντίζει ἡ κουνέλα λίγες μέρες πρὶν τὴν γέννα νὰ μαδηθῇ γιὰ νὰ κάμῃ μιὰ φωλίτσα γιὰ τὰ μικρά της. 4 μέρες μετὰ τὴν γέννα τὰ κουνέλια ἀρχίζουν νὰ σκεπάζωνται μὲ ἕνα λευκὸ χνοῦδι. Στὶς δέκα μέρες περίπου ἔχουν ὅλο τους τὸ τρίχωμα καὶ ἀρχίζουν ν' ἀνοίγουν τὰ μάτια τους, ὁπότε εἶναι χαριτωμένα. Μετὰ 2 - 3 μέρες τὰ βλέπετε νὰ τρέχουν μέσα στὴν κουνελοφωλιὰ κυνηγῶντας τὴν μάνα τους γιὰ βύζαγμα. Τὰ μικρὰ πρέπει νὰ τὰ συνηθίσετε ἐνωρὶς νὰ τρώγουν μόνα τους. Γι' αὐτὸ μόλις ἀνοίξουν τὰ μάτια τους νὰ τοὺς παρουσιάζετε ψιλοκομμένα κάμποσα φύλλα ἀμπελιοῦ, κριθάρι σπασμένο. Τὰ μικρὰ ἔτσι συνηθίζουν καὶ ξελαφρώνουν τὴ μάνα καὶ μάλιστα ὅταν ἔχῃ πολλὰ μικρὰ ἢ εἶναι νεαρὰ πολὺ ἡ μητέρα. Ἔτσι διατηρεῖται ἀκμαία καὶ δὲν ἐξαντλεῖται. Τὰ κουνελάκια θὰ τ' ἀφήσετε ἕνα καὶ μισὸ μῆνα μαζὶ μὲ τὴν μητέρα τους, γιὰ νὰ βυζάξουν, ἐνῷ ἐν τῷ μεταξὺ συνηθίζουν νὰ τρώγουν καὶ μόνα των. Μὴ τὰ ἀποκόβετε πιὸ νωρίς, μὴ φοβεῖσθε νὰ ἐξαντλήσετε τὴν κουνέλα, ἀρκεῖ νὰ τὴν ταΐζετε καλά. Ἄλλως τε καὶ τὰ κουνελάκια τρώγουν ἀπ' τὰ χορταρικὰ ποὺ ρίχνετε γιὰ τὴν κουνέλα στὴν ἴδια φωλιά.

Τὰ μεγαλωμένα κουνελάκια

Ἀπὸ 1½ μῆνα, δηλαδὴ πάνω στὶς 6 βδομάδες, ἀφαιρεῖτε τὰ μικρὰ ἀπ' τὴ μάνα. Ὅταν μάλιστα ἔχετε πολλὲς κουνέλες ποὺ γέννησαν μαζί, πρᾶγμα ποὺ μπορεῖτε ἄλλως τε νὰ κανονίσετε, βάζετε τὰ κουνέλια σὲ κάσες 1.50×1.60 μ. Ἂν εἶναι καμμιὰ δεκαριὰ ἀρκοῦνται σὲ κουνελοφωλὲς 1 μ.×1.50 μ. ἢ 1 μ. ×1 μ. Τὰ μικρὰ κουνελάκια τ' ἀφίνετε μαζὶ μέχρι τὸν τέταρτο μῆνα, ὁπότε κι' ἀρχίζουν τ' ἀρσενικὰ νὰ τσακώνωνται μεταξύ των. Ξεχωρίζετε τότε τὰ καλλίτερα ἰδιαιτέρως, γιὰ μελλοντικὴ ἀναπαραγωγή. Ἐν πρώτοις βάζετε κατὰ μέρος 2 ἀρσενικὰ ποὺ θ' ἀντικαταστήσουν μετὰ δύο χρόνια τὰ ὑπάρχοντα, μπορεῖ δὲ καὶ νὰ ψοφήσῃ κανένα καὶ πρέπει νἄχετε ἀντικαταστάτη. Τὰ θηλυκὰ ποὺ εἶναι κατάλληλα γιὰ ἀναπαραγωγὴ τὰ βάζετε χωριστά. Διαλέγετε τὰ μεγαλείτερα καὶ βαρύτερα καὶ ἐκεῖνα ποὺ συγκεντρώνουν περισσότερα κοινὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ράτσας των. Τὰ ὑπόλοιπα τὰ προορίζετε γιὰ κατανάλωσι.

Τώρα ἂς κάνωμε ἕνα πρόχειρο λογαριασμό. Ὑποθέσωμεν ὅτι ἀρχίζετε μ' ἕνα κούνελο καὶ πέντε κουνέλες, ὑποθέσετε δὲ ὅτι τὶς ζευγαρώνετε τέσσερες φορὲς τὸ χρόνο. Κάθε κουνέλα θὰ σᾶς δώσῃ περισσότερα ἀπὸ 6 κουνέλια τὴ φορά· ἂς βάλωμε ὅμως μόνο 6, ὑπολογίζοντας καὶ τοὺς θανάτους, ὥστε κάθε κουνέλα θὰ σᾶς φέρῃ σ' ἕνα χρόνο 4×6=24 κουνελάκια, αἱ 5 κουνέλες 24×5=120 τὸ χρόνο. Κρατῆστε κάθε κουνέλα γιὰ ἀναπαραγωγὴ 3 χρόνια μὲ τὴ σειρά, τὸν τέταρτο χρόνο σφάξιμο. Τὸν τρίτο χρόνο ἀπ' τὴν ἐκτροφή σας διαλέγετε τὶς καλλίτερες κουνέλες, οἱ ὁποῖες σὲ λίγους μῆνες θ' ἀντικαταστήσουν τὶς γέρικες.

Κάθε τρία χρόνια ἀλλάζετε τὸν κούνελό σας. Αὐτὰ ἐννοεῖται εἶναι γιὰ κουνέλια ποὺ ἐκμεταλλεύεσθε γιὰ τὸ κρέας καὶ τὴ γούνα των καὶ ὄχι γιὰ τὰ κουνέλια Ἀγκύρας, ποὺ μπορεῖτε νὰ διατηρήσετε 6 - 7 χρόνια συνεχῶς.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀναλόγως τοῦ ἐκτροφείου σας κανονίζετε τὴν παραγωγή, καὶ ἀναλόγως τῆς ράτσας ποὺ ἐκμεταλλεύεσθε χρειάζεσθε κάσες γιὰ τὶς μάνες, κάσες γιὰ ἀνάλογους ἐπιβήτορας, κάσες γιὰ τὰ μικρά. Ἕνα σχέδιο ἐκτροφείου σὲ τρεῖς σειρὲς ὑπερκείμενες γιὰ μικρὴ παραγωγή· 4 κάσες γιὰ κουνέλες, 1 γιὰ κουνελάκια, 1 γιὰ ἐπιβήτορας καὶ ἄλλες 2 γιὰ μικρὸ περιστερεῶνα. (Ἰδὲ σχετικὴν εἰκόνα εἰς σελ. 1617 τοῦ προηγουμένου τεύχους ὑπ' ἀριθ. 50).

Τροφὴ κουνελιῶν

Τὰ κουνελάκια τὶς πρῶτες δεκαπέντε περίπου μέρες τρῶνε ἀποκλειστικῶς βυζαίνοντας τὴν κουνέλα, δηλαδὴ ὥς που νὰ καλοανοίξουν τὰ μάτια καὶ ἀρχίζουν νὰ τρέχουν μέσα στὴ φωληά τους. Ἀλλὰ κατόπιν, ρίχνοντας τὸ φαγὶ γιὰ τὴν κουνελομάνα, τρέχουν καὶ τὰ κουνελάκια κι' ἀρχίζουν νὰ μαθαίνουν ἐκτὸς ἀπ' τὸ βύζαγμα νὰ τρῶνε καὶ λίγη τροφή, κληματόφυλλα, τρυφερὸ χορταράκι, καρόττα κλπ. Σιγὰ - σιγὰ βυζαίνουν λιγώτερο καὶ τρῶνε περισσότερο φαγί. Γενικῶς δίδουν στὰ κουνέλια δυὸ φορὲς φαγὶ τὴν ἡμέρα, μιὰ τὸ πρωῒ καὶ μιὰ τὸ ἀπόγευμα.

Ἐκ τούτων τὸ ἕνα φαγὶ τὸ πρωϊνὸ εἶναι ξηρὸ χόρτο, τριφύλλι ξηρό. Τὸν χειμῶνα μὲ τὸ κρύο, τὸ κριθάρι τὰ ζεσταίνει καθὼς καὶ πατάτες βρασμένες μὲ πίτυρα. Τὸ καλοκαῖρι τὸ βράδυ χλωρὸ χόρτο ἢ τριφύλλι, χλωρόφυλλα καλαμποκιοῦ, σαλατικά, λαχανικά. Πρέπει νὰ λάβετε ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ κουνέλια τρώγουν ἀπ' ὅλα, ἀποκόμματα ψωμιά, φλοῦδες διάφορες, ἀπορρίμματα κουζίνας, πατάτες, καρόττα, παντζάρια, κριθάρι.

Μὴ τοὺς δίδετε μεγάλες ποσότητες λαχανικὰ καὶ συνεχῶς φρέσκα χόρτα γιατὶ μπορεῖ νὰ τὰ πιάσῃ διάρροια καὶ νὰ σᾶς ψοφήσουν.

Στὶς κουνελομάνες μὲ τὰ μικρά των τοὺς δίδετε ἀρωματικὰ φυτά, στὶς πολὺ καλὲς δὲ ράτσες καὶ γάλα κομμένο τὸ μισὸ μὲ νερό.

Τὸ χορτάρι μόλις κοπῇ πρέπει νὰ δίδεται ἀμέσως γιατὶ ἄλλοιῶς ὅταν στοιβαχθῇ καὶ ἀνάψῃ βλάπτει τὰ κουνέλια.

Π. Ν.

ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΙΑ

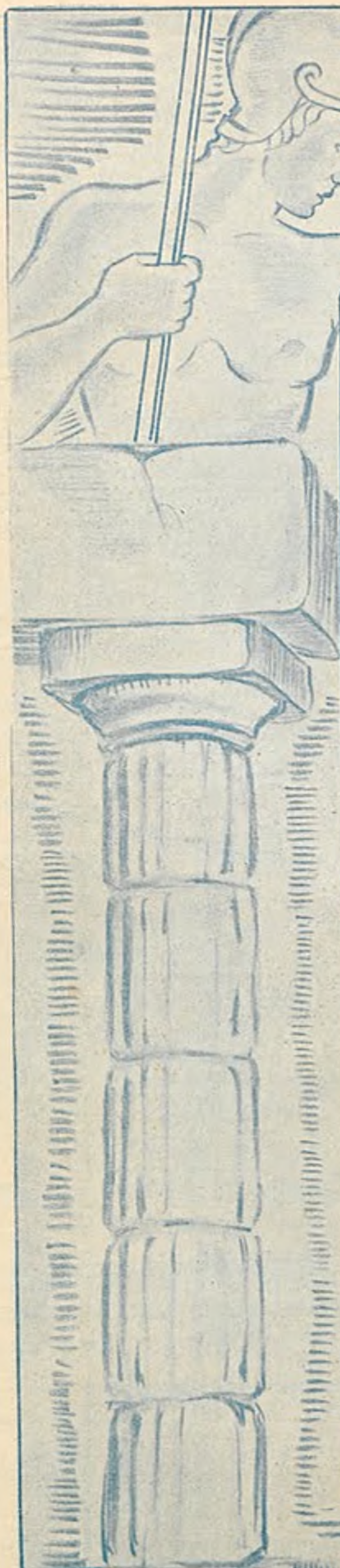
(Συνέχεια)

Ἡ καλλιέργεια τῶν κουκιῶν

Τὰ κουκιὰ εἶναι ὄσπρια θρεπτικώτατα, ἀλλὰ ὀλίγον δύσπεπτα ὡς τροφὴ τοῦ ἀνθρώπου, διὰ κτηνοτροφικοὺς ὅμως σκοποὺς εἶναι χρησιμώτατα καὶ πολὺ θρεπτικά, διδόμενα ἰδίως εἰς γαλακτοφόρα ζῷα εἰς μικρὰς δόσεις σπουδαίως αὐξάνουσι τὴν γαλακτοπαραγωγήν, εἴτε χλωρὰ διδόμενα μετὰ τοῦ χόρτου αὐτῶν, εἴτε ξηρὰ μόνον οἱ καρποί. Καὶ διὰ τοὺς ἀνθρώπους τὰ χλωρὰ κουκιὰ δίδουν τὴν εὐκαιρίαν τῆς κατασκευῆς διαφόρων φαγητῶν.

Τὰ κουκιὰ εἶναι φυτὰ τῆς δυτικῆς Ἀσίας καὶ Ἑλλάδος, καλλιεργούμενα ἀπὸ ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς, ἀγαποῦν δὲ ἔδαφος γόνιμον καὶ ἀργιλλῶδες. Ἐν τούτοις ὅμως δύνανται νὰ εὐδοκιμήσουν καὶ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα εἴδη τῶν ἐδαφῶν, ἀρκεῖ νὰ εἶναι πλούσια εἰς θρεπτικὰς οὐσίας ἢ νὰ λιπανθοῦν πλουσίως. Συστηματικὴν ἀμειψισπορὰν δὲν χρειάζονται διὰ νὰ εὐδοκιμήσουν, διότι ἀδιαφοροῦν διὰ τὴν προηγηθεῖσαν καλλιέργειαν. Εἰς μέρη ἔνθα γίνεται ἐπιστημονικὴ ἐκμετάλλευσις τῶν ἐδαφῶν καλλιεργοῦν τὰ κουκιὰ μεταξὺ δύο καλλιεργειῶν διὰ σιτηρῶν.

Τὰ κουκιὰ εἶναι πολὺ ὀλίγον ἀπαιτητικὰ ὡς πρὸς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ ἐδάφους καὶ διὰ τοῦτο εὐδοκιμοῦν καὶ ἐκεῖ ἔνθα γίνεται ἡ ἀμελεστέρα ἐπεξεργασία, ἕνα ἁπλοῦν δὲ ὄργωμα πρὸ τῆς σπορᾶς φθάνει. Ἡ σπορὰ δύναται νὰ γίνῃ ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου μέχρι τοῦ Νοεμβρίου, ὁ δὲ σπόρος ἀναλόγως τοῦ μεγέθους παραχώνεται εἴτε δι' ὀργώματος εἴτε διὰ σβαρνίσματος. Χρησιμοποιοῦμεν 15-35 ὀκάδες σπόρου κατὰ στρέμ-

ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ

'Αφιερωμένο στὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον
ΑΛ. Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΝ

Μέσ' στὸν Μεγάλον Ἆθλο Σπαρτιάτης
κι' ἀγωνιστὴς κι' ὁδηγητὴς καὶ Φοῖβος!
Ἡ Μάνα Ἑλλάδα κράζει Σε κοντά της
καὶ σοῦ γνέφουν οἱ θρίαμβοι κι' ὁ Στίβος!

Θυσία ἐαρινὴ τ' ἁδρά Σου νειᾶτα
στὸ βωμὸ τῆς ΙΔΕΑΣ, στοὺς ἀγῶνες,
μὲ τὴ ζωή Σου ἀνοίγεις νέα στράτα
καὶ θὰ σοῦ πλέξουν στέφανο οἱ αἰῶνες!

Οἱ Φάλαγγες περνᾶν σὲ θεῖα θάμπη,
κι' ὡς πᾶς μπροστὰ ἀγέρωχος κι' ἁπλὸς
στραφτοκοπάει γόνιμα καὶ λάμπει
στὰ χέρια Σου ὁ πέλεκυς διπλός.

Σὺ τ' Ἀρχηγοῦ ὡραία προφητεία,
ποὺ σὲ καλοῦν οἱ ἔνθεοι θεσμοί·
Πρῶτος σὲ μιὰ καινούργιαν Ὀλυμπία
θἄρθῃς καὶ θ' ἀληθέψουν οἱ χρησμοί.

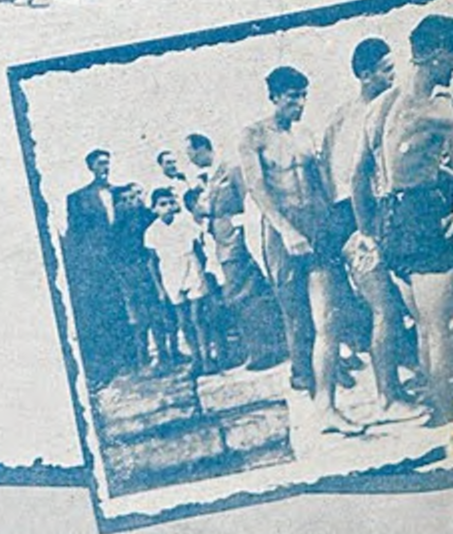
Ἄκου, ἀδερφικὰ σὲ κράζει ἡ Νειότη
καὶ καρτεράει ἀσίγαστη
κι' ἀκμαία
Θριαμβικὰ ν' ἄρθῃ μαζί
σου πρώτη
καὶ πρῶτος Σὺ σὲ μιὰν
Ἑλλάδα Νέα.

ΠΕΤΡΟΣ ΣΤΥΛΙΤΗΣ - ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΔΑΚΗΣ

1. Κιοῦρκα: Ἕνα ἀπὸ τὰ καλῶς ὠργανωμένα Τμήματα τῆς Περιφερ Διοικήσεως Ἀττικοβοιωτίας

2. Παρέλασις Φαλαγγιτισσῶν Ἐλευθερουπόλεως.

3. Κολυμβητικοὶ ἀγῶνες XIX Περιφ Διοικήσεως Ε.Ο.Ν Ἀρρένων Πρεβέζης. Ἀπονομὴ ἐπάθλων.

4. Ἀνώτεραι βαθμοῦχοι Ε.Ο.Ν Σερρῶν.

5. Φαλαγγῖται τετραρχίας Θεσπρωτικοῦ

6. Παρέλασις Φαλαγγιτῶν Ε.Ο.Ν Μυκόνου.

4

3

5

6

Ἐγερτήριον Φαλαγγιτισσῶν Π. Δ. Θ. Π. εἰς τὸ Στρατόπεδον «Ἰω. Μεταξᾶς».

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΤΑΤΑΣ

Διὰ τὴν τιμὴν τῶν πρωτείων τῆς καλλιεργείας τῆς πατάτας εἰς τὴν Ἑλλάδα πολλοὶ ἐρίζουσιν.

Λένε πὼς ὁ Καποδίστριας γιὰ πρώτη φορὰ τὴν εἰσήγαγεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ μάλιστα ἡ εἰσαγωγὴ αὐτὴ συνδέεται καὶ μὲ ὡραῖον θρῦλον.

Ὁ Ναπολέων πάλιν καὶ αὐτὸς...πρῶτος τὴν εἰσήγαγε διὰ τῶν στρατευμάτων του εἰς τὰς Ἰονίους νήσους.

Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἄγγλοι εἶναι οἱ...πρῶτοι εἰσαγαγόντες τὴν πατάτα εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν ὁποίαν διετράφησαν ἐπὶ τόσα χρόνια ἑκατομμύρια Ἑλλήνων.

Τὴν ἀλήθειαν ὅμως φαίνεται ὅτι τὴν ἀπεκάλυψεν ὁ Κερκυραῖος Ν. Β. Μάνεσης μὲ τὸ βιβλίον του «Περὶ Νικολάου Ἀρλιώτη» ποὺ ἐξεδόθη κατὰ τὸ 1873.

Κατ' αὐτὸν ἡ πρώτη πατάτα ἐφυτεύθη εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν Κέρκυρα, ἀπὸ τὸν Νικόλαον Ἀρλιώτην τὴν 28 Ἰανουαρίου τοῦ 1800. Αἱ πατάτες αὐτὲς ἐφυτεύθησαν εἰς τὸ ἀγροκήπιον τοῦ Ἀρλιώτη εἰς τὸ χωρίον Χωρεπίσκοποι. Τὶς πατάτες τοῦ τὶς ἔστειλαν ἀπὸ τὴν Τεργέστη, ὁ δὲ Ἀρλιώτης ἀφοῦ τὰς ἐδοκίμασε καὶ εἶδε πόσον εἶναι γευστικαὶ καὶ εὔκολοι εἰς τὴν μαγειρικήν, ἐζήτησε πληροφορίας διὰ τὴν καλλιέργειάν των. Μετὰ ἕνα περίπου μῆνα κατώρθωσε καὶ βρῆκε καὶ μερικὲς ἀκόμη πατάτες τὶς ὁποῖες τοῦ ἐδώρησαν Ἄγγλοι ἀξιωματικοὶ τότε εἰς τὴν Κέρκυραν.

Ἔκτοτε ἡ πατάτα ἀρχίζει νὰ διαδίδεται εἰς τὴν Κέρκυρα ἀλλὰ μὲ πολὺ βραδὺ ρυθμόν.

Ἀλλὰ ὁ πόλεμος Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας φέρει δυστυχίαν εἰς τὴν Κέρκυραν. Τὸ λάδι, ἡ μόνη πηγὴ πλούτου εἰς τὴν Κέρκυραν, δὲν ἐξάγεται καὶ οἱ Κερκυραῖοι κινδυνεύουν κυριολεκτικῶς νὰ πεινάσουν.

Τότε στρέφονται πρὸς τὴν πατάτα. Εὑρισκόμεθα δηλαδὴ κατὰ τὸ 1811 καὶ ἡ πατάτα ἀρχίζει νὰ διαδίδεται

εὐρύτατα εἰς τὴν Κέρκυραν καὶ ἀπὸ αὐτὴν καὶ εἰς τὰς ἄλλας Ἰονίους νήσους.

Αὐτὰ ὅλα προέρχονται ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ Μάνεση, ὁ ὁποῖος περιλαμβάνει χειρόγραφα τοῦ Ἀρλιώτη εὑρεθέντα μετὰ τὸν θάνατόν του.

Διάφορον γνώμην ὅμως ἔχει ὁ Κερκυραῖος βαρῶνος Ἐμμανουὴλ Θεοτόκης, ὁ ὁποῖος γράφει τὸ 1826 ὅτι οἱ Γάλλοι «εἰσήγαγον τὴν καλλιέργειαν τοῦ γεωμήλου καὶ τὸ φυτὸν τοῦτο, τὸ πολυτιμότερον ποὺ ὁ νέος κόσμος ἐπλούτισε τὸν παλαιόν, εἶναι ἤδη γνωστὸν ἐν τῇ νήσῳ» (Κέρκυρα).

Τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχει καὶ τὸ περιοδικὸν «Ἰόνιος Ἀνθολογία», ποὺ γράφει τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1834 ὅτι: «.... τὸ φυτὸν τοῦτο, τοῦ ὁποίου ἡ καλλιέργεια εἶναι εὔκολος, τὸ προϊὸν βέβαιον καὶ ἡ προετοιμασία του διὰ φαγητὸν ἁπλῆ καὶ πρόχειρος, τὸ ἔφεραν καὶ τὸ ἐκαλλιέργησαν πρώτην φορὰν εἰς τὰς Ἰονίους νήσους οἱ Γάλλοι».

Εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον τὸ περιοδικὸ προτείνει διαγωνισμὸν μὲ ἔπαθλον ἑπτὰ χρυσῶν μεταλλίων διὰ τοὺς Ἑπτανησίους ποὺ θὰ ἀπεδείκνυαν ὅτι εἰς τὸ νησί των ἕκαστος εἶχε τὴν μεγαλείτερη ἐσοδείαν πατάτας κατὰ τὸ 1835.

Τὸ γεγονὸς ἐξ ὅλων αὐτῶν ποὺ προκύπτει εἶναι ὅτι ἡ πατάτα ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν Κέρκυραν, ἀλλὰ ἐπίσης εἶναι γεγονὸς ὅτι σοβαρὰ καλλιέργεια πατάτας δὲν ἔγινε παρὰ μόνον μετὰ τὸ 1880. Τότε μὲ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου περὶ φυλλοξήρας ἀπηγορεύθη ἡ εἰσαγωγή της ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν, ηὐξήθη πολὺ ἡ τιμή της καὶ ὅλοι οἱ γεωργοὶ ἐστράφησαν πρὸς τὴν πατάτα καὶ κυρίως εἰς τὶς περιφέρειες Κερκύρας καὶ λοιπῶν Ἰονίων, Μεσσηνίας, Ἀττικῆς, Θηβῶν, Λαρίσης καὶ Σύρου.

Ἡ τελευταία μάλιστα φημίζεται γιὰ τὶς πρώϊμές της πατάτες ποὺ τὶς ὀφείλει εἰς τὸ ζεστότερό της κλῖμα.

κ. ας.—

μα, εἰς μεγάλας δὲ ἐκτάσεις συστηματικῶς καλλιεργουμένας ἡ σπορὰ γίνεται δι' εἰδικῶν σπαρτικῶν μηχανῶν.

Μετὰ τὴν βλάστησιν πρέπει νὰ βοτανίσωμεν τὸν ἀγρὸν καὶ νὰ σκαλίσωμεν ἅπαξ εἰς ἐπιμελημένην καλλιέργειαν. Ὅταν τὰ φυτὰ μεγαλώσουν καὶ παρατηρῆται ὑπεραφθονία καρπῶν καὶ ἀνθέων κορυφολογοῦμεν ὀλίγον τὰ κουκιά, ὅταν μάλιστα ἐπικρατῇ ὑγρὸς καιρὸς τὸ κορυφολόγημα προλαμβάνει τὴν ἀνάπτυξιν τῆς φθειριάσεως, ἀσθενείας ὀχληροτάτης καὶ συχνῆς εἰς τὰ κουκιά. Ἐπίσης ὁ ἔγκαιρος ψεκασμὸς ἀμέσως μὲ τὴν πρώτην ἐμφάνισιν τῆς ἀσθενείας αὐτῆς διὰ διαλύσεως 2% Lysol προλαμβάνει τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξίν της. Οὐχὶ σπανίως παρουσιάζεται ὡς παράσιτον εἰς τοὺς ἀγροὺς ἔνθα εὑρίσκονται καλλιεργημένα κουκιὰ ὁ ὀνομαζόμενος κοινῶς λύκος (Orobanche crenata = Ὀροβάγχη ἡ ἐπαλξωτή). Διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τὸ παράσιτον τοῦτο ξεπλένομεν τὸν σπόρον πρὸ τῆς σπορᾶς εἰς διάλυσιν ἅλατος καὶ κατόπιν εἰς καθαρὸν ὕδωρ, ὅταν δὲ ἀναφανῇ εἰς τὸν ἀγρὸν ἐκριζώνομεν καὶ καίομεν τὰ παράσιτα προτοῦ ὡριμάσουν οἱ σπόροι. Ὅπου τὸ κακὸν παραγίνεται ἐγκαταλείπομεν τὴν

καλλιέργειαν τῶν κουκιῶν καὶ σπείρομεν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀγροῦ σιτηρά. Ἡ συλλογὴ τῶν καρπῶν γίνεται διὰ τῆς χειρὸς ὅταν πρόκειται νὰ καταναλωθῶσι χλωροί, συλλέγονται δὲ προτοῦ ξηρανθῶσιν. Οἱ ξηροὶ καρποὶ συλλέγονται ὅταν τὸ φύλλωμα ἀρχίσῃ νὰ ξηραίνεται, ὁπότε ἢ ἐκριζοῦνται διὰ τῆς χειρὸς τὰ φυτὰ μετὰ μέρους τῶν ριζῶν ἢ κόπτονται θεριζόμενα μὲ τὸ μεγάλο δρεπάνι καὶ ἀφοῦ ἐκτεθῶσιν εἰς κατάλληλον μέρος ἕως ὅτου ἀποξηρανθῶσι τελείως ἀλωνίζονται δι' ὅλων τῶν μέσων τοῦ ἀλωνισμοῦ ἀναλόγως τῆς ποσότητος αὐτῶν καὶ τῶν διατιθεμένων μηχανῶν.

Μὲ ἔργα καὶ λόγια πρέπει νὰ πεισθῆτε καὶ νὰ πείσετε πὼς οὔτε ὁ περίβολος τοῦ σπιτιοῦ σας, οὔτε τῆς Ἐκκλησίας ἡ αὐλή, ἢ τοῦ Σχολείου ὁ κῆπος δὲν πρέπει νὰ μείνουν ἀκαλλιέργητα.

Ἡ κάθε σπιθαμὴ Ἑλληνικῆς γῆς πρέπει νὰ δώσῃ γρήγορα κάτι. Μιὰ πατάτα ἔστω, μιὰ ὀκᾶ δημητριακῶν καρπῶν, ἕνα κιλὸ σιταριοῦ.

Ἐγερτήριον Φαλαγγιτισσῶν Π. Δ. Θ. Π. εἰς τὸ Στρατόπεδον «Ἰω. Μεταξᾶς».

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΤΑΤΑΣ

Διὰ τὴν τιμὴν τῶν πρωτείων τῆς καλλιεργείας τῆς πατάτας εἰς τὴν Ἑλλάδα πολλοὶ ἐρίζουσιν.

Λένε πῶς ὁ Καποδίστριας γιὰ πρώτη φορὰ τὴν εἰσήγαγεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ μάλιστα ἡ εἰσαγωγὴ αὐτὴ συνδέεται καὶ μὲ ὡραῖον θρῦλον.

Ὁ Ναπολέων πάλιν καὶ αὐτὸς...πρῶτος τὴν εἰσήγαγε διὰ τῶν στρατευμάτων του εἰς τὰς Ἰονίους νήσους.

Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἄγγλοι εἶναι οἱ...πρῶτοι εἰσαγαγόντες τὴν πατάτα εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν ὁποίαν διετράφησαν ἐπὶ τόσα χρόνια ἑκατομμύρια Ἑλλήνων.

Τὴν ἀλήθειαν ὅμως φαίνεται ὅτι τὴν ἀπεκάλυψεν ὁ Κερκυραῖος Ν. Β. Μάνεσης μὲ τὸ βιβλίον του «Περὶ Νικολάου Ἀρλιώτη» ποὺ ἐξεδόθη κατὰ τὸ 1873.

Κατ'αὐτὸν ἡ πρώτη πατάτα ἐφυτεύθη εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν Κέρκυρα, ἀπὸ τὸν Νικόλαον Ἀρλιώτην τὴν 28 Ἰανουαρίου τοῦ 1800. Αἱ πατάτες αὐτὲς ἐφυτεύθησαν εἰς τὸ ἀγροκήπιον τοῦ Ἀρλιώτη εἰς τὸ χωρίον Χωρεπίσκοποι. Τὶς πατάτες τοῦ τὶς ἔστειλαν ἀπὸ τὴν Τεργέστη, ὁ δὲ Ἀρλιώτης ἀφοῦ τὰς ἐδοκίμασε καὶ εἶδε πόσον εἶναι γευστικαὶ καὶ εὔκολοι εἰς τὴν μαγειρικήν, ἐζήτησε πληροφορίας διὰ τὴν καλλιέργειάν των. Μετὰ ἕνα περίπου μῆνα κατώρθωσε καὶ βρῆκε καὶ μερικὲς ἀκόμη πατάτες τὶς ὁποῖες τοῦ ἐδώρησαν Ἄγγλοι ἀξιωματικοὶ τότε εἰς τὴν Κέρκυραν.

Ἔκτοτε ἡ πατάτα ἀρχίζει νὰ διαδίδεται εἰς τὴν Κέρκυρα ἀλλὰ μὲ πολὺ βραδὺ ρυθμόν.

Ἀλλὰ ὁ πόλεμος Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας φέρει δυστυχίαν εἰς τὴν Κέρκυραν. Τὸ λάδι, ἡ μόνη πηγὴ πλούτου εἰς τὴν Κέρκυραν, δὲν ἐξάγεται καὶ οἱ Κερκυραῖοι κινδυνεύουν κυριολεκτικῶς νὰ πεινάσουν.

Τότε στρέφονται πρὸς τὴν πατάτα. Εὑρισκόμεθα δηλαδὴ κατὰ τὸ 1811 καὶ ἡ πατάτα ἀρχίζει νὰ διαδίδεται

εὐρύτατα εἰς τὴν Κέρκυραν καὶ ἀπὸ αὐτὴν καὶ εἰς τὰς ἄλλας Ἰονίους νήσους.

Αὐτὰ ὅλα προέρχονται ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ Μάνεση, ὁ ὁποῖος περιλαμβάνει χειρόγραφα τοῦ Ἀρλιώτη εὑρεθέντα μετὰ τὸν θάνατόν του.

Διάφορον γνώμην ὅμως ἔχει ὁ Κερκυραῖος βαρῶνος Ἐμμανουὴλ Θεοτόκης, ὁ ὁποῖος γράφει τὸ 1826 ὅτι οἱ Γάλλοι «εἰσήγαγον τὴν καλλιέργειαν τοῦ γεωμήλου καὶ τὸ φυτὸν τοῦτο, τὸ πολυτιμότερον ποὺ ὁ νέος κόσμος ἐπλούτισε τὸν παλαιόν, εἶναι ἤδη γνωστὸν ἐν τῇ νήσῳ» (Κέρκυρα).

Τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχει καὶ τὸ περιοδικὸν «Ἰόνιος Ἀνθολογία», ποὺ γράφει τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1834 ὅτι: «.... τὸ φυτὸν τοῦτο, τοῦ ὁποίου ἡ καλλιέργεια εἶναι εὔκολος, τὸ προϊὸν βέβαιον καὶ ἡ προετοιμασία του διὰ φαγητὸν ἁπλῆ καὶ πρόχειρος, τὸ ἔφεραν καὶ τὸ ἐκαλλιέργησαν πρώτην φορὰν εἰς τὰς Ἰονίους νήσους οἱ Γάλλοι».

Εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον τὸ περιοδικὸ προτείνει διαγωνισμὸν μὲ ἔπαθλον ἑπτὰ χρυσῶν μεταλλίων διὰ τοὺς Ἑπτανησίους ποὺ θὰ ἀπεδείκνυαν ὅτι εἰς τὸ νησὶ των ἕκαστος εἶχε τὴν μεγαλείτερη ἐσοδείαν πατάτας κατὰ τὸ 1835.

Τὸ γεγονὸς ἐξ ὅλων αὐτῶν ποὺ προκύπτει εἶναι ὅτι ἡ πατάτα ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν Κέρκυραν, ἀλλὰ ἐπίσης εἶναι γεγονὸς ὅτι σοβαρὰ καλλιέργεια πατάτας δὲν ἔγινε παρὰ μόνον μετὰ τὸ 1880. Τότε μὲ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου περὶ φυλλοξήρας ἀπηγορεύθη ἡ εἰσαγωγή της ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν, ηὐξήθη πολὺ ἡ τιμή της καὶ ὅλοι οἱ γεωργοὶ ἐστράφησαν πρὸς τὴν πατάτα καὶ κυρίως εἰς τὶς περιφέρειες Κερκύρας καὶ λοιπῶν Ἰονίων, Μεσσηνίας, Ἀττικῆς, Θηβῶν, Λαρίσης καὶ Σύρου.

Ἡ τελευταία μάλιστα φημίζεται γιὰ τὶς πρώϊμές της πατάτες ποὺ τὶς ὀφείλει εἰς τὸ ζεστότερό της κλῖμα.

κ. ας.—

μα, εἰς μεγάλας δὲ ἐκτάσεις συστηματικῶς καλλιεργουμένας ἡ σπορὰ γίνεται δι' εἰδικῶν σπαρτικῶν μηχανῶν.

Μετὰ τὴν βλάστησιν πρέπει νὰ βοτανίσωμεν τὸν ἀγρὸν καὶ νὰ σκαλίσωμεν ἅπαξ εἰς ἐπιμελημένην καλλιέργειαν. Ὅταν τὰ φυτὰ μεγαλώσουν καὶ παρατηρῆται ὑπεραφθονία καρπῶν καὶ ἀνθέων κορυφολογοῦμεν ὀλίγον τὰ κουκιά, ὅταν μάλιστα ἐπικρατῇ ὑγρὸς καιρὸς τὸ κορυφολόγημα προλαμβάνει τὴν ἀνάπτυξιν τῆς φθειριάσεως, ἀσθενείας ὀχληροτάτης καὶ συχνῆς εἰς τὰ κουκιά. Ἐπίσης ὁ ἔγκαιρος ψεκασμὸς ἀμέσως μὲ τὴν πρώτην ἐμφάνισιν τῆς ἀσθενείας αὐτῆς διὰ διαλύσεως 2% Lysol προλαμβάνει τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξίν της. Οὐχὶ σπανίως παρουσιάζεται ὡς παράσιτον εἰς τοὺς ἀγροὺς ἔνθα εὑρίσκονται καλλιεργημένα κουκιὰ ὁ ὀνομαζόμενος κοινῶς λύκος (Orobanche crenata = Ὀροβάγχη ἡ ἐπαλξωτή). Διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τὸ παράσιτον τοῦτο ξεπλένομεν τὸν σπόρον πρὸ τῆς σπορᾶς εἰς διάλυσιν ἅλατος καὶ κατόπιν εἰς καθαρὸν ὕδωρ, ὅταν δὲ ἀναφανῇ εἰς τὸν ἀγρὸν ἐκριζώνομεν καὶ καίομεν τὰ παράσιτα προτοῦ ὡριμάσουν οἱ σπόροι. Ὅπου τὸ κακὸν παραγίνεται ἐγκαταλείπομεν τὴν

καλλιέργειαν τῶν κουκιῶν καὶ σπείρομεν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀγροῦ σιτηρά. Ἡ συλλογὴ τῶν καρπῶν γίνεται διὰ τῆς χειρὸς ὅταν πρόκειται νὰ καταναλωθῶσι χλωροί, συλλέγονται δὲ προτοῦ ξηρανθῶσιν. Οἱ ξηροὶ καρποὶ συλλέγονται ὅταν τὸ φύλλωμα ἀρχίσῃ νὰ ξηραίνεται, ὁπότε ἢ ἐκριζοῦνται διὰ τῆς χειρὸς τὰ φυτὰ μετὰ μέρους τῶν ριζῶν ἢ κόπτονται θεριζόμενα μὲ τὸ μεγάλο δρεπάνι καὶ ἀφοῦ ἐκτεθῶσιν εἰς κατάλληλον μέρος ἕως ὅτου ἀποξηρανθῶσι τελείως ἀλωνίζονται δι' ὅλων τῶν μέσων τοῦ ἀλωνισμοῦ ἀναλόγως τῆς ποσότητος αὐτῶν καὶ τῶν διατιθεμένων μηχανῶν.

Μὲ ἔργα καὶ λόγια πρέπει νὰ πεισθῆτε καὶ νὰ πείσετε πῶς οὔτε ὁ περίβολος τοῦ σπιτιοῦ σας, οὔτε τῆς Ἐκκλησίας ἡ αὐλή, ἢ τοῦ Σχολείου ὁ κῆπος δὲν πρέπει νὰ μείνουν ἀκαλλιέργητα.

Ἡ κάθε σπιθαμὴ Ἑλληνικῆς γῆς πρέπει νὰ δώσῃ γρήγορα κάτι. Μιὰ πατάτα ἔστω, μιὰ ὀκᾶ δημητριακῶν καρπῶν, ἕνα κιλὸ σιταριοῦ.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Δεύτερη πατρίδα

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἀνάμεσα στοὺς ἐπιβάτες τῆς ἀπαρατημένης βάρκας εἶναι—δὲν ξέρουμε ἀκόμα πῶς—ὁ Φρίτς κι' ὁ Τζέϊμς Οὐόλστων, ποὺ μὲ τόση ἀγωνία τοὺς περιμένουν ὁλοένα στὴ Νέα Ἑλβετία... Τί θ' ἀπογίνουν; Δὲν ἔχουν τρόφιμα παρὰ γιὰ μιὰ μέρα ἀκόμη κι' ἡ νηνεμία, ἡ ἀκινησία ἐξακολουθεῖ... Ἄξαφνα ὁ Τζὼν Μπλὸκ αἰσθάνεται ἕνα ἐλαφρὸ φύσημα. Φωνάζει ἀμέσως τὸν Φρίτς καὶ τοῦ τὸ ἀναγγέλλει: «Φυσάει!». Εἶναι ἡ σωτηρία. Κάπου θὰ τοὺς σπρώξη ὁ ἀέρας ἐκεῖνος, σὲ καμμιὰ στεριά, σὲ κανένα νησί.... ἔστω κι' ἐρημονῆσι.... Μὰ ὁ Φρίτς δὲν θέλει ἀκόμα νὰ τὸ πιστέψη...

—Μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ αὐγή, ἀποκρίθηκε ὁ Τζὼν Μπλόκ, μὰ μπορεῖ νἆναι κι' ἀγέρας.

—Δὲν τοῦ ζητῶ παρὰ νὰ μᾶς ξεκολλήση ἀπ' αὐτὸ τὸ καταραμένο μέρος, ἐπανέλαβεν ὁ ναύκληρος.

Πέρασαν εἴκοσι λεπτά. Μερικὲς πτυχὲς τοῦ πανιοῦ ἐξαλείφθησαν. Ὁ ἄνεμος δὲν εἶχε ἀκόμη τὴ δύναμι νὰ τὸ φουσκώση ὁλόκληρο.

—Αὐτὴ τὴ φορὰ τὸν κρατοῦμε σὰν πουλὶ μέσ' στὴ χούφτα μας, ἀποκρίθηκε ὁ Τζὼν Μπλόκ. Δὲν θὰ τὸν ἀφήσουμε νὰ μᾶς φύγη.

—Τὸν κρατοῦμε, τὸν κρατοῦμε, ξεφώνιζε μὲ χαρὰ ὁ ναύκληρος, ἐνῷ ἡ βάρκα ἔσχιζε πιὰ τὸ νερό, γέρνοντας ἐλαφρὰ πρὸς τὸ ἀριστερὸ μέρος.

Στὶς πέντε ἡ τρύπα κορνιζώθηκε ἀπὸ ἀτμοὺς πολὺ ζωηροῦ χρώματος. Σὲ λίγο, οἱ λάμψεις τῆς ἡμέρας ξεπετάχθηκαν ἀπὸ τὸν ὁρίζοντα σὰ μιὰ πελώρια βεντάγια ἀνοικτή, καὶ φάνηκε μιὰ ἀκρίτσα τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου ἀνάμεσα θάλασσας κι' οὐρανοῦ. Σχεδὸν ἀμέσως οἱ φωτεινὲς ἀκτῖνες ἔφθασαν τὰ συννεφάκια, ποὺ κρεμόνταν στὸ ζενὶθ καὶ τὰ χρωμάτισαν μὲ ὅλους τοὺς τόνους τοῦ κόκκινου. Τὶς ὁμίχλες ὅμως ποὺ ἦταν συσσωρευμένες στὰ βορεινά, δὲν κατώρθωσαν νὰ τὶς διαπεράσουν. Ἔτσι μποροῦσε κανεὶς νὰ βλέπη μακριὰ ἀπὸ πίσω, ἀλλὰ μπροστὰ ἡ ὀπτικὴ ἀκτῖνα ἦταν ἀκόμα περιωρισμένη. Ὅσο γιὰ τὴ βάρκα, αὐτὴ ἔτρεχε, ἀφήνοντας τώρα πίσω της ἕν' αὐλάκι, ποὺ ἄσπριζε στὴν πρασινωπὴ ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁ ἥλιος βγῆκε ὁλόκληρος. Καμμιὰ ὁμίχλη δὲν ἔκοβε τὴ λάμψι του, ποὺ γινόταν ἀνυπόφορη στὰ μάτια. Γι' αὐτὸ οἱ ἐπιβάτες δὲν κύτταζαν τὸν ἥλιο, ἀλλὰ μᾶλλον κατὰ τὸ βορηᾶ, γιὰ νὰ ἰδοῦν ποῦ τοὺς πήγαινε ὁ ἀέρας. Τί ἔκρυβαν πίσω τους οἱ βορεινὲς ὁμίχλες, αὐτὸ ἤθελαν τώρα νὰ μάθουν. Ὁ ἥλιος θὰ κατώρθωνε νὰ τὶς διαπεράση;...

Τέλος, πρὶν ἀπὸ τὶς ἑξήμισυ, ἕνας ἐπιβάτης σκαρφάλωσε σιγὰ σιγὰ ὡς τὴν κεραία, τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ὁ οὐρανός, πρὸς τὸ μέρος τοῦ βορηᾶ, φωτιζόταν ἀπὸ τὶς πρῶτες ἀκτῖνες τοῦ ἥλιου.

Καὶ τότε, μὲ φωνὴ δυνατή:

—Στεριά!.... ἐφώναξε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

Ἄς γυρίσουμε τώρα πίσω.

Στὶς 20 τοῦ Ὀκτώβρη ὁ «Ξιφίας», καθὼς ξέρουμε, ἀναχώρησε ἀπὸ τὴ Νέα Ἑλβετία γιὰ τὴν Ἀγγλία.

Ἀφοῦ ἔκαμψε τὸ ἀκρωτῆρι τῆς Ψεύτικης Ἐλπίδος, ὁ «Ξιφίας» διευθύνθηκε δυτικὰ κι' ἔπειτα μεσημβρινά, ἀφήνοντας δεξιά του τὸν Ἀναμμένο Βράχο.

Ὁ πλοίαρχος Λίττλστων σκέφθηκε τότε νὰ τριγυρίση τὴν ἀνατολικὴ ἀκτή.

Ἤθελε νὰ ἐξακριβώση ἂν ἡ Νέα Ἑλβετία ἦταν νησὶ ἀπομονωμένο στὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ καὶ νὰ ἐκτιμήση τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀποικίας ποὺ θ' ἀποκτοῦσε σὲ λίγο ἡ Μεγάλη Βρεταννία. Κι' ἀφοῦ ἐπεχείρησε τὴν ἀναγνώρισι αὐτή, ἡ κορβέττα ποὺ κυβερνοῦσε ὁ πλοίαρχος Λίττλστων, ἀπομακρύνθηκε μὲ οὔριο ἄνεμο.

Τὶς πρῶτες ἑβδομάδες τὸ ταξίδι πῆγε καλά. Ἀλλὰ μόλις ὁ «Ξιφίας» πέρασε τὸν Τροπικὸ—ἐκεῖ κοντὰ στὴ νῆσο Φράνς—βρῆκε ἐνάντιους καιρούς. Ἔτσι δὲν μπόρεσε νὰ φθάση στὸ Καπτάουν παρὰ στὶς 17 τοῦ Δεκέμβρη, δυὸ μῆνες σχεδὸν μετὰ τὴν ἀναχώρησί του ἀπὸ τὴ Νέα Ἑλβετία.

Κι' ἡ κορβέττα, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ μείνη ἐκεῖ ὀκτὼ μέρες, μπῆκε κι' ἀγκυροβόλησε στὸ λιμάνι.

Ἀπὸ τοὺς πρώτους ποὺ ἀνέβηκαν πάνω στὸ πλοῖο ἦταν ὁ Τζέϊμς Οὐόλστων. Ἀλλὰ πόση ἀπογοήτευσι, ὅταν εἶδε πὼς δὲν εἶχε νὰ δεχθῆ παρὰ μόνο τὴ μικρὴ ἀδερφή του. Κι' ἡ ἀδερφή του Ντὸλλ τοῦ παρουσίασε τότε τὸν Φρὶτς καὶ τὸν Φραγκῖσκο Ζερμὰττ καθὼς καὶ τὴ Τζέννυ Μόντροζ, ποὺ εἶχαν μαζὶ ἀναχωρήσει ἀπὸ τὴ Νέα Ἑλβετία. Καὶ τότε ὁ Φρίτς τοῦ εἶπε:

—Ὁ πατέρας σας, ἡ μητέρα σας κι' ἡ ἀδερφή σας Ἄννα μένουν τώρα στὴ Νέα Ἑλβετία, ἕνα ἄγνωστο νησί, ὅπου ρίχθηκε ἡ οἰκογένειά μας, μετὰ τὸ ναυάγιο τοῦ «Λάνδλορδ», ἐδῶ καὶ δώδεκα χρόνια. Κι' ὅταν γυρίση ἀπ' τὴν Εὐρώπη ὁ «Ξιφίας» θὰ σᾶς πάρη μαζὶ μὲ τὴ γυναῖκα καὶ τὸ παιδί σας γιὰ νὰ σᾶς φέρη στὸ νησί μας, ἂν φυσικὰ θέλετε νἄρθετε μαζί μας...

Στεριά!

—Καὶ πότε θὰ γυρίση ἀπ' ἐδῶ ἡ κορβέττα; ρώτησε ὁ Τζέϊμς.

—Σὲ ὀκτὼ ἢ ἐννιὰ μῆνες, ἀποκρίθηκε ὁ Φρίτς· κι' ὕστερα θὰ πάη στὴ Νέα Ἑλβετία, ὅπου θὰ στήση τὴν ἀγγλικὴ σημαία. Ὁ ἀδερφός μου Φραγκῖσκος κι' ἐγὼ ἐπωφεληθήκαμε νὰ πᾶμε στὸ Λονδῖνο μὲ τὴν κόρη τοῦ συνταγματάρχη Μόντροζ, ποὺ ὡς ἐλπίζουμε θὰ θελήση νὰ γυρίση κι' αὐτὸς μαζί της, καὶ νὰ ἐγκατασταθῆ στὴ δεύτερη πατρίδα μας.

—Κι' ἡ δική μας ἐπιθυμία, ἐπρόσθεσεν ἡ Ντόλλ, καθὼς καὶ τῶν γονέων μας, εἶναι νὰ ἐγκατασταθῆς καὶ σὺ οἰκογενειακῶς στὴ Νέα Ἑλβετία.

—Νὰ ἐγκατασταθῶ στὸ νησί σας, ἀπάντησε ὁ Τζέϊμς, ν' ἀνοίξω τὶς πρῶτες ἐμπορικές μου σχέσεις μὲ τὴ Μεγάλη Βρεταννία, εἶναι μιὰ πρότασι ποὺ μὲ τραβάει πολύ... Θὰ μιλήσω μὲ τὴ γυναῖκα μου, κι' ὅταν κι' αὐτὴ θέλη, θὰ κανονίσουμε τὶς ὑποθέσεις μας καὶ θἄμαστε ἕτοιμοι νὰ ἀναχωρήσουμε μὲ τὸν «Ξιφία», ὅταν θὰ ἐπιστρέψη στὸ Καπτάουν. Ἡ Σουζάνα, εἶμαι βέβαιος, θὰ θελήση.

—Ὅ,τι θέλει ὁ ἄντρας μου, ἐπρόσθεσε ἡ κυρία Οὐόλστων.

Ὁ Φρίτς κι' ὁ Φραγκῖσκος ἔσφιξαν ἐγκάρδια τὸ χέρι τοῦ Τζέϊμς Οὐόλστων κι' ἡ Ντόλλ φίλησε τὴ Σουζάνα, καθὼς κι' ἡ Τζέννυ Μόντροζ τῆς ἔκανε ἕνα σωρὸ χάδια καὶ κομπλιμέντα.

—Ὅσο θὰ μείνη ἐδῶ ὁ «Ξιφίας», εἶπε τότε ὁ Τζέϊμς, ἐλπίζουμε ὅτι ἡ μὶς Τζέννυ Μόντροζ, ὁ Φρίτς κι' ὁ Φραγκῖσκος θὰ δεχθοῦν νὰ τοὺς φιλοξενήσουμε στὸ σπίτι.

Οἱ ἐπιβάτες τοῦ «Ξιφία» δέχτηκαν τὴν καλὴ αὐτὴ πρόσκλησι μὲ τὸν ἴδιο ἐνθουσιασμὸ μὲ τὸν ὁποῖον τοὺς εἶχαν προτείνει τὴν φιλοξενία ἡ κυρία κι' ὁ κύριος Οὐόλστων.

Ἀπὸ τὶς 17 ἕως τὶς 27 τοῦ Δεκέμβρη ποὺ ἔμεινε ὁ «Ξιφίας», δὲν μιλοῦσαν παρὰ γιὰ τὴ Νέα Ἑλβετία, γιὰ τὰ διάφορα πράγματα ποὺ τοὺς συνέβαιναν ἐκεῖ καὶ πρὸ πάντων γιὰ τὶς ἐργασίες καὶ τὶς ἐγκαταστάσεις τῶν ἀποίκων. Ἔτσι ἔκαναν τὸν Τζέϊμς καὶ τὴ Σουζάνα ν' ἀγαπήσουν ἀπὸ τώρα τὴν καινούργια ἀποικία καὶ ν' ἀποφασίσουν νὰ πᾶνε ἐκεῖ. Κι' ἡ ἀπόφασι αὐτὴ ἀκούσθηκε μὲ μεγάλη χαρὰ κι' ἀπὸ τὶς δυὸ οἰκογένειες. Κι' ὅταν ἦρθε ἡ ἡμέρα ποὺ ἔπρεπε νὰ φύγη ὁ «Ξιφίας» χωρίσθησαν μὲ ἀληθινὴ λύπη. Τὸ μόνο ποὺ τοὺς παρηγοροῦσε ἦταν ἡ ἰδέα πὼς θὰ πήγαιναν ὅλοι μαζὶ ἀργότερα, ὅταν θὰ ἐπέστρεφε ὁ «Ξιφίας» στὴ Νέα Ἑλβετία. Κι' ἀπὸ ὅλους περισσότερο λυπήθηκε ἡ Ντόλλ ποὺ ἔφευγε ὁ Φραγκῖσκος...

Ὁ «Ξιφίας» ξεκίνησε στὶς 27 τοῦ Δεκέμβρη τὸ πρωῒ καὶ μὲ καιρὸ ἀρκετὰ συννεφιασμένο.

Ἡ ἀγγλικὴ κορβέττα, ἀφοῦ πέρασε

τὴν Ἁγία Ἑλένη, τὴν Ἀνάληψι, τὰ νησιὰ τοῦ Πράσινου Ἀκρωτηρίου, ἔφθασε κατόπιν ἀνάμεσα Πορτογαλίας καὶ Γαλλίας κι' ἀπὸ κεῖ μπῆκε στὴ Μάγχη, κι' ἀφοῦ πέρασε τὸ νησὶ Οὐίχτη, στὶς 14 Φεβρουαρίου ἀγκυροβόλησε στὸ Πόρτσμουθ.

Ἡ Τζέννυ Μόντροζ μαζὶ μὲ τὸν Φρίτς καὶ τὸν Φραγκίσκο, ποὺ εἶχαν κι' αὐτοὶ δουλειὲς στὸ Λονδῖνο, βιαζότανε νὰ συναντηθοῦν μὲ τὸν πατέρα της τὸν συνταγματάρχη Μόντροζ. Ἔτσι κι' οἱ τρεῖς ἀνεχώρησαν τὸ ἴδιο βράδυ. Ἀλλὰ πόση ἀπογοήτευσι! Τῆς ἦταν γραφτὸ νὰ μὴ βρῇ παρὰ τὸ πένθος! Ὁ πατέρας της εἶχε πεθάνει. Κι' ἡ Τζέννυ ἔκλαιγε ἀπαρηγόρητη. Μάταια ἡ θεία της ζητοῦσε νὰ τὴν παρηγορήσῃ. Ἐπίσης κι' ὁ Φρίτς, σμίγνοντας μὲ τὰ δικά της δάκρυα τὰ δάκρυά του.

Ἐν τέλει, ὕστερ' ἀπὸ κάμποσες μέρες, ἡ Τζέννυ τοῦ λέει:

—Ἀγαπητέ μου Φρίτς, τώρα πιὰ εἶμαι μόνη. Ἀλλ' ἐὰν ἔχῃς τὶς ἴδιες διαθέσεις γιὰ μένα, δὲν θὰ εἶμαι μόνη.... Ναί, θὰ ἔχω ἐσένα!

Τότε ὁ Φρίτς τῆς ἀποκρίθηκε μὲ συγκίνησι: Ναί, ὅλη μου τὴ ζωὴ θὰ τὴν ἀφιερώσω στὴν εὐτυχία σου.

Ἔτσι ἀποφασίσθηκε' κι' ὕστερ' ἀπὸ ἕνα μῆνα ἔγιναν οἱ γάμοι τους στὴν ἐνοριακὴ ἐκκλησία μὲ τὸν ἐφημέριο τῆς κορβέττας.

Ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἕως ὅτου ἑτοιμασθῇ ὁ «Ξιφίας» γιὰ τὸ δεύτερο ταξίδι του πρὸς τὸν Ἰνδικὸ Ὠκεανό, ἀφοῦ πούλησαν τὰ πολύτιμα ποὺ εἶχαν φέρει ἀπ' τὸ νησί, τὰ κοράλλια, τὰ μαργαριτάρια, τὰ μοσχοκάρυδα καὶ τὴ βανίλλια, κι' ἀφοῦ μὲ τὰ χρήματα αὐτῶν τῶν πωλήσεων ἀγόρασαν διάφορα πράγματα ποὺ θὰ τοὺς χρειάζονταν στὴ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας καὶ τὰ ὑπόλοιπα τὰ κατέθεσαν στὴν Τράπεζα τῆς Ἀγγλίας, ἀπ' ὅπου οἱ ἄποικοι θὰ μποροῦσαν νὰ τραβοῦν, ὅταν θἄνοιγαν οἱ ἐμπορικὲς σχέσεις μὲ τὴν μητρόπολιν, ὁ Φρίτς, ἡ Τζέννυ κι' ὁ Φραγκίσκος ἐθεώρησαν χρέος τους νὰ ἐπισκεφθοῦν τὴν πρώτη τους πατρίδα, τὴν Ἑλβετία. Ἀπὸ τὴν οἰκογένειά τους δὲν εἶχαν μείνει παρὰ ἐλάχιστοι μακρινοὶ συγγενεῖς. Ἔτσι ὁ Φρίτς κι' ὁ Φραγκίσκος ἄφησαν μὲ συγκίνησι τὴν πρώτη τους πατρίδα. Ξαναγύρισαν στὴν Ἀγγλία. Οἱ ἐπισκευὲς τοῦ «Ξιφία» εἶχαν προχωρήσει κι' ἡ κορβέττα θὰ ἦταν ἕτοιμη νὰ ταξιδέψη περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰουνίου. Δὲν περίμενε παρὰ τὸν Φρίτς, τὴν Τζέννυ καὶ τὸν Φραγκῖσκο. Στὶς 28 φθάνουν κι' οἱ τρεῖς στὸ Πόρτσμουθ, ὅπου εἶχανε φθάσει προηγουμένως καὶ τὰ πράγματα ποὺ εἶχαν ἀγοράσει γιὰ λογαριασμὸ τῆς ἀποικίας.

Ὁ πλοίαρχος Λίττλστων τοὺς ἔκαμε ἐγκάρδια ὑποδοχή, ποὺ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν τοὺς εἶχε δῆ παρὰ δυὸ ἢ τρεῖς φορὲς στὸ Λονδῖνο. Καὶ στὶς 29 ὁ «Ξιφίας» ἀναχώρησε ἀπὸ τὸ Πόρτσμουθ, μὲ τὴν ἀγγλικὴ σημαία στὴν κεραία του, πηγαίνοντας νὰ τὴν στήσῃ στὶς ἀκτὲς τῆς Νέας Ἑλβετίας.

(Ἀκολουθεῖ)

Ἡ κλινικὴ εἰκόνα τῆς ἑλονοσίας

Γ'.

Εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον μας ἀσχοληθήκαμε μὲ τὸν τρόπον τῆς μεταδόσεως τῆς ἑλονοσίας εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν τρόπον τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ πλασμωδίου τόσον εἰς τὸν ἄνθρωπον ὅσον καὶ εἰς τὸν κώνωπα.

Σήμερα θὰ μάθωμε πῶς ἐκδηλοῦται ἡ νόσος καὶ τὰς διαφόρους μορφὰς αὐτῆς. Τὸ πρῶτον καὶ προέχον σύμπτωμα τῆς ἑλονοσίας εἶναι ὁ μεγάλος πυρετός, ὁ ὁποῖος 99 % εἰσβάλλει μὲ ἔντονο ρῖγος. Ὁ πυρετὸς διαρκεῖ 8—10 ὧρες, πίπτει ἀποτόμως μὲ ἄφθονο ἱδρῶτα, διὰ νὰ ἐπανέλθῃ μετὰ 48 ἢ 72 ὧρες, ἀναλόγως τῆς μορφῆς τῆς νόσου, τριταῖος ἢ τεταρταῖος, μὲ τὴν ἰδίαν ἔντασιν, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ἀρχίσει ἐν τῷ μεταξὺ ἔντονος θεραπεία διὰ κινίνης. Ὁ πυρετὸς εἶναι ἡ πάλη ποὺ γίνεται στὸν ὀργανισμὸ τοῦ ἀνθρώπου μεταξὺ τῶν μικροβίων καὶ τῶν λευκῶν αἱμοσφαιρίων, ποὺ ἀποτελοῦν τὰς ἀμυντικὰς δυνάμεις τοῦ ὀργανισμοῦ. Τὰ λευκὰ αἱμοσφαίρια προσπαθοῦν νὰ κατασπαράξουν τὸν ἐχθρὸν καὶ νὰ τὸν ἐμποδίσουν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰ ἐρυθρὰ αἱμοσφαίρια, δηλαδή, ὅπως λέγουν ἐπικαίρως τὰ πολεμικὰ ἀνακοινωθέντα, ἐμποδίζουν τὸν ἐχθρὸν νὰ ἐπιτύχῃ τὸν ἀντικειμενικόν του σκοπόν. Ἀτυχῶς ὅμως ἡ ἄμυνα, προκειμένου μάλιστα περὶ ἐχθροῦ φοβεροῦ καὶ καλῶς ἐξωπλισμένου, ὅπως εἶναι τὰ πλασμώδια τοῦ Laveran, ἀποτυγχάνει σχεδὸν πάντοτε καὶ ὁ ἄνθρωπος γίνεται ἀνάλωμα τῶν μικροβίων. Μὲ τὸν πρῶτον πυρετὸν ἐμφανίζεται συχνὰ ἕνα ἐξάνθημα μὲ φυσαλλίδες εἰς τὰ χείλη — ὁ ἐπιχείλιος ἕρπης — καὶ ὁ σπλῆνας. Ἡ διόγκωσις τοῦ σπληνὸς εἶναι σταθερὸ σύμπτωμα τῆς ἑλονοσίας καὶ ἰδίως προκειμένου περὶ παιδίων, τὰ ὁποῖα προσβάλλονται διὰ πρώτην φοράν. Εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐννοηθῇ ἑλονοσία χωρὶς σπλῆνα, σφάλλουν δὲ μεγάλως ὅσοι θέτουν διάγνωσιν ἑλονοσίας σὲ παιδιὰ ποὺ δὲν ἔχουν ἔστω καὶ ψηλαφητὸν σπλῆνα. Ἡ διόγκωσις τοῦ σπληνὸς εἶναι ἀνάλογος μὲ τὴν τοξικότητα τῆς νόσου, τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως καὶ τὴν καλὴν ἢ κακὴν θεραπείαν. Ἀρχίζει ἀπὸ 1 — 2 δάκτυλα καὶ φθάνει σὲ παιδιὰ ἰδίως μέχρι ποὺ νὰ γεμίζῃ ὅλη ἡ κοιλιὰ μὲ σπλῆνα. Ἡ διόγκωσις τοῦ σπληνὸς ὀφείλεται ἀφ' ἑνὸς στὰ μικρόβια ποὺ πλημμυρίζουν τὸν σπλῆνα καὶ ἀφ' ἑτέρου στὴ μεγάλη ἐργασία ποὺ κάνει ὁ σπλῆνας γιὰ νὰ παράγῃ λευκὰ αἱμοσφαίρια γιὰ τὴν ἄμυνα τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ἐρυθρὰ πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν συνεχῶς καταστρεφομένων ὑπὸ τῶν μικροβίων ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων. Ἄλλο σύμπτωμα πρώρον, ἔκδηλον καὶ σταθερὸν εἶναι ἡ ἀναιμία, ἡ ὁποία ἐκδηλοῦται διὰ τῆς γεώδους χρώσεως τοῦ προσώπου καὶ τοῦ σώματος καὶ ἡ ὁποία φθάνει, ἐὰν ἐγκαταλειφθῇ ὁ ἄρρωστος, μέχρι τελείας καχεξίας, τῆς λεγομένης ἑλώδους καχεξίας. Τὴν ἑλονοσίαν τὴν συναντῶμεν ὡς ὀξεῖαν καὶ χρονίαν. Ἡ χρονία ἐπακολουθεῖ τὴν ὀξεῖαν ἐφ' ὅσον δὲν γίνῃ ἡ κατάλληλος θεραπεία. Οὐδέποτε δὲ ἄρχεται ὡς χρονία, ὅπως νομίζει μέγα μέρος τοῦ κόσμου. Ἐὰν δὲ ἀναφέρῃ ὁ ἄρρωστος ὅτι κάποτε ἔπαθε ὀξεῖα ἑλονοσία καὶ παραπονῆται γιὰ μικρὸ πυρετό, κρυφὸ ὅπως τὸν λένε, δὲν εἶναι ἑλονοσία ἀλλὰ ἄλλη ἀρρώστεια, τὴν ὁποία πρέπει νὰ βρῇ ὁ προσεκτικὸς γιατρός. Στὰ μέρη ὅπου βασιλεύει ἡ ἑλονοσία ἐκτὸς τῶν δύο τύπων τῆς ἑλονοσίας, δηλαδὴ τοῦ τριταίου καὶ τοῦ τεταρταίου, ὑπάρχουν καὶ ἄλλες μορφές, περίεργες καὶ λίγο σπάνιες. Πρῶτον ἡ κακοήθης μορφή, ἡ ὁποία ἐὰν δὲν προληφθῇ ἐγκαίρως εἶναι θανατηφόρος καὶ ἰδίως στὰ παιδιά. Εἶναι ὁ λεγόμενος κακοήθης πυρετός, ποὺ φθάνει μέχρι 44 καὶ διαρκεῖ 1 — 3 ἡμέρας, ἀναλόγως τῆς ἀντοχῆς τοῦ παιδιοῦ. Ἄλλη μορφὴ εἶναι ἡ παγετώδης, δηλαδὴ ὁ ἄρρωστος ἀντὶ νὰ ἔχῃ πυρετό, παθαίνει ἀπὸ ἐξάντλησι μεγάλη ὑποθερμία μέχρι ψύξεως. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἐὰν δὲν ἐπέμβῃ ἐγκαίρως ὁ γιατρὸς καὶ μὲ μεγάλας δόσεις κινίνης, παθαίνει ἐντὸς τῆς ἡμέρας ἀπὸ ζωϊκὴ ἐξάντλησι, λόγῳ τῆς πληθώρας τῶν μικροβίων καὶ τῆς ἐλλείψεως ἀμύνης ἐκ μέρους τοῦ ὀργανισμοῦ. Ἄλλη τέλος μορφὴ τῆς ἑλονοσίας, συχνὴ κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν εἰς τὰ ἑλειογενῆ μέρη, εἶναι ὁ ἰκτερώδης αἱμοσφαιρινουρικὸς πυρετός. Ἡ ἀπαισία αὐτὴ νόσος ὀφείλεται εἰς τὴν μεγάλην καταστροφὴν τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων ὑπὸ τῶν πλασμωδίων καὶ ὄχι ὅπως ἐνόμιζον οἱ παλαιότεροι γιατροὶ καὶ ὁ κόσμος ἀκόμη εἰς τὴν κινίνην. Ἡ πεῖρα μὲ ἐδίδαξεν ὅτι ἡ μορφὴ αὐτὴ τῆς ἑλονοσίας θεραπεύεται μόνον μὲ κινίνη, ἐὰν δὲ ἀφεθῇ ὁ ἄρρωστος εἰς τὴν τύχην του διὰ τὸν φόβον τῆς κινίνης ἀποθνήσκει 100 %. Μέχρι τῆς στιγμῆς ἐθεράπευσα πολλὰ τέτοια περιστατικὰ μὲ κινίνην χωρὶς νὰ μετανοήσω.

Γ. Μπαμπούρης
Παιδίατρος

'Αεροπορικά

Οπως είναι γνωστό, ή άεροπορία δέν άποτελεῖ πολεμικό μέσον μόνον. Προσφέρει πολλές ύπηρεσίες στήν άνθρωπότητα μέ τή γρήγορη συγκοινωνία, πού πολλές φορές είναι πολύτιμη.

'Υποθέσατε ὅτι σ' ἕνα ἀπομεμακρυσμένο χωριό ἤ σέ μιά κατασκήνωσι ὀρειβατῶν, ἐπάνω στό βουνό ἀρρώστησε κάποιος ἄνθρωπος καί δέν ὑπάρχουν φάρμακα γιά ν' ἀντιμετωπισθῆ ἡ ἀσθένειά του. Ὁ ἄνθρωπος — μπορεῖ νά εἶναι πολλοί οἱ ἄρρωστοι — κινδυνεύει ν' ἀποθάνη, ἄν δέν ἔλθουν ἐγκαίρως τά φάρμακα. Καί ἕνα ταχύ συγκοινωνιακό μέσο ὑπάρχει πού δέν λογαριάζει τίς ἀποστάσεις: Τό ἀεροπλάνο.

Τό ἀεροπλάνο βέβαια... 'Αλλά πῶς θά προσγειωθῆ στό βουνό ἤ στό χωριό, ὅπου δέν ὑπάρχει ἀεροδρόμιο;

Αὐτή ἡ περίπτωσις ἔχει ἀντιμετωπισθῆ κατά τρόπον εὐφυέστατον. Τά φάρμακα τοποθετοῦνται μέσα σέ ἕνα κύλινδρο, πού ἔχει σχῆμα ὀβίδος. Στό ἐπάνω μέρος τοῦ κυλίνδρου εἶναι διπλωμένο σά φυσαρμόνικα ἕνα μικρό ἀλεξίπτωτο. Τό ἀεροπλάνο φθάνει ἐπάνω ἀπ' τό μέρος ὅπου ἔχουν ἀνάγκη τά φάρμακα καί ὁ ἀεροπόρος μέ ἕνα εὔκολο χειρισμό ἐλευθερώνει τόν κύλινδρο πού εἶναι ἐφηρμοσμένος κοντά στούς τροχούς. Ὅπως ἀρχίζει νά πέφτη ὁ κύλινδρος, ξετυλίγεται ἕνα σχοινί, τό ἕνα ἄκρο τοῦ ὁποίου εἶναι προσδεδεμένο στό ἀεροπλάνο καί τό ἄλλο στό ἐπάνω μέρος τοῦ ἀλεξιπτώτου. Τό ἀλεξίπτωτο τότε ἐπειδή τραβιέται πρός τά κάτω ἀπ' τόν κύλινδρο πού πέφτει καί ἐπειδή ἀφ' ἑτέρου εἶναι ἑνωμένο μέ τό σχοινί ἀπ' τό ἀεροπλάνο, ξετυλίγεται καί ἀνοίγει. Συγχρόνως ὅμως τό σχοινί τεντώνεται καί σπάει. Ἔτσι ὁ κύλινδρος κατεβαίνει στό μέρος πού θέλομε.

* ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝ *

Τό ἤλεκτρον, πού κοινῶς λέγεται κεχριμπάρι, ἦταν γνωστό καί στούς παλαιοτάτους χρόνους. Τό εὕρισκαν σέ μικρά κοιτάσματα κατά τίς ἀνορύξεις ἤ ἐκσκαφές ἀναμεμιγμένο μέ γαιάνθρακα.

Δέν ἦταν τίποτε ἄλλο τό ἤλεκτρον παρά ρετσίνα κρυσταλλωμένη, ἀπό βάση ρητινοφόρων δένδρων, πού κατεχώθησαν καί ἀπηνθρακώθησαν ἀργά-ἀργά χωρίς ἀτμοσφαιρικό ἀέρα ἤ ὀξυγόνο σέ τρόπο ὥστε νά μήν εἶχαν καῆ ἤ ἀποτεφρωθῆ. Ἡ θερμοκρασία, ἐννοεῖται, πού ἀνεπτύχθη ἐκ τῆς αὐταπανθρακώσεως τῶν προκατακλυσμιαίων ἐκείνων δασῶν, ἔτηξε τήν ρετσίνα καί ὅταν ἡ ἀπανθράκωσις ἐτελείωσε καί τά ἀνθρακοφόρα στρώματα κατεψύχθησαν, ἡ ρετσίνα ἀπεκρυσταλλώθη σιγά-σιγά.

Ὅτι τό ἤλεκτρον εἶναι κρυσταλλωμένη ρετσίνα, δέν χωρεῖ καμμιά ἀμφιβολία. Ἡ ἐπιστήμη τό ἐξήτασε, βρῆκε τά ἴδια συστατικά καί τίς ἴδιες ἰδιότητες: Δηλαδή νά καίεται στόν ἐλεύθερο ἀέρα καί νά μεταβάλλεται κι' αὐτό σέ διοξείδιο τοῦ ἄνθρακος κ.τ.λ.

Ἔχει μάλιστα καί ἡ ρετσίνα, ἡ καλά στερεοποιημένη, τήν ἰδιότητα τοῦ ἠλέκτρου: νά τραβᾶ, ὅταν τήν τρίψετε μέ μάλλινο ὕφασμα, μικρά χαρτάκια, ξυλαράκια, τρίχες κ.τ.λ., τήν ἰδιότητα αὐτή τοῦ ἠλέκτρου, πού ἀνεκάλυψε πρῶτος ὁ ἐκ Μιλήτου σοφός Θαλῆς καί ἀπό τήν ὁποία ἰδιότητα πῆρε τό ὄνομά της ἡ μεγαλυτέρα καί μυστηριωδεστέρα — ἀκόμη καί σήμερα πού δέν ἔχει μείνει σχεδόν τίποτε κρυφό γιά τήν ἐπιστήμη — δύναμις, ὁ ἠλεκτρισμός.

Ὡστόσο, αὐτό καθ' ἑαυτό τό ἤλεκτρον ἔμεινε στάσιμο σέ χρησιμότητα. Ἀφοῦ ἔδωσε τ' ὄνομά του στή μεγαλύτερη τοῦ κόσμου δύναμι, αὐτό δέν ἐχρησιμοποιήθη παρά γιά τήν κατασκευή πιπῶν, προστομίδων τοῦ ναργιλέ, κομβολογιῶν κ.τ.λ.

Ἦταν τόσο σπάνιο τό ἤλεκτρον μέχρι πρό τινος καί τόσο δύσκολη ἡ κατεργασία του — γιατί ἦταν πολύ εὔθραυστο — ὥστε τά ἀντικείμενα πού κατασκευάζονταν ἀπ' αὐτό καταντοῦσαν πολύ ἀκριβά καί κινδύνευε νά παύση ἡ βιομηχανία τοῦ ἠλέκτρου.

Ἔξαφνα μιά ὡραία πρωΐα πρό 25 ἐτῶν, ψαράδες τῆς Βαλτικῆς, μαζί μέ τά δίχτυα τους ἀνέσυραν καί μεγάλες πέτρες, ἐλαφρότερες ὅμως ἀπό τίς συνηθισμένες ἰσομεγέθεις, οἱ ὁποῖες, ὅταν ἐκαθαρίσθησαν, ἔδειξαν μιά ὑαλώδη καί κίτρινη ἐπιφάνεια. Παρενέβησαν ἀμέσως οἱ σοφοί, χημικοί, γεωλόγοι καί ὀρυκτολόγοι καί ἀπεφάνθησαν ὅτι ἐπρόκειτο περί ὀγκολίθων ἀπό ἤλεκτρο, καί μιά ἐπισταμένη ἐπί τόπου μελέτη τούς ἄνοιξε τήν ὄρεξι. Μήπως ἐπρόκειτο περί κοιτάσματος ἠλέκτρου πού βρισκόταν στό βυθό τῆς θαλάσσης;

Ἀμέσως σ' ἐνέργεια φρέατα καί διατρήσεις στήν ἀκτή καί στοαί κάτω ἀπό τή θάλασσα. Καί πράγματι οἱ ἐργασίες ἀπεκάλυψαν πλουσιώτατο καί παχύτατο στρῶμα ἠλέκτρου, ποιός ξέρει ἀπό τί ἀπέραντο προκατακλυσμιαῖο δάσος ρητινοφόρων δένδρων πού κατεχώθησαν ἤ καί κατεκλύσθησαν ἀπό νερά — γιατί καί ἡ κατάκλυσις σέ λασπώδες βουνό προκαλεῖ ἀπανθράκωσιν, ὅπως στά ἕλη σχηματίζεται ὁ ποάνθραξ καί ὁ λιγνίτης — πρό χιλιάδων ἐτῶν.

Τότε ὅμως βρέθηκαν σέ μεγάλη ἀμηχανία. Τί νά τόν ἔκαμναν τόν ὄγκο αὐτό τοῦ ἠλέκτρου; Πίπες μόνο καί κομβολόγια καί ναργιλέδες; Ἡ ὡς τότε μέθοδος τῆς κατεργασίας του δέν ἐπέτρεπε βιομηχανική ἐκμετάλλευσι τοῦ ἀνακαλυφθέντος θησαυροῦ.

Εἰς ἐνέργειαν λοιπόν ἡ ἐπιστήμη. Ἔκαμαν διάφορες δοκιμές καί σήμερα βλέπομε στό ἐμπόριο διάφορα ἀντικείμενα ἀπό ἤλεκτρον, μέ ὡραιότατα χρώματα — γιατί κατώρθωσαν νά τό χρωματίζουν κιόλα — εὐθηνότατα δέ. Διότι τώρα, ἀφ' ἑνός ἡ ἀφθονία τοῦ ὀρυκτοῦ καί ἀφ' ἑτέρου ἡ νέα βιομηχανική μέθοδος ἠλάττωσε τή φθορά καί τά ἔξοδα τῆς κατεργασίας του.

Μέ λίγες γραμμές

Εἰς τήν Ἑλλάδα ἀσκοῦν τό ἐπάγγελμα τοῦ γαλακτοπώλου ἕξη χιλιάδες περίπου ἄτομα.

Ὁ ἀριθμός τῶν κρεοπωλῶν εἶναι διπλάσιος, διότι φθάνουν τούς δώδεκα χιλιάδας ἄτομα.

Πολύ μεγαλείτερος ὅμως εἶναι ὁ ἀριθμός τῶν παντοπωλῶν. Ὑπερβαίνουν τάς 50 χιλιάδας.

Οἱ κτίσται τῆς Ἑλλάδος εἶναι περίπου ἑξήκοντα χιλιάδες, ὑπάρχουν δέ καί 68 γυναῖκες.

Εἰς 67.000 ἀνέρχεται ὁ ἀριθμός τῶν ὑποδηματοποιῶν πού φροντίζουν διά τά κάτω ἄκρα τῶν Ἑλλήνων

Οἱ ράπται τῆς Ἑλλάδος εἶναι 65000 περίπου, ἐκ τῶν ὁποίων ὅμως αἱ 40.000 εἶναι γυναῖκες.

* ΠΗΓΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ *

Υπῆρχε μιὰ φορὰ ἕνας ἄνθρωπος, ποὺ ἦταν ἐξαιρετικὰ πλούσιος καὶ ταυτοχρόνως ἐξαιρετικὰ πτωχός. Πράγματι εἶχεν εἰς τὴν κατοχήν του ἕνα τεράστιο χρηματοκιβώτιο γεμᾶτο χρυσάφι, ἀλλ' ἦταν ὀλιγώτερον εὐτυχὴς καὶ ἀπὸ τὸν περιπλανώμενον Ἰουδαῖο ποὺ δὲν εἶχε τίποτε.

Ἀπὸ τὸ χρηματοκιβώτιό του, ποὺ ἦταν γεμᾶτο χρυσάφι, δὲν μποροῦσε νὰ βγάζῃ παρὰ μόνο μιὰ πεντάρα τὴν ἡμέρα. Ἕνα ὡραῖο πρωῒ πῆγε καὶ τὸν βρῆκε ἕνας ἐφευρέτης καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἀνεκάλυψα ἕνα μέσον γιὰ ν' ἀνοίξω τὸ θησαυροφυλάκιον! Σὲ λίγο θὰ μποροῦμε νὰ διαθέσωμε ὅπως θέλομε τὰ ἑκατομμύριά σου...

Μοιάζουν μὲ παραμῦθι ὅσα γράφομεν ἀνωτέρω. Καὶ ὅμως κάτι ἀνάλογο συνέβη εἰς τὴν πραγματικότητα. Καὶ δὲν πρόκειται μὲν περὶ χρημάτων καὶ ράβδων χρυσοῦ, ἀλλὰ περὶ πραγμάτων πολὺ σπουδαιοτέρων: περὶ πηγῶν ἐνεργείας.

Τὸ πρόβλημα τῆς ἐνεργείας εἶναι περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Ἐπιζητεῖται ἡ ἐξαγωγή της ἀπὸ τὸ κάρβουνο, ἀπὸ τὴν βενζίνην, ἀπὸ τὸν λευκὸν ἄνθρακα. Ὅλα αὐτὰ ὅμως ἀποτελοῦν πλοῦτο, τὸν ὁποῖον δὲν ἔχουν ὅλες οἱ χῶρες.

Καὶ ὅμως ὅλος ὁ κόσμος ἔχει μπροστά του ἕνα τεράστιο θησαυροφυλάκιο πλῆρες ἐνεργείας. Ἂς μὴν πᾶμε πολὺ μακρυά: Αὐτὸ τὸ χαρτὶ ποὺ ἔχετε μπροστά σας ἀποτελεῖται ἀπὸ μυριάδες ἀτόμων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ καθένα εἶναι ἕνα μοτὲρ ἐν μικρογραφίᾳ περιστρεφόμενο μὲ ἀφάνταστη ταχύτητα. Καὶ σ' αὐτὴν τὴν ἀκόμη τὴν ἐλαχίστη ποσότητα μελάνης ποὺ ὑπάρχει εἰς ἕνα κόμμα, σὲ μιὰ τελεία, ὑπάρχουν δισεκατομμύρια ἀτόμων, κι' ἂν μπορούσαμε ν' ἀπομονώσωμε τὴν ἐνέργεια τῶν δισεκατομμυρίων αὐτῶν, τῶν μικρῶν μοτέρ, θὰ εἴχαμε ἐνέργεια χιλιάδων κιλοβὰτ τὴν ὥρα. Καὶ ὅλα αὐτὰ στὴ μελάνη ἑνὸς μικροῦ σημείου στίξεως. Ἂν μποροῦσε κανεὶς νὰ κινητοποιήσῃ τὴν ἐνέργεια ποὺ ὑπάρχει μέσα εἰς τὰ ἄτομα τοῦ νεροῦ ποὺ εἶναι μέσα σ' ἕνα ποτήρι, θὰ παρῆγε ἐνέργεια ἱκανὴν νὰ κινήσῃ πολλὰ ὑπερωκεάνεια σὰν τὸ «Νέα Ἑλλάς», καθ' ὅλον τὸν διάπλουν τοῦ ὠκεανοῦ.

Ὅσα ἀνεφέραμεν θὰ σᾶς φανοῦν ἴσως σὰν ἕνα φανταστικὸ μυθιστόρημα τοῦ Ἰουλίου Βὲρν ἢ σὰν ἕνα ὄνειρο ἀλχημιστοῦ τοῦ Μεσαίωνος, ὀνειρευομένου τὴν Λυδίαν λίθον. Καὶ ὅμως ἡ Λυδία λίθος εὑρέθη. Ἕνα ὄνειρο ποὺ ἕως τελευταῖα ἐθεωρεῖτο ἀπραγματοποίητο ἀρχίζει νὰ γίνεται πραγματικότης. Ἡ ἀνακάλυψις τῆς ραδιενεργείας ὑπῆρξεν ἔργο θαυμαστό. Ἀκόμη ὅμως θαυμαστότερο ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ ἐξαγωγὴ ἐνεργείας ἀπὸ τὰ ἄτομα.

Τὰ ἀποτελέσματα θὰ εἶναι ἀνυπολόγιστα. Καὶ ἂν ποτὲ πραγματοποιηθῇ θὰ εἶναι μία ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες ἀνακαλύψεις ὅλων τῶν αἰώνων.

Ἡ ὕλη, λ. χ. τὸ χαρτὶ τοῦ περιοδικοῦ ποὺ κρατᾶτε στὰ χέρια σας, τὸ τραπέζι κ.λ.π. εἶναι μιὰ τεραστία δεξαμενὴ ἐνεργείας, τῆς ἐσωτερικῆς ἐνεργείας ὅλων τῶν ἀτόμων ποὺ τὴν ἀποτελοῦν. Χιλιάδες χρόνια ὁ ἄνθρωπος δὲν ἤξευρε νὰ βγάζῃ ἀπὸ τὴν ὕλη οὔτε τὸ παραμικρὸ μόριο ἐνεργείας. Τὸν περασμένο ὅμως αἰῶνα ὁ Μπεκερὲλ καὶ ὁ Πέτρος Κυρὶ καὶ ἡ σύζυγός του Μαρία ἀνεκάλυψαν πῶς ἡ τεραστία αὐτὴ δεξαμενὴ ἀπὸ κάπου «ἐξεθύμαινε». Ἀπὸ κάπου τῆς ἔφευγε ὕλη. Ἀνεκάλυψαν π. χ. ὅτι τὸ οὐράνιον, διὰ τοῦ μετασχηματισμοῦ του διὰ τοῦ φαινομένου τῆς ραδιενεργείας, ἀφίνει νὰ τοῦ ξεφεύγῃ κάποια δόσις ἐνεργείας. Ἡ ποσότης ὅμως ποὺ μπορεῖ νὰ συλλεγῇ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο εἶναι τόσον ἀσήμαντος, ὥστε δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ τὴν χρησιμοποιήσωμε.

Τὸ 1934 ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ζυλιὸ — Κυρί, διὰ τῆς δημιουργίας ραδιενεργῶν σωμάτων, κατώρθωσαν ν' ἀνοίξουν μιὰ τρύπα στὴ δεξαμενή.

— Μποροῦμε, ἐξήγησαν, νὰ δημιουργήσωμε ἕνα νέο στοιχεῖο ἀπὸ ἕνα ἄλλο στοιχεῖο, π. χ. ραδιενεργὸν φώσφορον ἀπὸ ἀλουμίνιο: Πρόκειται περὶ τεχνητῆς ραδιενεργείας. Καὶ ὁ μετασχηματισμὸς αὐτὸς συνοδεύεται ἀπὸ μιὰ ἀπόσπασι ἐνεργείας. Βέβαια ἡ ἀποσπωμένη κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἐνέργεια δὲν εἶναι μεγάλη. Εἶναι ἀνίκανος νὰ τροφοδοτήσῃ καὶ τὴν πιὸ μικρὴ μηχανή.

μ. ν. κ.

Μὲ λίγες γραμμὲς

Αἱ Ἑλληνικαὶ φυλακαὶ ὅπου μένουν οἱ κατάδικοι εἶναι ἐν συνόλῳ ἑβδομήκοντα.

Εἰς αὐτὰς παραμένουν ἐκτίοντες διαφόρους ποινὰς περὶ τοὺς ὀκτώμισυ χιλιάδες κατάδικοι.

Τοὺς καταδίκους αὐτοὺς πλὴν τῶν ἐξωτερικῶν φρουρῶν ἐπιτηροῦν 1100 φύλακες καὶ ἄλλοι ὑπάλληλοι.

Εἰς τὸν κόσμον ὑπάρχουν ἐν συνόλῳ 14 βιολιὰ τοῦ περιφήμου Ἰταλοῦ κατασκευαστοῦ Στραντιβάριους.

Εἰς τὴν νῆσον Αἴγιναν οἱ διάφοροι ναοὶ καὶ ἐξωκκλήσια ὑπερβαίνουν τὰ τριακόσια πενήκοντα.

Τὸ ὕψος τοῦ Ὀλύμπου, ποὺ εἶναι τὸ ὑψηλότερον ὄρος τῆς Ἑλλάδος, φθάνει τὰ 2.920 μέτρα.

Οἱ ἀράχνες

Θὰ σᾶς φανῇ ἴσως παράξενο καὶ ὅμως εἶναι ἀληθές, ὅτι δὲν εἶναι ὁ ἄνθρωπος μόνον ποὺ κατέκτησε τὸν ἀέρα μὲ τὸ ἀεροπλάνον, ἀλλὰ καί... ἡ ἀράχνη!

Οἱ ἀράχνες, ὡς γνωστόν, διαιροῦνται σ' αὐτὲς ποὺ ἐγκαθίστανται μονίμως σ' ἕνα μέρος, ὅπου στήνουν καὶ τὴν παγίδα τους γιὰ νὰ συλλάβουν τὴν τροφή τους, τὰ ἔντομα, καὶ σὲ κεῖνες ποὺ ταξιδεύουν συνεχῶς πρὸς εὕρεσιν τῆς τροφῆς των.

Οἱ ἀράχνες λοιπὸν αὐτὲς ποὺ ταξιδεύουν μποροῦν νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς... ἀεροπόροι καὶ οἱ ἀεροπορικοί των ἆθλοι μάλιστα εἶναι καταπληκτικοί. Ἡ ἀ-

ραχνη αὐτὴ ὅταν πρόκειται νὰ ἐκτελέσῃ «πτῆσιν» ἀνεβαίνει σ' ἕνα ψηλὸ μέρος (δένδρο, βράχο, τηλεγραφόξυλο κλπ.), ὅπου καὶ προσδένει τὴν ἄκρη τοῦ ἱστοῦ ποὺ παράγει ἡ ἰδία.

Κατόπιν... ἀφίνει μπόϊ καὶ κρεμιέται στὸ κενὸν ἐνῷ ἐξακολουθεῖ νὰ πλέκῃ ἕνα εἶδος δικτυωτοῦ ἐπάνω στὸ ὁποῖον καὶ γαντζώνεται.

Ὅταν τέλος ἀντιληφθῇ ὅτι τὸ «ἀεροπλάνο» της εἶναι ἕτοιμο, κόβει τὸν ἱστὸ ποὺ ἔχει προσδέσει στὴν ἀφετηρία της καὶ παρασυρομένη ἀπὸ τὸν ἀέρα «ταξιδεύει».

Τὰ ἐναέρια αὐτὰ ταξίδια τῆς ἀράχνης ἔχουν παρατηρηθῆ ἀπὸ πολλοὺς ἐπιστήμονας καὶ προκαλοῦν τὸν γενικὸν θαυμασμὸν διότι διεπιστώθη ὅτι οἱ ἀράχνες αὐτὲς ταξιδεύουν μὲ πολλὴν εὐκολία σὲ δυσθεώρητον ὕψος.

Πολλοὶ περιηγηταὶ ἔχουν βρῆ τέτοιες ἀράχνες πάνω σὲ παγόβουνα 3.000 μέτρων ὕψους καὶ πάνω σὲ καράβια στὴν καρδιὰ τοῦ ὠκεανοῦ 300 καὶ 400 χιλιόμετρα μακρὰν τῆς ξηρᾶς!

Τὸ Στάρι

«Ἡ καλλιέργεια τῆς Ἑλληνικῆς γῆς στὸν ἀνώτατο βαθμὸ ἀποτελεῖ γιὰ τὸν καθένα καὶ τὴ κάθε μιὰ ἀπὸ σᾶς Ἐθνικὸ καθῆκον, ὅμοιο μὲ τὸ καθῆκον τοῦ Στρατιώτου».

(Συνέχεια)

Ἡ σπορὰ σὲ γραμμὲς γίνεται κανονικὰ μὲ εἰδικὰ μηχανήματα, ποὺ ρίχνουν τὸ σπόρο σὲ ἴσες γραμμές, ποὺ ἀπέχουν ὡρισμένη ἀπόστασι ἡ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη καὶ τὸν σκεπάζουν στὸ ἴδιο βάθος. Ἔχομε λοιπὸν ὁμοιόμορφον φύτρωμα κι' ὡρίμανσι, ὅλοι οἱ σπόροι φυτρώνουν, ὥστε ἔχομε καὶ οἰκονομία σπόρου 20 ὥς 30% πάνω κάτω. Τὰ φυτὰ φωτίζονται καὶ ἀερίζονται καλλίτερα, ἀντέχουν πιὸ πολὺ στὶς ἀρρώστειες καὶ στὸ πλάγιασμα. Τὸ καθάρισμα τοῦ χωραφιοῦ ἀπὸ ζιζάνια εἶναι εὔκολο, ἀκόμη κι' ἔπειτα ἀπὸ τὸ φύτρωμα τοῦ σιταριοῦ καὶ μπορεῖ νὰ γίνεται μ' ἐργαλεῖα κι' ὄχι μὲ τὸ χέρι. Ἐπίσης μπορεῖ νὰ γίνωνται σκαλίσματα μὲ ἱπποσκαλιστήρια. Ἐπειδὴ τὰ νεαρὰ φυτὰ δὲν σφίγγονται μεγαλώνουν καλλίτερα καὶ ταχύτερα, ἀδερφώνουν πιὸ πολὺ κι' ἔχομε παραγωγὴ μεγαλείτερη πάνω κάτω 10%. Οἱ μηχανὲς αὐτές, καθὼς εἴπαμε, σπέρνουν καὶ σκεπάζουν μαζὶ τὸν σπόρο, αὐτὸ εἶναι μεγάλο κέρδος, θέλουν ὅμως γιὰ νὰ ἐργασθοῦν κάμπους ὄχι πλαγιὲς καὶ χωράφι ἰσοπεδωμένο, ἐπίπεδο καὶ καθαρό, χωρὶς χόρτα.

Τὴν ἀπόστασι τῆς μιᾶς γραμμῆς ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴν κανονίζομε, ὅπως θέλομε, ἀπὸ 18 ὥς 20 πόντους, στὰ ξερὰ ἐδάφη λιγώτερο 10 ὥς 15 πόντους, τὴ μιὰ γραμμὴ ἀπὸ τὴν ἄλλη, τότε ὅμως σκαλίσματα μὲ ἱπποσκαλιστήρια δὲν μποροῦν νὰ γίνουν. Ὅταν τὸ χωράφι εἶναι πολὺ γόνιμο, ποὺ τὸ σιτάρι ἀδελφώνει πολὺ καὶ βγαίνουν πολλὰ χορτάρια, ἡ ἀπόστασις αὐτὴ μπορεῖ νὰ φθάσῃ καὶ 25 ὥς 30 πόντους.

Περιποίησις τοῦ σιταριοῦ ἔπειτα ἀπὸ τὴ βλάστησι

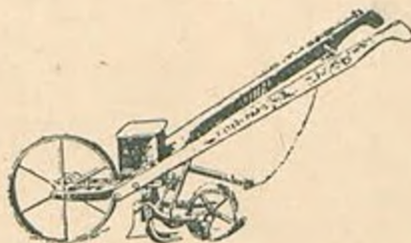
Τὸ σιτάρι κατὰ τὴν ἀνάπτυξί του ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ μερικὲς περιποιήσεις, ἰδίως βοτανίσματα καὶ σκαλίσματα.

Τὸ βοτάνισμα εἶναι ἀπαραίτητο πρὸ πάντων τὰ βροχερὰ χρόνια, ποὺ πολλαπλασιάζονται πολὺ καὶ μεγαλώνουν περισσότερο τὰ ζιζάνια. Ὅσο ἐνωρίτερα γίνεται τὸ βοτάνισμα τόσο καλλίτερα. Εἶναι δουλειὰ πολὺ χρήσιμη ποὺ μπορεῖ νὰ μᾶς αὐξήσῃ ἀρκετὰ τὴν παραγωγή, γιατὶ ὅλα αὐτὰ τὰ ζιζάνια ζοῦν εἰς βάρος τοῦ σιταριοῦ. Μπορεῖ νὰ γίνεται ἀπὸ γυναικόπαιδα γιὰ νὰ μὴ κοστίζῃ πολὺ καὶ μὲ κάτι ἐπίτηδες ἐργαλεῖα ἢ μὲ τὸ ξυνάρι καὶ τότε γίνεται καὶ τὸ παράχωμα μαζί.

Ἂν ἡ σπορὰ ἔχῃ γίνῃ σὲ γραμμὲς κάνομε τσάπισμα (σκάλισμα). Κι' ἂν οἱ γραμμὲς εἶναι ἀραιὲς γίνεται ἡ σκαλιστικὴ καλλιέργεια τοῦ σιταριοῦ, καθὼς θὰ εἰποῦμε παρα κάτω καὶ τότε τὸ σκάλισμα μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ μὲ ἱπποσκαλιστῆρι, μαζὺ δὲ μὲ τὸ σκάλισμα γίνεται μὲ τὸ μηχάνημα αὐτὸ καὶ μικρὸ παράχωμα, ποὺ ὠφελεῖ καὶ αὐξάνει τὴν παραγωγή.

Σκαλιστικὴ καλλιέργεια

Στὸ σιτάρι μπορεῖ πολὺ καλὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ σκαλιστικὴ καλλιέργεια, πρὸ πάντων ὅταν τὸ χωράφι εἶναι καλὰ δουλεμένο καὶ χωρὶς ἀγριάδες. Χρειάζεται τότε λιγώτερος σπόρος, ὁ μισός, τὰ ζιζάνια καταστρέφονται καὶ τὸ ἔδαφος ἀερίζεται καλλίτερα. Ἡ ἀπόδοσις εἶναι ἀρκετὰ πιὸ μεγάλη παρὰ ὅταν ἐφαρμόζωμε τὴν συνηθισμένη καλλιέργεια πρὸ πάντων ἐπειδὴ

μὲ τὴ σκαλιστικὴ καλλιέργεια καταστρέφονται τὰ ζιζάνια καὶ συγκρατεῖται ἡ ὑγρασία τοῦ ἐδάφους, πρᾶγμα σπουδαῖο γιὰ τὸ κλίμα μας, ποὺ πολλὲς φορὲς ἡ ξηρασία τὴν ἄνοιξι ἐλαττώνει πολὺ τὴν παραγωγή. Μὲ τὴν καλλιέργεια αὐτὴ ἀποφεύγομε τὸ πλάγιασμα γιατὶ τὰ φυτὰ ἀναπτύσσονται καλὰ καὶ στερεώνουν καλλίτερα.

Τὸ χωράφι ποὺ θὰ κάνωμε τὴ σκαλιστικὴ καλλιέργεια πρέπει νὰ εἶναι καλὰ ὡργωμένο καὶ σβαρνισμένο, νὰ μὴ παρουσιάζῃ σβώλους (πλάκες), ποὺ δὲν ἀφήνουν νὰ φυτρώσῃ κανονικὰ τὸ σιτάρι.

Ἡ σπορὰ γίνεται μὲ τὸ χέρι ἢ μὲ μηχανή. Ἂν πρόκειται νὰ γίνῃ μὲ τὸ χέρι χρησιμοποιοῦμε τὸ ἄροτρο ἢ τὸ ἱπποσκαλιστῆρι.

Μὲ τὸ ἄροτρο ἀνοίγουμε αὐλακιὲς 30 ὥς 40 πόντους ἡ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη καὶ σὲ μικρὸ βάθος (5 πόντους πάνω κάτω). Κανονίζομε τὸ ἄροτρο γιὰ νὰ ὀργώνῃ ἐλαφρά, ὥστε νὰ μὴ πηγαίνῃ βαθειὰ ὁ σπόρος. Καλὸν εἶναι γι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ τὸ ξύλινο ἄροτρο, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ σιδερένιο μπορεῖ νὰ γίνῃ καλά, ἀρκεῖ νὰ τὸ ρεγουλάρωμε ὅπως πρέπει. Πίσω ἀπὸ τὸ ἄροτρο πηγαίνει μιὰ γυναῖκα ἢ ἕνα παιδὶ καὶ ρίχνει τὸ σπόρο, κάθε 2—3 πόντους ἕνα σπειρί, δὲν πρέπει δηλ. νὰ πέφτουν πάνω ἀπὸ 30 ὥς 50 σπόροι σὲ κάθε μέτρο αὐλακιᾶς. Ἔτσι σπέρνονται τρία στρέμματα τὴν ἡμέρα.

Ὅταν τὸ σιτάρι φθάσῃ νάχῃ ὕψος 10 πόντους (κατὰ τὸν Φεβρουάριο, ἀλλοῦ ἐνωρίτερα, ἀλλοῦ ἀργότερα ἀναλόγως τοῦ χειμῶνα) σκαλίζεται τὸ σιτάρι μὲ μικρὴ τσάπα ἢ μὲ χειροκίνητο σκαλιστῆρι ἢ μὲ ἱπποσκαλιστῆρι. Κατὰ τὸ σκάλισμα αὐτὸ παραχώνονται τὰ φυτὰ ὥς τὴ μέση. Μὲ τὴν τσάπα χρειάζονται 2 ὥς 3 μεροκάμματα γυναικὸς γιὰ κάθε στρέμμα γιὰ τὸ πρῶτο σκάλισμα καὶ 2 γιὰ τὸ δεύτερο, μὲ τὸ χειροκίνητο ἱπποσκαλιστῆρι ἕνα μεροκάμματο γιὰ κάθε στρέμμα καὶ μὲ τὸ ἱπποκίνητο μιὰ γυναῖκα, ἕνας ἐργάτης κι' ἕνα ζῷο σκαλίζουν πάνω κάτω 8 στρέμματα τὴν ἡμέρα.

Ἔπειτα ἀπὸ ἕνα μῆνα καὶ πρὶν ξεσταχυάσουν τὰ σιτάρια γίνεται τὸ δεύτερο σκάλισμα. Ἅμα ἀρχίσῃ τὸ ξεστάχυασμα δὲν πρέπει πιὰ νὰ γίνεται σκάλισμα.

Πολλὲς φορὲς κι' ἕνα σκάλισμα εἶναι ἀρκετό, καλὸν ὅμως εἶναι, πρὸ πάντων ἂν τὸ χωράφι βγάζῃ πολλὰ ζιζάνια, νὰ γίνεται καὶ δεύτερο σκάλισμα, ἡ ἐπὶ πλέον ἀπόδοσις δὲ μπορεῖ νὰ φθάσῃ καὶ 50%.

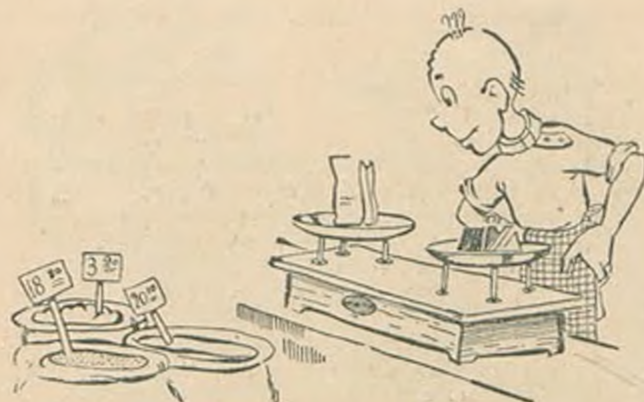
Γιὰ τὸν μικρὸ πρὸ πάντων γεωργὸ ἡ καλλιέργεια αὐτὴ εἶναι πιὸ οἰκονομικὴ παρὰ ἡ συνηθισμένη. Κάνει οἰκονομία στὸ σπόρο ἀφοῦ χρειάζεται σχεδὸν ὁ μισός, δηλαδὴ κερδίζει 2 ὥς 4 ὀκ. στὸ στρέμμα, δηλ. 13 ὥς 26 δραχμές. Ἔχει μεγαλείτερη παραγωγὴ τὸ λιγώτερο 20 ὀκ. καρπὸ στὸ στρέμμα καὶ ἀρκετὸ ἄχυρο καὶ πρὸ πάντων χρησιμοποιεῖ στὴ δουλειὰ τὴ γυναῖκά του καὶ τὰ παιδιά του σ' ἐποχὴ ποὺ δὲν ὑπάρχουν ἄλλες βιαστικὲς δουλειές.

Ι. Β.

Κοσμᾶς Μποῦφος τοῦ Ἀθανασίου

ΕΝΑΣ ΑΣΗΜΑΝΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΑΚΟΣ ΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Ὁ Κοσμᾶς ἔμαθε νὰ ζυγίζη καὶ νὰ πουλάη.

Ὁ Σπυρίδων Ἀθανασίου Μποῦφος, ὁ θεῖος τοῦ Κοσμᾶ, ὁ γνωστός μας μὲ τὴν ὀνομασία «θεῖος Πίπης», ἦταν ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἐγκατεστημένος στὴν Ἀθήνα καὶ διατηροῦσε ἕνα ἀρκετὰ μεγάλο μπακάλικο σὲ κάποια συνοικία. Στὴ δουλειά του τὸν βοηθοῦσε ἡ κυρὰ-Ἀσημίνα, ἡ γυναῖκα του, καθὼς καὶ τὰ παιδιά του — ὁ Γιῶργος καὶ ἡ Κατινίτσα — τὶς ὧρες ποὺ δὲν εἶχαν σχολεῖο. Σ' αὐτοὺς προσετέθη τώρα καὶ ὁ Κοσμᾶς, ἀλλὰ γιὰ πολὺ λίγον καιρό.

— Φέρε μου τὴ ζάχαρι, τοὔλεγε ὁ θεῖος του.

Καὶ ὁ Κοσμᾶς ἔφερνε τὸ ἁλάτι.

— Δῶσε μου μιὰ πλάκα σαποῦνι, τοῦ ζητοῦσε ἡ θεία του.

Κι' ὁ Κοσμᾶς τῆς ἔδινε μιά... σκούπα.

Αὐτὴ ἡ δουλειὰ κράτησε μερικὲς ἡμέρες καὶ στὸ τέλος ὁ θεῖος Πίπης καὶ ἡ θεία Ἀσημίνα βαρέθηκαν καὶ πῆραν ὁριστικὰ τὴν ἀπόφασι νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τήν... βοήθεια τοῦ Κοσμᾶ. Καλλίτερα τὰ κατάφερναν μόνοι τους. Χίλιες φορὲς καλλίτερα.

* * *

Ὁ Κοσμᾶς, ὅμως, ἦταν πολὺ φιλότιμος. Τὸ ὅτι δὲν τὸν ἄφιναν κι' αὐτὸν νὰ πηγαίνη στὸ μπακάλικο ὅπως τὸ Γιῶργο καὶ τὴν Κατινίτσα, τὸν στενοχωροῦσε φοβερά. Γιατί, δηλαδή; Ἦταν καλλίτερος ἀπ' αὐτὸν ὁ Γιῶργος ποὺ ἦταν συνομήλικός του; Ἢ τὰ κατάφερνε πιὸ καλὰ ἡ Κατινίτσα ποὺ τὴν περνοῦσε ἑνάμισυ χρόνο;

Τὸ παράπονό του αὐτὸ βρῆκε μιὰ μέρα τὴν εὐκαιρία νὰ τὸ ἀναπτύξη στὸ θεῖο του.

— Θέλω νὰ δουλεύω κι' ἐγώ, θεῖε Πίπη, στὸ μπακάλικο, τοῦ εἶπε.

Ὁ θεῖος προσπάθησε νὰ ἀποφύγη τό... κακό.

— Δὲν πειράζει, παιδί μου, τοῦ ἀπάντησε. Φτάνουμε ἐμεῖς γιὰ τὴ δουλειά. Γιατί νὰ κουράζεσαι ἄδικα;

— Ἐγὼ θέλω νὰ δουλεύω στὸ μπακάλικο, ἐπέμεινε ὁ Κοσμᾶς.

— Βρέ, καλέ μου... Βρέ, κακέ μου...

Τίποτα. Ὁ Κοσμᾶς ἦταν ἀμετάπειστος:

— Θέλω νὰ δουλεύω στὸ μπακάλικο, ἔλεγε διαρκῶς σὰν χαρακωμένη πλάκα γραμμοφώνου πού, ἂν δὲν τραβήξη κανεὶς ἀπὸ πάνω της τὴν βελόνα, ἐπαναλαμβάνει τὰ ἴδια λόγια μέχρις ὅτου ξεκουρδισθῆ τὸ μηχάνημα.

* * *

Ὁ ἐπιμένων νικᾶ, λέει μιὰ πολὺ παληὰ καὶ πολὺ σοφὴ παροιμία. Ὁ Κοσμᾶς δὲν τὴν ἤξερε, ἀλλ' ὡστόσο εἶχε πάντα τὴν φοβερὴ συνήθεια νὰ ἐπιμένη ὡς ποὺ νὰ ἐξαντληθῆ ὁ ἄλλος. Νίκησε, λοιπόν, καὶ τώρα.

Καὶ τὰ κατάφερε τόσο καλὰ αὐτὴ τὴ φορά, ὥστε ἔπειτα ἀπὸ λίγες ἑβδομάδες ὁ θεῖος Πίπης τοῦ ἔδωσε τὸ δικαίωμα νὰ πουλάη κι' ὅλας. Εἶχε μάθει τὸ ζύγισμα, τὶς τιμές, τὰ εἴδη, ὅ,τι δηλαδὴ χρειαζόταν. Ὁ θεῖος δὲν μποροῦσε νὰ κρατήση τὸν ἐνθουσιασμό του ἀπὸ τὴν μεταβολὴ αὐτή.

— Εἶδες, Ἀσημίνα, ἔλεγε στὴ γυναῖκα του, ποὺ τὸ εἴχαμε παρεξηγήσει αὐτὸ τὸ παιδί;

Ἡ θεία, ὅμως, δὲν ἦταν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἐνθουσιάζονται εὔκολα.

—Ἄσε νὰ δοῦμε παραπέρα, ἀπαντοῦσε. Κι' ἔχε τὸ νοῦ σου νὰ μὴν κάνη καμμιὰ κουταμάρα.

— Δὲν κάνει. Τώρα πιὰ ἔστρωσε.

— Μακάρι. Ἀπ' τὸ στόμα σου καὶ στοῦ Θεοῦ τ' αὐτί...

Ἕνα ἀπόγευμα ὁ Κοσμᾶς ἔμεινε μόνος στὸ μαγαζί. Ὁ θεῖος του, ἡ θεία του καὶ τὰ ξαδέρφια του πῆγαν σὲ μιὰ δουλειὰ καὶ γύρισαν τὸ βράδυ.

Αὐτὸ ἦταν ἀρκετό. Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ... ἔσκασε ἡ μπόμπα. Μόλις ἄνοιξε τὸ μπακάλικο ὁ θεῖος Πίπης ἔκαναν τὴν ἐμφάνισί τους τρεῖς γειτόνισσες ποὺ ἄρχισαν ἀμέσως νὰ φωνάζουν καὶ νὰ βρίζουν:

— Ντροπή, κύριε Σπῦρο!

— Νὰ πουλᾶς ἁλάτι ἀντὶ γιὰ ζάχαρι! Αἶσχος!

— Στὴν ἀστυνομία θὰ πᾶμε!

Εἶδε κι' ἔπαθε ὁ θεῖος Πίπης νὰ διορθώση τὰ πράγματα. Οἱ γυναῖκες εἶχαν δίκηο. Εἶχαν πληρώσει ζάχαρι καὶ πῆραν ἁλάτι. Κι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ τὴν εἶχε κάνει ὁ Κοσμᾶς.

Ἔξω φρενῶν ὁ θεῖος Πίπης τὸν περίμενε νὰ γυρίση τὸ μεσημέρι ἀπὸ τὸ σχολεῖο. Κι' ὅταν γύρισε τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὸ γιακᾶ:

— Γιατί, μωρέ, τὸ ἔκανες αὐτό; τὸν ρώτησε.

— Διότι, θεῖε Πίπη, ἀπάντησε μὲ πεποίθησι ὁ Κοσμᾶς, ἡ ζάχαρι κάνει εἴκοσι δραχμὲς καὶ τὸ ἁλάτι ὀχτώ.

— Λοιπόν;

— Λοιπόν, ἄσπρο εἶναι τὸ ἕνα, ἄσπρο καὶ τὸ ἄλλο. Ψιλοκοπανισμένη ἡ ζάχαρι, ψιλοκοπανισμένο καὶ τὸ ἁλάτι. Ἡ μόνη διαφορὰ εἶναι στὴν τιμή. Γιατί, λοιπόν, νὰ μὴν τὴν ἔχωμε ὄφελος ἐμεῖς αὐτὴ τὴ διαφορά;

Τὸ ξύλο ποὺ ἠκολούθησε εἶχε σκοπὸ νὰ πείση τὸν Κοσμᾶ ὅτι δὲν πρέπει κανεὶς νὰ εἶναι τόσο πολύ... ἔξυπνος. Ἐννοεῖται, ὅμως, ὅτι ὁ Κοσμᾶς ἀπὸ τὴν ἱστορία αὐτὴ δὲν ἔβγαλε παρὰ τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ θεῖος του δὲν εἶχε πολὺ μυαλό. Γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ λόγο δὲν τοῦ κράτησε καὶ κακία γιὰ τὸ ξύλο...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἕνα σοβαρὸ κατόρθωμα.

— Ντροπή, κύριε Σπῦρο!

ΣΠΑΣΟΚΕΦΑΛΙΕΣ

Τρίγωνον

* Πρώτη σειρά: Μέρος τοῦ ἄνθους. Δευτέρα σειρά: Υἱός τοῦ Πριάμου. Τρίτη σειρά: Φιλονικία. Τετάρτη σειρά: Μέρος τοῦ προσώπου. Πέμπτη σειρά: Ἀντωνυμία. Ὁ τελευταῖος ἀστερίσκος: Σύμφωνον.

Καὶ καθέτως ὁ ἴδιος.

Μ. Σ. ΣΚΟΥΛΗΚΑΣ

Κρυπτογραφικὸν

12345678905 = Ἔνδοξος ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν.
2975 = Ἑστία νόσου διαδεδομένης εἰς τὴν Ἑλλάδα.
3294 = Εἶναι γλυκό.
475 = Δηλητήριον.
56790 = Τὴν φοροῦν οἱ ἀξιωματικοί.
641034 = Θέτω, τοποθετῶ (ἀρχ.)
734975 = Ὁμάς, σύνδεσμος.
80675 = Ζῇ εἰς τὴν θάλασσαν.
92825 = Κηλίς.

Ε. Π. ΔΡΑΓΩΝΑΣ

Ποικίλη ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν δύο πρώτων λέξεων, τὰ τρίτα γράμματα τῶν δύο ἑπομένων λέξεων, τὰ πέμπτα γράμματα τῆς 5ης καὶ 6ης λέξεως καὶ τὰ ἕβδομα γράμματα τῶν δύο τελευταίων λέξεων ἀποτελοῦν τὸ ὄνομα Ρωμαίου αὐτοκράτορος.

1) Χώρα τῆς Ἀσίας, 2) Ἀγγλικὸς τίτλος εὐγενείας, 3) Μοῦσα, 4 Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου, 5) Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, 6) Μόρφωσις, 7) Ἀρχαῖος δραματικὸς ποιητής, 8) Τὸ ὄνομα τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ρουμανίας.

Τετράγωνον

* * * * 1η σειρά: Δίνει νοστιμάδα. 2α σειρά: Προϊὸν τῆς Ἑλλάδος. 3η σειρά: Ὄργανον τῶν ζωϊκῶν ὀργανισμῶν. 4η σειρά: Χερσόνησος τῆς Ἀραβίας καὶ ἱερὰ χριστιανικὴ μονή.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Α. & Π. Ν. ΣΙΑΝΝΟΣ

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως:

1. Τὸ ἐνδοξότερον κράτος τοῦ κόσμου. — Ἀκρωτήριον (δημοτική).
2. Ὁ ἀνήκων εἰς μίαν τῶν ἀρχαίων φυλῶν τῆς Ἑλλάδος. — Ἄρθρον (γεν.).
3. Εἶναι ἀσφαλῶς πολὺ μεγαλύτερο ἀπὸ ρυάκι. — Πάντα τιμωρεῖται, εἴτε στὸ σπίτι, εἴτε στὸ σχολεῖο καὶ στὴν κοινωνία ἀκόμη...
4. Ἀντωνυμία. — Στρατηγὸς τοῦ Μ. Ναπολέοντος καὶ πόλις τῆς Γαλλίας.
5. Ἐπιστήμη.
6. Ἄρθρον (δοτ. πληθ.).
7. Λέγονται καὶ Μηδικά.
8. Ἀκόμη (ἀρχ.). — Λίμνη τῆς Τουρκίας.
9. Παιδιά. — Τὸ ζητούμενον ὑπό τινος.
10. Ἄπαντα — Σύνδεσμος.
11. Πόλις τῆς βορείου Ἑλλάδος. — Πρωτεύουσα κράτους τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης.

Καθέτως:

1. Φωτίζει καὶ ζωογονεῖ. — Ἔχει ψάρια, ἀλλὰ δὲν εἶναι θάλασσα, ἀφοῦ εὑρίσκεται στὴν ξηρὰ καὶ δὲν ἔχει νερό... Ἔχει λαχανικά, ἀλλὰ δὲν εἶναι κῆπος....
2. Ἐσώθη ἀπὸ τὴν καταστροφὴν τῶν Σοδόμων καὶ τῶν Γομόρων. — Ἄπαντα.
3. Παράγει τέτοια ἡ Αἴγινα (ἑνικός). — Τοποθεσία πλησίον τοῦ Πειραιῶς καὶ ἔναντι τοῦ Ναυστάθμου τῆς Σαλαμῖνος.
4. Ἀριθμητικὸν (θηλ.). — Ἀκόμη.
5. Μία τῶν ἐπιστημῶν.
6. Ὄργανον αἰσθήσεως.
7. Χρησιμοποιεῖται στὴν μπουγάδα.
8. Κτύπημα. — Σύνδεσμος.
9. Ἀρχαία πόλις τῆς Σικελίας. — Βοὴ (δημ.).
10. Ἐπακολούθημα τοῦ κρυολογήματος καὶ τῆς ἀπορίας τοῦ ψάλτου...— Γράμμα.
11. Τμηματικὴ πληρωμὴ χρέους. — Γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου.

Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν πολὺ κοινὸν εἶδος τροφῆς:

1) Ἀρχηγὸς ἐνδόξου κράτους, 2) Πόλις τῆς Δ. Ἑλλάδος, 3) Μέγας θαλασσοπόρος, 4) Ἡ ἔφιππος..., 5) Ποταμὸς τῆς Γερμανίας, 6) Τρομερὸν δηλητήριον, 7) Ἱερὸς χῶρος, 8) Τὸ ὄνομά Του, 9) Ἀρχαῖος σατυρικός.

Μ. Γ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

Λεξίγριφος

Ἄνθη ὥμορφα ἂν ἑνώσῃς
μὲ μιὰ χώρα τῆς Ἀσίας
φροῦτα νόστιμα κι' ὡραῖα
στὴ στιγμὴ θὰ φανερώσῃς.

Ε. ΓΕΡΟΝΤΕΛΗΣ

Αἱ λύσεις τοῦ 48ου φύλλου

Δικτυωτόν: Ὁριζοντίως 1 Πόρος, 2 Θάσος, 3 Σῦρος, 4 Τῆνος, 5 Λέρος. Διαγωνίως Α — Β, Πάρος.

Ποικίλη ἀκροστιχίς: Μεταξᾶς (Μαραθών, νΕολαία, τεΤάρτη, ἀνίΑτος, ΓαλαΞείδιον, ἀνδριΑς, θάνατοΣ).

Βέλος: Νάξος, μέλας, φόρος, πῶλος, νομός.

Κρυπτογραφικόν: Σπαρτιάτης, Ἀσιάτης, σπαρτά, Σπάρτη, παρᾶς, πασᾶς, Ἄρτα, ἴα.

Γεωγραφικὴ ἀκροστιχίς: Κεφαλληνία (Καλάμαι, Ἔβρος, Φλώρινα, Ἅλυς, Λονδῖνον, Λῆμνος, Ἤπειρος, Νάξος, Ἰόνιον, Ἀθῆναι).

Ἀκροστιχίς: Βουκουρέστιον (Βαβυλών, Ὅμηρος, Ὕπατος, Κίνα, Ὄλγα, Ὑψηλάντης, Ρώμη, Ἑλβετία, Σόλων, Ταώς, Ὀδυσσεύς, Νέρων).

Αἴνιγμα: Κῶς-σῦφος.

Τετράγωνον: Τάρας, Σῦρος-Τυρός, Σάμος.

Καὶ ἡ συναρμολόγησις:

Γιά νά ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

ΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΑ ΜΑΣ

ΤΟ „ΜΕΛΑΝΟΔΟΧΕΙΟΝ,,

Ὁριζοντίως:

1. Εὐρωπαϊκὸν κράτος, γνωστὸν διὰ τὰς πετρελαιοπηγὰς τοῦ ἐδάφους του καὶ τὴν μεγάλην παραγωγὴν σίτου. Ἔλαβε μεγάλην ἔκτασιν μετὰ τὸν Παγκόσμιον πόλεμον, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ἐπολέμησε κατὰ τῶν Γερμανῶν καὶ ἡττήθη.
2. Τύπος παλαιοῦ ξενοδοχείου. Σ' ἕνα τέτοιο εἶχε ὀχυρωθῆ καὶ εἶχε πολεμήσει ὁ Ὀδυσσεὺς Ἀνδροῦτσος.
3. Ὑποθετικόν.
4. Αὐτὰ ἀπομένουν ἀπὸ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα.
5. Λέγεται ὅτι τραγου-

δοῦσαν περίφημα καὶ ἐμάζευαν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, πρᾶγμα διὰ τὸ ὁποῖον ἐβεβαιώθη καὶ ὁ Ὀδυσσεύς.

Καθέτως:

1. Ποταμὸς τῆς Εὐρώπης, ἐκ τοῦ ὁποίου ἔλαβε τὴν ὀνομασίαν της μεγάλη περιοχὴ τῆς Γερμανίας.
2. Εἷς (δημ.).
3. Ἐρωτηματικόν.
4. Μέτρον ἐπιφανείας.
5. Ἐπιφώνημα πόνου.
6. Δεικτικὸν (δημ.).
7. Σύνδεσμος.
8. Πόλις τῆς ἀνατολικῆς (Τουρκικῆς) Θράκης καὶ ὕμνος.

Αἱ λύσεις τοῦ 49ου φύλλου

Ὁ λαθροκυνηγός: Φαίνεται ἀνάμεσα στὰ κλαδιὰ τοῦ δένδρου, ἂν ἀναστρέψετε τὴν εἰκόνα. Τὸ «ἄλογο»: Ὁριζοντίως: 1 Λεωνίδας, 2 τράτα, 3 ἔν—δασις, 4 ρέ, 5 τά—δα—πι, 6 Ἥρ—ὅς—ΥΖ, 7 σαπφείρῳ. Καθέτως: 1 Λαέρτης, 2 νεαρά, 4 ντό—οὔφ, 5 ἶρα—ἄσε, 6 δάς, 7 ἄτι—πῦρ, 8 σαστίζω. Τί εἶναι; Χὸρν ἀκρωτήριον, Γάγγης ποταμός, Δάντης ποιητής, Κατσούλα ψάρι, Ντρέικ ναύαρχος, Πίζα πόλις τῆς Ἰταλίας.

ΕΥΚΟΛΟ ΣΚΙΤΣΑΡΙΣΜΑ

Ἔχετε ἰδῆ ποτὲ κανένα σκιτσογράφο στὴν ἀρχὴ τῆς ἐργασίας του; Οἱ πρῶτες γραμμὲς ποὺ τραβάει εἶναι συνήθως «μυστηριώδεις» γιὰ τὸν ἀμύητο στὴν τέχνη, ὁ ὁποῖος δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβῃ πῶς, τὸ ἀρχικὸ ἀσυνάρτητο — ὅπως τοῦ φαίνεται — σχέδιο θὰ πάρῃ τελικῶς τὴν καθωρισμένη καὶ χαριτωμένη μορφὴ ἑνὸς σκίτσου.

Κατὰ τὸν ἴδιο περίπου τρόπο θὰ ἐργασθῆτε καὶ σεῖς σήμερα. Θὰ ἀνοίξετε τὸ διαβήτη καὶ θὰ γράψετε στὸ χαρτὶ τοὺς κύκλους καὶ τὰ ἡμικύκλια ποὺ βλέπετε στὸ πρῶτο σχέδιο. Μὲ ὀλίγη ἐπιδεξιότητα θὰ συμπληρώσετε τὴν ἀντιγραφὴ τοῦ πρώτου σχεδίου. Ἔπειτα μὲ τὸ διαβήτη (γιὰ τὰ μαλλιὰ) καὶ μὲ τὸ χέρι θὰ ἀρχίσετε ἐπάνω στὸ βασικὸ αὐτὸ σχέδιο νὰ σημειώνετε τὶς κυριώτερες λεπτομέρειες (ὅπως φαίνεται στὸ δεύτερο σχέδιο). Μὲ μεγαλύτερη ἔπειτα προσοχὴ θὰ συμπληρώσετε τὴν εἰκόνα σας σ' ὅλες της τὶς λεπτομέρειες, ὅπως ἀκριβῶς φαίνεται στὸ τρίτο σχέδιο.

Δὲν χρειάζεται «ταλέντο» γιὰ νὰ ἐπιτύχετε... Ὀλίγη ὑπομονὴ καὶ ἐπιτηδειότης.

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ

Τὸ παλαιὸ αὐτοκίνητο ποὺ βλέπετε στὴν εἰκόνα ὑπέστη — ὡς πολὺ παλαιὸ....— κάποια μεγάλη βλάβη. Ὁ ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου προσεπάθησε νὰ διορθώσῃ τὴ βλάβη καὶ ἐπειδὴ δὲν τὸ κατώρθωσε τὸ ἔρριξε στὸν ὕπνο.

Τὸν βλέπετε;

ΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΑ ΜΑΣ

Ο „ΙΠΠΟΠΟΤΑΜΟΣ,,

Ὁριζοντίως:

1. Ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ναυμαχίαν τῆς Σαλαμῖνος, λέγεται δὲ ὅτι ὁ Ξέρξης, θαυμάσας τὸν ἡρωϊσμόν της, ἀνέκραξεν: «Οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασί μοι γυναῖκες αἱ δὲ γυναῖκες ἄνδρες».
2. Εἶναι ἡ κοιτὶς τῶν ἀρχαίων πολιτισμῶν (γενική).
4. Πρόθεσις.
5. Γίνεται μὲ χαρὰν δεκτὸν στὸ τραπέζι, ἰδίως ὅταν πεινᾶμε πολύ. — Εἰς τὸ (δημ.).
6. Εἰς αὐτὸ κατοικεῖ ὁ ἀνώτατος ἄρχων.

Καθέτως:

1. Περιφέρεια τῆς Στερε-

ᾶς Ἑλλάδος, φημισμένη διὰ τὸν τυρόν της.
2. Θεὸς τῶν δασῶν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.
3. Ὁποία (ἀρχ.).
5. Προτάσσεται τοῦ ὅρκου (δημ.). — Ἔκτος.
6. Κλωστή. — Ἄρθρον.
7. Νότα Εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς. — Μέτρον ἐπιφανείας.
8. Ἄνθη.
9. Εἰς αὐτὸ εὑρίσκουν καταφύγιον καὶ στέγην οἱ ἄστεγοι καὶ γενικῶς οἱ πτωχοί.

ΑΝ. ΧΑΛΑΣ

Τί εἶναι;

Βαλτιμόρη: Εἶναι νῆσος τῆς Ν. Ἀμερικῆς, ὀνομασία θαλάσσης, πόλις τῆς Β. Ἀμερικῆς ἢ ἔρημος τῆς Ἀφρικῆς;

Μίθρας: Ἀρχαῖος βασιλεύς, θεότης τῶν ἀρχαίων Περσῶν, μυθικὸν τέρας, ἢ ὀνομασία πυραμίδος τῆς Αἰγύπτου;

Κοπερνικία: Εἶναι εἶδος φυτοῦ, χώρα τῆς Ἀφρικῆς, χερσόνησος τῆς Ἀμερικῆς ἢ βασίλισσα τῶν Ἀσσυρίων;

Δουβλόνιον: Πολιορκητικὴ μηχανή, μέταλλον, ἀρχαῖον ρωμαϊκὸν τεῖχος, ἡφαίστειον τῆς Ἰαπωνίας ἢ ἰσπανικὸν νόμισμα;

ΠΩΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΔΕΣ

Τώρα πού ὁλόκληρος σχεδὸν ὁ ἄμαχος πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος πρόκειται νὰ παρακολουθήσῃ μαθήματα παθητικῆς ἀεραμύνης καὶ νὰ διδαχθῇ τὴν χρῆσιν προσωπίδων κατὰ χημικῶν πολεμικῶν οὐσιῶν, ἐκρίναμεν σκόπιμον νὰ δώσωμεν μίαν συνοπτικὴν περιγραφὴν τοῦ τρόπου κατασκευῆς καὶ χρήσεως τῶν προσωπίδων.

Τὰ μέρη τῶν προσωπίδων.

Ὅπως πολλοὶ ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν μας θὰ γνωρίζουν, αἱ προσωπίδες ἀποτελοῦνται ἀπὸ δύο κύρια μέρη. Τὸ σῶμα τῆς προσωπίδος καὶ τὸ διηθητικὸν κυτίον, τὸ κοινῶς λεγόμενον φίλτρον. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ὑπάρχουν δύο τύποι προσωπίδων. Ὁ στρατιωτικὸς κατὰ τῶν πολεμικῶν οὐσιῶν καὶ ὁ βιομηχανικός, κατὰ τῶν κόνεων καὶ ἀναθυμιάσεων δηλητηριωδῶν ἀερίων ἐν γένει.

Εἰς τὸν στρατιωτικὸν τύπον τὸ φίλτρον φέρεται ἐντὸς σακκιδίου παρὰ τὴν ζώνην, λόγῳ τοῦ ηὐξημένου βάρους του, συνδέεται δὲ μὲ τὴν κυρίως προσωπίδα μὲ εὔκαμπτο πτυχωτὸ ἐλαστικὸ σωλῆνα. Ἐπὶ τῆς προσωπίδος εἶναι προσηρμοσμένοι οἱ ἱμάντες προσδέσεως, αἱ ὕαλοι καὶ τὸ ἐπιστόμιον, τὸ ὁποῖον φέρει τὰς βαλβίδας εἰσπνοῆς καὶ ἐκπνοῆς, καθὼς καὶ τμῆμα σωλῆνος ἐπὶ τοῦ ὁποίου βιδώνεται τὸ διηθητικὸν κυτίον (φίλτρον).

α΄) Κυρίως σῶμα. Προσωπίς. — Κατασκευάζεται ἀπὸ ὕφασμα περιλαμβάνον τέσσαρας στρώσεις, (βαμβακερὸν ὕφασμα — ἐλαστικὸν — βατίσταν — ἐλαστικόν). Ἔτσι ἡ προσωπὶς ἐξασφαλίζεται ἀπὸ διάρρηξιν ἢ σχίσιμον, εἶναι δὲ καὶ ἀντιϋπεριτική.

Αἱ ὕαλοι διὰ μὲν τὸν στρατιωτικὸν τύπον εἶναι ἐξ ὑάλου Triplex εἰς δὲ τὸν βιομηχανικὸν ἐκ κυτταρίνης. Ἐσωτερικῶς φέρουν προσηρμοσμένους ἀντιθαμβωτικοὺς δίσκους, πού εὔκολα ἐναλλάσσονται. Τὸ ἐπιστόμιον γίνεται χυτὸ ἀπὸ ἐλαφρὸ κρᾶμα Silumin, αἱ δὲ δύο βαλβῖδες εἰσπνοῆς καὶ ἐκπνοῆς γίνονται ἀπὸ μαλακὸ ἐλαστικό.

β΄) Διηθητῆρες. — Οἱ διηθητῆρες διὰ τὰς χημικὰς πολεμικὰς οὐσίας ἀποτελοῦνται ἀπὸ τὸ μεταλλικὸν δοχεῖον (ἐκ μαλακοῦ σιδήρου διὰ τὰ μικρὰ ἢ λευκοσιδήρου μὲ νευρώσεις διὰ τὰ μεγάλα), εἰδικῶς βερνικωμένο ἐσωτερικῶς.

Οἱ διηθητῆρες περιέχουν τρεῖς στρώσεις διαφόρων οὐσιῶν, αἱ ὁποῖαι συγκρατοῦν καὶ ἐξουδετερώνουν τὰς χημικὰς πολεμικὰς οὐσίας. Αἱ στρώσεις αὐταὶ ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, εἶναι αἱ ἑξῆς :

1ον) Ἡ κατὰ τῶν ἀρσινῶν (λεπτοτάτων κόνεων) στρῶσις, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ εἰδικῶς κατειργασμένα πτίλα (πούπουλα) πού συγκρατοῦν τὶς σκόνες.

2ον) Ἀκολουθεῖ ἡ στρῶσις τοῦ ἐνεργοῦ ἄνθρακος, δηλαδὴ ἄνθρακος περιλαμβάνοντος μεγάλον ἀριθμὸν πόρων, ἐντὸς τῶν ὁποίων — πόρων — αἱ χημικαὶ οὐσίαι εἴτε αἰχμαλωτίζονται ἀπορροφώμεναι ἢ καταστρέφονται διὰ καταλυτικῶν φαινομένων.

3ον) Ἡ χημικὴ στρῶσις, ἡ ἀποτελουμένη ἐκ πορωδῶν κόκκων διαποτισμένων διὰ διαφόρων διαλυμάτων ἐξουδετερούντων χημικῶς τὰς χημικὰς πολεμικὰς οὐσίας.

Γιὰ τὶς βιομηχανικὲς προσωπίδες, ὅταν ἔχουν κατασκευασθῆ μόνον ἔναντι κόνεων, βάζουν μόνον μίαν στρῶσιν πτίλων διὰ κάθε εἶδος βιομηχανικῶν ἀτμῶν ἢ ἀερίων.

Ἡ σειρὰ τῆς κατασκευῆς των.

Πρῶτον κόπτεται ἐκ τοῦ εἰς τόπια ἐλαστικοῦ ὑφάσματος σὲ τρία ἢ καὶ περισσότερα μεγέθη τὸ σῶμα τῆς προσωπίδος καὶ ράβεται εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ δι' εἰδικῶν ραπτομηχανῶν.

Αἱ ραφαὶ αὐταὶ γίνονται ἀεροστεγεῖς δι' ἐν ψυχρῷ θειώσεως. Ἐπακολουθεῖ προσαρμογὴ τῶν ἱμάντων προσδέσεως, τῶν πλαισίων στεγανότητος καὶ τῶν διόπτρων. Τελευταῖα προσαρμόζονται τὰ ἐπιστόμια καὶ ἡ προσωπὶς πηγαίνει εἰς τὸ τμῆμα ἐλέγχου καλῆς ἐφαρμογῆς, στεγανότητος τῶν ραφῶν καὶ προσαρμογῆς.

Τύπος συνήθους προσωπίδος.

Ἡ διηθητικὴ φυσίγγη (φίλτρον) γίνεται διὰ πιέσεως τοῦ μαλακοῦ σιδήρου μὲ πρέσσαν βάρους 70 τόννων. Ἐπιχρίεται ἐσωτερικῶς δι' ἀντιοξειδωτικοῦ βερνικίου καὶ γεμίζεται κατὰ τὴν σειρὰν πού ἀνεφέραμεν προηγουμένως. Τέλος, προτοῦ νὰ σφραγισθῇ, φέρεται εἰς τὴν συσκευὴν ἐλέγχου καὶ στεγανότητος.

Δοκιμασίαι τῶν προσωπίδων.

Πρὶν νὰ δοθοῦν πρὸς χρῆσιν αἱ προσωπίδες, ὑποβάλλονται εἰς σειρὰν δοκιμασιῶν διὰ νὰ διαπιστωθῇ ὅτι ἐκπληροῦν ὡρισμένους ὅρους. Τὸ ὕφασμα τῆς κατασκευῆς τῆς προσωπίδος ἐλέγχεται ὡς πρὸς τὴν ἀντοχὴν ὑπὸ εἰδικοῦ δυναμομετρικοῦ μηχανήματος. Ἐξ ἄλλου ἐλέγχεται ὡς πρὸς τὴν ἀντοχήν του εἰς τὸν ὑπερίτην, πρὸ καὶ μετὰ τεχνικὴν παλαίωσιν. Πρὸς τοῦτο τὸ ὑπὸ δοκιμὴν ὕφασμα τοποθετεῖται ἐπὶ δοχείου πλήρους διαλύματος ἐρυθροῦ τοῦ μεθυλίου. Ἐν συνεχείᾳ χύνονται ἐπὶ τῆς ἐπάνω ἐπιφανείας τοῦ ὑφάσματος σταγόνες ὑπερίτου, μετρεῖται δὲ ὁ παρερχόμενος χρόνος, μέχρις ὅτου ὁ ὑπερίτης διερχόμενος διὰ τοῦ ὑφάσματος μετατρέψῃ τὴν χρῶσιν εἰς ἐρυθράν. Ἐπακολουθεῖ ἡ δοκιμασία τῆς καλῆς προσαρμογῆς καὶ πρὸς τοῦτο ἡ προσωπὶς προσαρμόζεται ἐπὶ ὁμοιώματος κεφαλῆς, κλείεται τὸ ἐπιστόμιον καὶ διοχετεύεται εἰς τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς ἀέριον ἀμμωνίας. Ἐξωτερικῶς ἡ προσωπὶς καλύπτεται μὲ ὕφασμα βρεγμένο σὲ διάλυσι φαινολοφθαλεΐνης, ὁπότε οἱαδήποτε διαφυγὴ διὰ τῶν ραφῶν ἢ τῶν ἄλλων σημείων προσαρμογῆς, χρωματίζει εἰς τὸ ἀντίστοιχόν του μέρος τὸ ὕφασμα ἐρυθρόν.

Ἡ δοκιμασία τῆς βαλβίδος ἐκπνοῆς δοκιμάζεται δι' εἰδικοῦ μανομέτρου, τὸ ὁποῖον δεικνύει τὴν στεγανὴν ἔμφραξιν αὐτῆς, καθὼς καὶ τὴν ἀντίστασιν πού παρουσιάζει εἰς τὸν ἐκπνεόμενον ἀέρα. Τέλος ἡ δοκιμασία τῆς ἀντιθαμβωτικῆς ἰδιότητος τῶν εἰδικῶν δίσκων γίνεται μὲ εἰδικὸν μηχάνημα πού ἀναπαράγει τὰς συνθήκας τῆς ἀναπνοῆς. Ἐκτὸς τῶν προσωπίδων ὅμως, ὑπόκεινται εἰς δοκιμὴν καὶ τὰ φίλτρα πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἀντιστάσεως τούτων κατὰ τὴν εἰσπνοὴν καὶ τὸν βαθμὸν προστασίας κατὰ τῶν διαφόρων πολεμικῶν ἀερίων. Τέλος εἰς στεγανὸν θάλαμον δημιουργεῖται νέφος ἀρσινῶν, αἱ ὁποῖαι διὰ σωλήνων ἀναρροφῶνται διὰ τῶν προσωπίδων, αἵτινες πρέπει νὰ συγκρατῶσι τὰς ἀρσίνας ἐπὶ ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐργοστάσιον κατασκευῆς ἀντιασφυξιογόνων προσωπίδων λειτουργεῖ εἰς Καλλιθέαν ἀπὸ τοῦ 1937. Τὸ ἐργοστάσιον τοῦτο ἐργάζεται ἤδη διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τὸν ἔλεγχον αὐτοῦ.

Δ. Δειλ—ς

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΣ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΓΗΠΕΔΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ Ε. Ο. Ν.

Ἡ Πανελλήνιος Σκοπευτικὴ Ἑταιρεία, δι' ἐγγράφου της πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας, γνωρίζει ὅτι παραχωρεῖ εἰς αὐτὴν ἀθλητικὸν γήπεδον παρὰ τὴν Καισαριανὴν διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν μελῶν τῆς Ε. Ο. Ν. Πρωτευούσης.

Τὸ ἔγγραφον διὰ τοῦ ὁποίου γνωστοποιεῖται ἡ εὐγενὴς αὕτη προσφορὰ λέγει μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς:

«Ἡ ἡμετέρα Ἑταιρεία θεωρεῖ ἑαυτὴν εὐτυχῆ ἂν διὰ τῆς διευκολύνσεως ταύτης συμβάλῃ εἰς τὴν ἐν γένει πρόοδον καὶ διαπαιδαγώγησιν τῆς Νεολαίας διὰ τὴν ὁποίαν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου τόσας ἐπαινετικὰς προσπαθείας καταβάλλουν καὶ ἡ ὑμετέρα Ὀργάνωσις καὶ ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις».

Ἡ Ε. Ο. Ν. διὰ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου ἀπήντησε δι' ἀναλόγου εὐχαριστηρίου ἐπιστολῆς, ἤδη δὲ τακτοποιηθεισῶν τῶν σχετικῶν λεπτομερειῶν, τὴν πρωΐαν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ἐγένετο ἡ παραλαβὴ τοῦ δωρηθέντος γηπέδου ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σωματικῆς Ἀγωγῆς τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης.

Εἰς τὸ νέον γήπεδον, πλὴν τῶν ἀπαραιτήτων ἀθλητικῶν ἐγκαταστάσεων, θὰ δημιουργηθοῦν πρότυπα ἀποδυτήρια, προβλέπεται δὲ καὶ ἡ κατασκευὴ ἐστεγασμένης ἐξέδρας.

ΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΙ ΗΜΕΡΗΣΙΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

Κατόπιν σχετικῆς ἐγκυκλίου τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, διὰ τῆς ὁποίας προκηρύσσονται οἱ δεύτεροι ἡμερήσιοι ἀθλητικοὶ διαγωνισμοὶ μεταξὺ τῶν διαφόρων Περιφερειακῶν Διοικήσεών της, ἡ Διεύθυνσις Σωματικῆς Ἀγωγῆς ἐτέλεσε τὴν 17ην τρέχοντος εἰς τὸ Γυμναστήριον τοῦ Πανελληνίου προκριματικοὺς ἀγῶνας διὰ τὸν καταρτισμὸν τῆς ἀντιπροσωπευτικῆς ὁμάδος, ἥτις ἠγωνίσθη τὴν 24ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εἰς Θεσσαλονίκην ἐναντίον τῶν ἀθλητικῶν ὁμάδων τῶν Περιφερειῶν Λαρίσης, Κοζάνης, Τρικκάλων, Φθιωτιδοφωκίδος καὶ Θεσσαλονίκης.

Οἱ προκριματικοὶ οὗτοι ἀγῶνες ἐτελέσθησαν τὴν πρωΐαν καὶ τὸ ἀπόγευμα τῆς 17ης μὲ συμμετοχὴν ἀθλητῶν ὅλων τῶν Ὑποδιοικήσεων τῆς Περιφερείας. Οὗτοι περιελάμβανον δρόμους 100, 400, 800 καὶ 3.000 μέτρων, ἅλματα εἰς μῆκος, ὕψος, ρίψεις καὶ σκυταλοδρομίας, ὡς καὶ δρόμους 200 μέτρων καὶ 110 μετ' ἐμποδίων μὲ προαιρετικὴν συμμετοχὴν εἰς τὰ δύο τελευταῖα ἀγωνίσματα.

ΟΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ Ε. Ο. Ν.

Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις Ε. Ο. Ν. προεκήρυξε τὸν β' ἡμερήσιον κολυμβητικὸν διαγωνισμὸν τῆς περιόδου διὰ τὸ δεύτερον 15θήμερον τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου δι' ἁπάσας τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις καὶ συγκεκριμένως δι' ὅσας ἐτέλεσαν τὸν α' κολυμβητικὸν διαγωνισμόν.

Αἱ Περιφερειακαὶ Διοικήσεις, αἵτινες ἐτέλεσαν ἐπιτυχῶς τὸν α' κολυμβητικὸν διαγωνισμόν, εἶναι αἱ κάτωθι: Περιφερειακὴ Διοίκησις Αἰτωλοακαρνανίας, Ἀττικοβοιωτίας, Ἕβρου, Κυκλάδων, Λασηθίου, Φθιωτιδοφωκίδος, Ἡρακλείου, Μεσσηνίας, Λακωνίας, Ἀργολιδοκορινθίας, Ἀχαΐας, Εὐβοίας, Θεσσαλονίκης, Καβάλλας, Λέσβου, Ζακύνθου, Κερκύρας, Πρεβέζης, Χαλκιδικῆς καὶ Ἰωαννίνων.

Τὸ πρόγραμμα τοῦ ἡμερησίου τούτου διαγωνισμοῦ τοῦ δευτέρου 15θημέρου περιλαμβάνει τὰ κάτωθι ἀγωνίσματα:

Α' κατηγορία Φαλαγγιτῶν

100 μέτρα ἐλευθέρα κολύμβησις, 400 μέτρα ἐλευθέρα κολύμβησις, 1000 μέτρα ἐλευθέρα κολύμβησις, 100 μ. ὑπτία. Σκυταλοδρομία 4 × 100 μέτρ. Ὑδατόσφαιρα προαιρετική.

Β' κατηγορία Φαλαγγιτῶν

100 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις, 200 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις, σκυταλοδρομία 4 × 50 μέτρα.

Κατηγορία Φαλαγγιτισσῶν δι' ἀμφοτέρας τὰς κατηγορίας

50 μ. ἐλευθέρας κολυμβήσεως, σκυταλοδρομία 4 × 50 μέτρα.

Κατηγορία Σκαπανέων

50 μ. ἐλευθέρας κολυμβήσεως.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

ΡΕΘΥΜΝΟΣ. — Ἐτελέσθησαν τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐσωτερικοὶ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες τῆς Περιφ. Διοικήσεως τῆς Ε.Ο.Ν. Οἱ ἀγῶνες ἐσημείωσαν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. Τὰ τεχνικὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Δρόμος 100 μ.: 1) Ἐλευθέριος Δρυμάκης, 2) Ἀρίσταρχος Παπαδάκης.

Δρόμος 5000 μ.: 1) Ἰωάννης Βαβουράκης, 2) Κων)τῖνος Ζουρμπάκης.

Ἅλμα ἁπλοῦν: 1) Ἀρίσταρχος Παπαδάκης, 2) Στυλιανὸς Κουτσουδάκης.

Δρόμος 800 μ.: 1) Σταμ. Κουτσουδάκης, 2) Γεώργιος Μπροκαλάκης.

Κρητικὸ Βόλι: 1) Ἐλευθέριος Θεοδωράκης, 2) Ἀρίσταρχος Παπαδάκης.

Ἅλμα τριπλοῦν: 1) Ἀρίσταρχος Παπαδάκης, 2) Νικόλαος Μαστοράκης.

Ἅλμα εἰς ὕψος: 1) Ἰωάννης Ζαμπετάκης, 2) Ἀρίστ. Παπαδάκης.

Σφαιροβολία: 1) Ἐλευθέριος Θεοδωράκης, 2) Ἰωάννης Ζαμπετάκης.

Κολυμβητικοὶ ἀγῶνες

1) Γεώργιος Δρυμάκης, 2) Ἐλευθέριος Μπαραδάκης, 3) Κων. Καλογεράκης. Ἔλαβον μέρος 29 ἀθληταί, ἤτοι Σελίων 14, Μυρθίου 6, Λευκογείων 2, Γιαννιοῦ 2, Ἁγίου Ἰωάννου 6.

Ἔπαθλα καὶ χρηματικὰ βραβεῖα ἠθλοθέτησαν οἱ ἑξῆς:

1) Σταῦρος Κουφάκης δρχ. 500 διὰ τὰ 5.000 μέτρα.

2) Ἱερὰ Μονὴ Πρεβέζης Κύπελλον διὰ δρόμον 100 μέτρων.

3) Περιφ. Διοίκησις Ρεθύμνης ἐπιτραπέζιον ὡρολόγιον διὰ δρόμον 800 μέτρων.

4) Ε.Ο.Ν. Σελλίων 100 δρχ. διὰ τὴν σφαιροβολίαν.

5) Νομάρχης Ρεθύμνης ἐπιτραπέζιον ὡρολόγιον διὰ τὸ Κρητικὸ Βόλι.

6) Ε.Ο.Ν. Σελλίων Κονδυλοφόρον δι' ἅλμα ἁπλοῦν.

7) Ε.Ο.Ν. Σελλίων Κύπελλον δι' ἅλμα ὕψους.

8) Κοινότης Μυρθίου δρχ. 100 δι' ἅλμα τριπλοῦν.

9) Κοινότης Μυρθίου δρχ. 100 διὰ Κολυμβητικοὺς καὶ

10) Ε.Ο.Ν. Σελλίων Κονδυλοφόρον διὰ τὸν β' 5.000 μέτρων.

ΑΓ. ΠΕΤΡΟΣ (Ἀρκαδίας). — Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐγένετο εἰς εἰς Ἅγ. Πέτρον ἡ συνάντησις τῆς ποδοσφαιρικῆς ὁμάδος τοῦ σχηματισμοῦ Ε.Ο.Ν. μετὰ τῆς ὁμάδος τοῦ σχηματισμοῦ Καστρίου.

Νικήτρια ὁμὰς ἀνεδείχθη ἡ τοῦ σχηματισμοῦ Ἁγίου Πέτρου μὲ τέρματα 9—4.

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ἀνεχώρησαν διὰ Θεσσαλονίκην 22 ἀθληταὶ Φαλαγγῖται τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης, οἱ ὁποῖοι συμμετέχουν εἰς τοὺς ἐκεῖ τελουμένους ἀθλητικοὺς ἀγῶνας μεταξὺ τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Λαρίσης, Κοζάνης, Τρικκάλων, **Φθιωτιδοφωκίδος καὶ Θεσσαλονίκης.**

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

ΤΟ ΔΙΑΔΟΧΙΚΟΝ ΖΕΥΓΟΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΙ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

Αἱ Α.Α.Β.Β.Υ.Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος καὶ Πριγκήπισσα Φρειδερίκη εἰς ἀπάντησιν τῶν εὐχῶν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τῆς Πριγκηπίσσης Σοφίας, ἀπέστειλαν εἰς τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλέξανδρον Ν. Κανελλόπουλον τὸ κάτωθι τηλεγράφημα:

«Ὑμᾶς, Φαλαγγίτας καὶ Φαλαγγιτίσσας, Σκαπανεῖς καὶ Σκαπανίσσας εὐχαριστοῦμεν ἀπὸ καρδίας».

Παῦλος Διάδοχος - Φρειδερίκη

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ Κ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ

Τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν ὁ Ἀρχηγὸς Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε. Ο. Ν. μετέβη εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν., ὅπου συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἐπιτελάρχου ἐπεθεώρησε τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας.

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙΟΝ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝ. ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ Ε. Ο. Ν. ΕΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΝ

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλεξ. Ν. Κανελλόπουλος τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἀνεχώρησεν εἰς Θεσσαλονίκην ἐπιβαίνων ἀεροπλάνου. Εἰς τὸ ἀεροδρόμιον Θεσσαλονίκης ἀνέμενον τὸν Ἐπίτροπον οἱ Περιφερειακοὶ Διοικηταὶ Ἀρρένων καὶ Θηλέων Θεσσαλονίκης, ὁ Νομάρχης Κιλκὶς μετὰ τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ ὡς ἐπίσης καὶ πλῆθος κόσμου. Λόχος Φαλαγγιτῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θεσσαλονίκης ἀπέδωσε τιμάς. Ἐκ τοῦ ἀεροδρομίου ὁ Ἐπίτροπος κατηυθύνθη ἐν μέσῳ ἐνθουσιωδῶν ἐκδηλώσεων εἰς τὴν Ἔκθεσιν Θεσσαλονίκης ὅπου παρέστη εἰς τὰ ἐγκαίνια. Μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς ἐπεσκέφθη, συνοδεύων τὴν Α.Β.Υ. τὸν Διάδοχον Παῦλον καὶ Γενικὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ε.Ο.Ν., τὸ Περίπτερον τῆς Ε.Ο.Ν., τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ἐν σμικρογραφίᾳ εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις του τὸ κολοσσιαῖον ἔργον τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τὰς ἐκτελεσθείσας κατακτήσεις της εἰς ὅλα τὰ πεδία. Εἰς τὰς 12.30΄ ὁ Ἐπίτροπος ἀνεχώρησεν ἐπιβαίνων τοῦ ἰδίου ἀεροπλάνου δι' Ἀλεξανδρούπολιν ὅπου ἔφθασε εἰς τὰς 2.30΄. Εἰς τὸ ἀεροδρόμιον ὑπεδέχθησαν τὸν Ἐπίτροπον οἱ Περιφερειακοὶ Διοικηταὶ ὡς καὶ ἀνώτεροι βαθμοφόροι τῆς Διοικήσεως. Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Νεολαίας κατηυθύνθη ἐν μέσῳ τῶν ἐπευφημιῶν τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ τοῦ πλήθους εἰς τὴν Νομαρχίαν, ὅπου εὑρίσκοντο ὁ Ὑπουργὸς Διοικητὴς Θράκης κ. Καλατζῆς, ὁ Νομάρχης καὶ ἅπασαι αἱ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως.

Εἰς τὰς 3.30΄ ὁ κ. Κανελλόπουλος μετέβη εἰς τὸ στάδιον ὅπου ἐκήρυξεν ἐν ὀνόματι τοῦ Ἀρχηγοῦ τὴν ἔναρξιν τῶν ἀγώνων. Ἐπηκολούθησε παρέλασις ὅλων τῶν συμμετασχόντων ἀθλητῶν τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων καθὼς ἐπίσης καὶ ὁλοκλήρου τῆς δυνάμεως Ἀρρένων καὶ Θηλέων Ἀλεξανδρουπόλεως. Μετὰ τὸ πέρας τῆς παρελάσεως ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Νεολαίας ὡμίλησε δι' ὀλίγων πρὸς τοὺς ἀθλητάς, εἰς τὰς 4.30΄ δὲ ἀνεχώρησε διὰ Θεσσαλονίκην ὅπου ἀφίχθη εἰς τὰς 6.30΄ Ὁ Ἐπίτροπος μετέβη ἐκεῖθεν εἰς τὸ Στάδιον Ἡρακλέους ὅπου ἀπένειμε τὰ ἔπαθλα εἰς τοὺς νικητὰς τῶν ἀγώνων.

Ὁ κ. Κανελλόπουλος συνειργάσθη μὲ τοὺς ἐν Θεσσαλονίκῃ εὑρισκομένους Νομάρχας Κοζάνης καὶ Πέλλης, ὡς ἐπίσης καὶ μὲ τοὺς Περιφερειακοὺς Διοικητὰς Ἀρρένων καὶ Θηλέων Θεσσαλονίκης καὶ Κιλκίς. Τὸ ἑσπέρας ὁ Ἐπίτροπος παρέστη εἰς δεξίωσιν δοθεῖσαν εἰς τὸ κέντρον τῆς Διεθνοῦς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης πρὸς τιμὴν τῶν συμμετασχόντων εἰς τοὺς ἀγῶνας ἀθλητῶν.

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΦΩΝΗΝ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Ἀπὸ ὅλες τὶς γωνίες τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος καταφθάνουν καθημερινῶς ἔμπρακτοι αἱ ἀπαντήσεις εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ. Ὁ εἰρηνικὸς στρατὸς ποὺ ἐκλήθη γιὰ νὰ δώσῃ τὴ μεγάλη μάχη τῆς αὐταρκείας τῆς Χώρας, μιὰ μάχη ἴσης, ἂν ὄχι ἀνωτέρας ἀξίας ἀπὸ τὴν μάχην τῶν πολεμικῶν πεδίων, ἔσπευσε μὲ συγκινητικὴν προθυμίαν νὰ ἀναλάβῃ τὰ εὐλογημένα γεωργικὰ ὅπλα, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν πλέον σημαντικὴν νίκην, εἴτε πολεμικὴν περίοδον διερχόμεθα, εἴτε εἰρηνικήν, τὴν οἰκονομικήν, ποὺ εἶναι τὸ καλλίτερο καὶ τὸ θετικώτερο ὅπλο γιὰ τὴν κατάκτησι τῆς γενικῆς τοιαύτης.

Φαλαγγῖται καὶ Φαλαγγίτισσαι, Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσαι, διδάσκαλοι καὶ διδασκάλισσαι, ἱερεῖς καὶ ἐπίτροποι Ναῶν, Πρόεδροι Κοινοτήτων, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀνέλαβον μὲ Ἔνθεον ζῆλον, αὐτὸν ποὺ μόνον ὁ Ἀρχηγὸς ξέρει νὰ ἐμπνέῃ στὸν Ἑλληνικὸ Λαό, νὰ ὑπερβάλουν στὴν ἐπιταγὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ. Ὄχι σπιθαμὴ Ἑλληνικῆς γῆς δὲν θὰ μείνῃ ἀκαλλιέργητη, ἀλλὰ οὔτε ἕνα ἑκατοστόν!

Ὁλόκληρος ἡ Ἑλλάς, ἐπιστρατευμένη, βαδίζει ἐν συναγερμῷ διὰ τὴν κατάκτησιν τῶν ὀχυρῶν τῆς αὐταρκείας. Εἰς αὐτὰ ἥσυχος καὶ ἀπόρθητος θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν εἰρηνικήν της διαβίωσιν!

Καὶ ἡ μεγάλη προσπάθεια ἤρχισεν.

Ὁ Περιφ. Διοικητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. τοῦ Νομοῦ Θεσσαλονίκης κ. Λεμπέσης ἀπηύθυνε πρὸς ὅλους τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς δικαιοδοσίας του σχετικὰς διαταγάς, ὅπως ἀμέσως ἀρχίσῃ ἡ ἐντατικὴ καλλιέργεια κάθε γωνιᾶς γῆς ὑπὸ τῶν Φαλαγγιτῶν.

Οἱ Γεωπόνοι καὶ οἱ Φαλαγγῖται τῆς Ε.Ο.Ν. ἐτέθησαν ἀμέσως εἰς διάθεσιν τῶν γεωργῶν καὶ τῶν ἀστῶν καὶ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των, τὰς γνώσεις των, ὥστε σ' ἕνα ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα νὰ μὴ μείνῃ ἀκαλλιέργητος γῆ, εἰς ὁλόκληρον τὸν Νομόν. Παντοῦ συνεκροτήθησαν τμήματα καλλιεργείας τῶν κοινοτικῶν καὶ κοινοχρήστων χώρων οἵτινες παραμένουσιν ἀκαλλιέργητοι μέχρι σήμερον.

Διετάχθησαν τὰ τμήματα τῆς πόλεως καὶ τῆς ὑπαίθρου νὰ καταγράψωσι καὶ διευθετήσωσι τοὺς κήπους καὶ κηποτόπους τοὺς παραμείναντας ἀκαλλιεργήτους ἵνα καλλιεργηθῶσιν. Ἐξεδόθησαν διαταγαὶ περιορισμοῦ τῶν ὀρνίθων κατὰ τὸ σύστημα τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ὀρνιθοτροφείων, τὴν δὲ Πέμπτην 14ην λήξαντος, ἐγένετο εἰδικὴ διδασκαλία τῶν βαθμοφόρων τῶν Τμημάτων τῆς Ἀνατολικῆς πλευρᾶς εἰς τὸ ὑποδειγματικὸν Κτηνοτροφεῖον τοῦ κ. Τσολάκη εἰς Βασιλικά, ἵνα περιορισθῇ κατὰ τὸ δυνατὸν εἰς τὸ ἐλάχιστον ἡ φθορὰ τῶν σπειρομένων ἐκτάσεων ἐκ τῶν ὀρνίθων καὶ γενικῶς τῶν πουλερικῶν. Συμφώνως μὲ τὰ ἀνωτέρω τὴν 12ην λήξ. οἱ Φαλαγγῖται τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης, ἤρχισαν τὴν καλλιέργειαν κάθε γωνιᾶς γῆς. Ἡ ἀρχὴ ἐγένετο ἐκ τοῦ κήπου τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀρρένων. Εἶναι ἀδύνατον νὰ περιγραφῇ ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν Φαλαγγιτῶν μας, μὲ τὸν ὁποῖον ἀνέλαβον τὴν ἐργασίαν καλλιεργείας εἰς τὰς ὑποδειχθείσας ἐκτάσεις. Μὲ ἔντονη τὴν χαρὰν καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸ ἐπιδίδονται εἰς τὴν καλλιέργειαν, συναισθανόμενοι βαθύτατα τὴν σημασίαν τοῦ ἔργου τούτου. Ἐκ παραλλήλου ὁμάδες Φαλαγγιτῶν τῶν Φαλάγγων τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης ἤρχισαν τὰς ἐργασίας τῆς καλλιεργείας εἰς τὴν Περιφέρειάν των. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὕπαιθρον κατὰ τὰς συγκεντρωθείσας πληροφορίας ἤρχισεν ἐντατικὴ καλλιέργεια. Οἱ Φαλαγγῖται ἀγρόται μὲ τὸν ἁγνόν των πατριωτικὸν ἐνθουσιασμόν, ἐπεδόθησαν εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ κήπου των, τῆς αὐλῆς τῆς ἐκκλησίας, τοῦ Σχολείου καὶ κάθε ἀκαλλιέργητου γῆς. Εἰς ἕνα μικρὸν χρονικὸν διάστημα δὲν θὰ μείνῃ οὔτε ἕνα μέρος γῆς τοῦ Νομοῦ Θεσσαλονίκης ἀκαλλιέργητον.

ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ ΓΑΙΩΝ ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Χαρακτηριστικὴ τῆς ἀπηχήσεως ποὺ εἶχεν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Λαοῦ τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ, εἶναι ἡ ἀκόλουθος ἐπιστολὴ τοῦ κ. Δ. Μαντζουράνη πρὸς τὸν Κ.Ε.Ν. κ. Ἀλ. Κανελλόπουλον, διὰ τῆς ὁποίας προσφέρει τὰ ἐκ 300 στρεμ. κτήματά του πρὸς τὸν μεγάλον Ἐθνικὸν σκοπόν.

Ἀξιότιμον Κύριον

Ἀλέξανδρον Ν. Κανελλόπουλον

Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἐνταῦθα

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

Κύριε Ἐπίτροπε,

Κατόπιν τῆς πατριωτικῆς προκηρύξεως τοῦ Ἀρχηγοῦ μας πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν καὶ τὴν Νεολαίαν του διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, θέτω εἰς τὴν προσωπικὴν ὑμῶν διάθεσιν τὰ ἐκ τριακοσίων περίπου στρεμμάτων κτήματά μου, κείμενα εἰς τὰς Περιφερείας Καρυταίνης καὶ Μεγαλοπόλεως, ἵνα καλλιεργηθῶσιν ὑπὸ τῶν ἐκεῖ παραρτημάτων τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας καὶ τῶν ὁποίων τὰ εἰσοδήματα θὰ χρησιμεύσουν διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ὀργανώσεώς μας.

Τίθεμαι εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας καὶ σᾶς βεβαιῶ ὅτι θὰ παράσχω κάθε δυνατὴν ὑποστήριξίν μου διὰ τὸ μεγάλον ἔργον, τὸ ὁποῖον ὑμεῖς ἀνελάβατε ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου.

Εὐχόμενος ὅτι τὸ παράδειγμά μου θὰ μιμηθοῦν καὶ ἄλλοι Ἕλληνες πατριῶται καὶ θὰ χορηγήσουν εἰς τὰς Περιφερειακὰς Ὀργανώσεις τῆς Νεολαίας ἰδίας ἐκτάσεις, ἵνα δυνηθῇ ἡ ἀγαπητὴ Ε.Ο.Ν. νὰ δράσῃ ἐπὶ τοῦ Ἀγροτικοῦ πεδίου καὶ φανῇ ἀνταξία εἰς τὴν προκήρυξιν τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου

Διατελῶ
Μετ' ἐξαιρέτου τιμῆς
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗΣ
Ἐκ Καρυταίνης Ἀρκαδίας

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Φίλε Κύριε Μαντζουράνη,

Ἔλαβον τὴν ἐπιστολήν σας διὰ τῆς ὁποίας παραχωρεῖτε τὰ ἐκ τριακοσίων περίπου στρεμμάτων κτήματά σας κείμενα εἰς τὰς Περιφερείας Καρυταίνης καὶ Μεγαλοπόλεως, ὅπως καλλιεργηθῶσιν ὑπὸ τῶν ἐκεῖ Σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν., οἵτινες καὶ νὰ χρησιμοποιήσωσι τὸ εἰσόδημα διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ σᾶς ἐκφράζω, διὰ τὴν πατριωτικήν σας ταύτην πρᾶξιν, σύμφωνον πρὸς τὴν ἔκκλησιν τοῦ Ἀρχηγοῦ, τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τὰς προσωπικὰς θερμοτάτας εὐχαριστίας μου.

Εἰς τοὺς ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐκεῖ Σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ἔδωσα τὰς δεούσας ὁδηγίας ὅπως παραλάβωσι τὰ κτήματα καὶ ἐπιμεληθῶσι τῆς καλλιεργείας των.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Νεολαίας
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐπίσης ὁ αὐτὸς κ. Μαντζουράνης δι' ἑτέρας ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν Ἀρχηγόν, διαβιβασθείσης διὰ τοῦ Κ.Ε.Ν., γνωρίζει ὅτι ὡς ἐκπρόσωπος 1000 ἰδιοκτητῶν οἰκοπεδούχων τοῦ νέου ἐξοχικοῦ παραθεριστηρίου «Λουτρόπυργος» θέτει εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ε.Ο.Ν. πρὸς καλλιέργειαν 1.300 στρέμματα παρὰ τὴν ἀνωτέρω θέσιν.

Ὁ Ἀρχηγὸς λαβὼν γνῶσιν τῆς ἐπιστολῆς ἀπήντησεν εὐχαριστῶν. Ἐξ ἄλλου ἀντιπροσωπεία τῆς Κοινότητος Σκριμποῦς, ἐπισκεφθεῖσα τὴν Περιφ. Διοίκησιν Ἀττικοβοιωτίας, ἐδήλωσε:

Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐπεσκέφθη τὴν Περ. Διοίκησιν Ἀττικοβοιωτίας ἀντιπροσωπεία τῆς Κοινότητος Σκριμποῦς καὶ ἐδήλωσεν ὅτι εἶναι διατεθειμένη νὰ καλλιεργήσῃ τὴν ἐξ 20.000 στρεμμάτων ἔκτασιν τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων τὰ ὁποῖα ἐπὶ 30ετίαν μένουν ἀκαλλιέργητα ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν.. Ἡ ἀπόδοσις των κατὰ τοὺς μετριωτέρους ὑπολογισμοὺς θὰ εἶναι περὶ τὰ 2 ἑκατ. ὀκάδων σίτου.

Ἐπίσης ὁ ἐφημέριος Χασιᾶς ἐδήλωσεν εἰς τὴν Περιφ. Διοίκησιν Ἀττικοβοιωτίας ὅτι παραχωρεῖ τὸ ἐξ 8 στρεμμάτων κτῆμα τῆς ἐκκλησίας πρὸς καλλιέργειαν τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἀντιπροσωπεία ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν τοῦ ἐργοστασίου Γρηγ. Τσίτση καὶ Σία Ἐδέσσης, παρουσιασθεῖσα εἰς τὸν Νομάρχην Πέλλης, ἀνέφερεν ὅτι οἱ Φαλαγγῖται ἐργάται καὶ ἐργάτριαι τοῦ ἐργοστασίου, 460 ἐν ὅλῳ, προσφέρουν ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. τὸ ἡμερομίσθιον μιᾶς ἡμέρας ἀνερχόμενον εἰς 20.000 δραχμάς.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἐκ Καρύστου κ. Κων. Πεζᾶς ἀνήγγειλε τηλ)κῶς πρὸς τὸν Περιφ. Διοικητὴν Χαλκίδος ὅτι προσφέρει δρχ. 1000 ὅπως καλλιεργηθῇ ὁλόκληρον τὸ προαύλιον τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγ. Βαρβάρας ἐν Χαλκίδι. Ὁ κ. Περιφ. Διοικητὴς ἀπήντησεν εὐχαριστῶν.

Ἡ Κοινότης Πλατανοβρύσεως - Δράμας παρεχώρησε πρὸς τὴν Ε.Ο.Ν. διὰ καλλιέργειαν ἱκανὰς ἐκτάσεις, ὡς καὶ σπόρους μπιζελίων, φακῆς, ρεβυθίων κ. ἄ. καθὼς καὶ ἀρκετὴν ποσότητα γεωμήλων πρὸς φύτευσιν.

Ο Κ. Ε. Ν. ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

Τὴν Δευτέραν τὸ ἀπόγευμα ἐπέστρεψεν ἐκ Θεσσαλονίκης καὶ Ἀλεξανδρουπόλεως ὅπου ὡς ἀναγράφομεν ἀνωτέρω ἐκήρυξε τὴν ἔναρξιν τῶν Ἀθλητικῶν Ἀγώνων τῆς Ε.Ο.Ν., ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλος.

ΔΩΡΕΑΙ

Ἡ Ε.Ο.Ν. Ἀνωγείων (1η Ἀνεξάρτητος Τετραρχία) προσέφερε διὰ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας δραχμὰς χιλίας πεντακοσίας (1.500) ὑπὲρ τῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Τὴν περασμένην Πέμπτην συνῆλθον εἰς κοινὴν σύσκεψιν οἱ Διευθυνταὶ τῶν III Γραφείων τῆς Δ.Α.Σ. μετὰ τοῦ Γεν. Ἐπόπτου καὶ Διευθυντοῦ τῆς Πολιτικῆς Διαφωτίσεως τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως.

Κατ' αὐτὴν συνεζητήθησαν θέματα γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος καὶ ἀφορῶντα εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τῶν γραφείων συγκρότησιν, δεδομένου ὅτι ἡ προχθεσινὴ σύσκεψις ἦτο ἡ πρώτη τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1939—1940.

Ὁμὰς τῆς Δ.Α.Σ. πρόκειται νὰ μεταβῇ εἰς Τρίπολιν προκειμένου νὰ συναντηθῇ εἰς ἀγῶνας στίβου μετὰ τῶν ὁμάδων τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἀττικοβοιωτίας, Λακωνίας, Ἠλείας, Ἀχαΐας καὶ Ἀργολιδοκορινθίας.

Κατὰ τὴν προχθεσινὴν ἑβδομαδιαίαν συγκέντρωσιν τῆς Ὑποδιοικήσεως Σ.Ε.Ρ. ὡμίλησε πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας ὁ Διοικητὴς τῆς Δ.Α.Σ. τονίσας ἰδιαιτέρως τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἐργοδηγοῦ εἰς τὴν καταβαλλομένην ἐθνικὴν προσπάθειαν.

Τὴν περασμένην Δευτέραν παρισταμένων τοῦ Διοικητοῦ τῆς Δ.Α.Σ. καὶ πολυαρίθμων Φαλαγγιτῶν ἐγένετο ἡ ἔναρξις τῶν ἀγώνων ζατρικίου μεταξὺ τῶν Φαλαγγιτῶν τῆς Σ.Ε.Ρ. εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ὑποδιοικήσεως.

Σημειοῦμεν ἰδιαιτέρως τὴν προσέλευσιν πολλῶν φίλων τοῦ ζατρικίου ἐξ ὅλων τῶν Ὑποδιοικήσεων τῆς Δ.Α.Σ. διὰ νὰ παρακολουθήσουν τοὺς εἰς τὴν Σ.Ε.Ρ. τελουμένους ἀγῶνας.

Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Παντείου παρατηρεῖται ζωηροτάτη κίνησις ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους.

Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐγένοντο δύο συγκεντρώσεις εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ὑποδιοικήσεως τοῦ ἐπιτελείου καὶ τῆς δυνάμεως αὐτῆς.

Κατ' αὐτὰς ὡμίλησεν ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως καθορίσας ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὸ πρόγραμμα τῆς Ὑποδιοικήσεως κατὰ τοὺς προσεχεῖς μῆνας.

—Ὁμοίως εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Α.Σ.Ο.Ε.Ε. παρατηρεῖται ζωηροτάτη κίνησις.

Παρετηρήθησαν πολλαὶ νέαι ἐγγραφαὶ εἰς αὐτήν.

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Μετὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς ἐπανήρχισε ζωηρὰ ὅπως πάντοτε ἡ κίνησις τόσον τῆς Διοικήσεως ὅσον καὶ τῶν διαφόρων Ὑποτομέων.

—Ἑκατὸν πεντήκοντα Φαλαγγίτισσαι ἐκπαιδεύονται ὡς νοσοκόμοι.

—Ἐπιτροπὴ Φαλαγγιτισσῶν παρουσιάσθη προχθὲς εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Διαδόχου καὶ ὑπέβαλε τὰς εὐχὰς τῆς Διοικήσεως ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἑορτῆς τῆς Α.Β.Υ. Πριγκηπίσσης Σοφίας καὶ προσέφερεν ὡραιοτάτην ἀνθοδέσμην.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. — Πανηγυρικὴ ἐγένετο ἡ ἔναρξις τῆς λειτουργίας τῆς Σχολῆς Νοσοκόμων εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ε. Ο. Ν. Θηλέων.

Κατ' αὐτὴν παρέστησαν ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης, ὁ Μητροπολίτης Ἰωαννίνων κ. Σπυρίδων, ὁ Δήμαρχος Ἰωαννιτῶν, ὁ Διοικητὴς Χωροφυλακῆς καὶ ὅλοι οἱ ἀνώτεροι Διευθυνταὶ Ὑπηρεσιῶν ὡς καὶ πλῆθος κυριῶν καὶ δεσποινίδων. Τὴν ἔναρξιν ἔκαμεν ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης ἐξάρας τὴν σημασίαν τοῦ θεσμοῦ τῶν Ἀδελφῶν τοῦ Ἐλέους.

Μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ κ. Δάμνος, χειρουργός, ὅστις ὡμίλησε «Περὶ τῶν καθηκόντων καὶ ὑποχρεώσεων τῶν νοσοκόμων».

Τὰ μαθήματα γίνονται τακτικῶς τετράκις τῆς ἑβδομάδος ἐπὶ 2ωρον. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ἑβδομάδος γίνεται πρακτικὴ ἐξάσκησις τῶν μαθητριῶν εἰς τὰ διάφορα νοσοκομεῖα τῆς πόλεως.

ΠΥΡΓΟΣ. — Ἐγένετο κοινοποίησις ἁπασῶν τῶν διαταγῶν τῆς Κ. Δ. καὶ τῶν ἐκκλήσεων τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ διὰ τὴν εὐρυτέραν διάδοσιν τῆς καλλιεργείας καὶ ἡ ἔκδοσις τῶν καταλλήλων πρὸς τοῦτο διαταγῶν καὶ ὁδηγιῶν εἰς ἅπαντας τοὺς Σχηματισμούς.

Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐγένετο συγκέντρωσις τῶν βαθμοφόρων τῶν Φαλάγγων 100 καὶ 101 εἰς τὴν Λέσχην τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ ἐδόθησαν εἰς αὐτοὺς αἱ νέαι ἐπὶ τῆς γεωργικῆς κατευθύνσεως ὁδηγίαι καὶ συστάσεις.

Ἐν Ἀμαλιάδι ἐγένετο ἐν τῇ Λέσχῃ τῆς Ε. Ο. Ν. συγκέντρωσις ἁπάντων τῶν βαθμοφόρων πρὸς οὓς ὡμίλησεν ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς καὶ Ὑποδιοικητὴς «Περὶ τῆς πρωτοπορίας τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ τῶν εὐγενῶν αὐτῆς προσπαθειῶν ἐν ταῖς ἐξαιρετικαῖς ταύταις περιστάσεσιν».

Ἐπίσης ἐγένετο συγκέντρωσις τῆς Φ. Α. 103 ἐν Ἀμαλιάδι καὶ ὡμίλησε πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας ὁ Διοικητὴς τῆς Β' Ὑποδιοικήσεως διὰ τὴν τυφλὴν πειθαρχίαν καὶ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν διαταγῶν τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ κατὰ τὰς κρισίμους μάλιστα ταύτας στιγμάς.

Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης περιώδευσεν εἰς τὴν πεδινὴν περιοχὴν τῆς Ἠλείας καὶ ἐπεθεώρησεν ἐξ ἀπροόπτου τοὺς Σχηματισμοὺς τῶν χωρίων δι' ὧν διῆλθεν, ἀποκομίσας τὰς ἀρίστας τῶν ἐντυπώσεων, ἀλλὰ καὶ πληρώσας διὰ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ του καὶ τῆς πίστεώς του τὴν ψυχὴν τῶν Φαλαγγιτῶν διὰ τῶν ὡραίων καὶ ἀπαραμίλλων λόγων του.

ΧΑΝΙΑ. — Κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐγένοντο ἀλλεπάλληλοι συνεργασίαι τῶν ἐπιτελῶν μετὰ τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ ὡς καὶ τῶν διοικητῶν τῶν Φαλάγγων διὰ τὴν νέαν ἐξόρμησιν τῆς Ε.Ο.Ν. τῆς Περ. Δ)σεως ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου Σχολικοῦ ἔτους.

Συγκεντρώσεις ἐγένοντο δὶς τῆς ἑβδομάδος. Αἱ ὑπὸ τοῦ Ε' Γραφείου προετοιμασίαι ἐξακολουθοῦν μετὰ πάσης ἀκριβείας. Ἐπίσης παρουσιάζεται νέα ζωὴ καὶ ὀργασμὸς εἰς τὴν Περιφ. Δ)σιν Θηλέων.

ΡΕΘΥΜΝΟΣ. — Ἡ Περιφ. Διοικήτρια Ρεθύμνης συνεχίζουσα τὴν περιοδείαν της ἀνὰ τὰ χωρία τοῦ Νομοῦ ἐπεσκέφθη μετὰ τοῦ Ἐπιτελείου της τὴν Ἀργυρούπολιν, τὴν Ἀρχοντικήν, Ἐπισκοπήν, Καρωτήν, Μετόχια, Βαλσαμόντραν, Ρούτσικα, Ἅγ. Κωνσταντῖνον, Γωνιὰ ὅπου καὶ ὡμίλησεν ἐνώπιον τῶν διαφόρων Σχηματισμῶν. Ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης Ρεθύμνης συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήτριας Κας Παπαθανασίου μετέβησαν εἰς τὴν παραλίαν πρὸς ἐπιθεώρησιν καὶ παρακολούθησιν τῶν ἀσκήσεων τῆς 1ης Ναυτικῆς ὁμάδος μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν λοχίτην Εὐαγγελίαν Δροσάκη, τῆς ὁποίας τὰ μαθήματα ἤρχισαν τὴν 30ὴν Αὐγούστου.

Οἱ ἐκεῖ παρατεταγμένοι λόχοι 1ος καὶ 2ος ἀπέδωσαν τιμάς. Ὁ Κος Ἐπόπτης καὶ ἡ Κα Περιφερειακὴ παρηκολούθησαν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν τὰς ἀσκήσεις κωπηλασίας εἶτα δὲ ἀνεχώρησαν διὰ τὸ Ὀρφανοτροφεῖον πρὸς ἐπιθεώρησιν τοῦ τμήματος Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων ἀποτελούμενον ἐξ ἑβδομήκοντα (70) Σκαπανέων.

Ἀφοῦ ἐπεθεώρησαν ὅλα τὰ δωμάτια τοῦ Ὀρφανοτροφείου, ὡς καὶ τὸ γεῦμα τῶν Σκαπανέων ἀνεχώρησαν μὲ τὰς ἀρίστας τῶν ἐντυπώσεων.

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ Δ.Α.Σ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ κρίσεως τοῦ ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν διενεργουμένου διαγωνισμοῦ, καθιερώνει τὴν στήλην αὐτὴν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν διαγωνισθησομένων.

Εἰς τὴν στήλην τοῦ διαγωνισμοῦ τῆς Δ. Α. Σ. θὰ ἀναγράφεται κάθε λεπτομέρεια, ἐπίσης θὰ ἀναφέρωνται καὶ αἱ ἐργασίαι αἱ ὁποῖαι ἐλήφθησαν, βεβαίως ὄχι διὰ τοῦ ἐπωνύμου τοῦ ἀποστολέως, ἀλλὰ διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ ρητοῦ ὡς ὁρίζει ἡ προκήρυξις τοῦ διαγωνισμοῦ.

Ὑπενθυμίζομεν εἰς τοὺς Φαλαγγίτας μας, ὅτι ἡ προθεσμία ἀποστολῆς τῶν ἐργασιῶν των λήγει τὴν 1ην Νοεμβρίου ἐ. ἔ.

— 1ον Λόχον 93 Φάλαγγος: Δύναται. Διὰ περισσοτέρας λεπτομερείας σᾶς ἀποστέλλομεν προκήρυξιν τοῦ διαγωνισμοῦ.

— Σιάνον Ἰωάννην, Νεοχῶρι Τυμφρηστοῦ: Σᾶς ἀπαντήσαμε δι' ἐπιστολῆς. Πάντως διὰ νὰ ἀρθῇ πᾶσα παρεξήγησις λέγοντες «τμῆμα» ἐννοοῦμεν τὴν μονάδα εἰς ἣν ἀνήκει τις ὀργανικῶς.

— Μερλόπουλον Ν., Οἴτυλον: Καὶ πρὸς ὑμᾶς ἀπαντήσαμε δι' ἐπιστολῆς.

— Τσάμπραν Δ., Ξηροχώριον, Ὀλυμπίαν: Σᾶς ἀπεστάλη προκήρυξις. Ἐλάβαμε τὴν ἐργασίαν ὑπὸ τὸν τίτλον: Ἑλληνικότης τῶν ἐπιστημῶν, Ρητὸν «Ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἄπ' ἐσθλὰ διδάξεαι».

(Ἐκ τοῦ ΙΙΙ Γραφείου τῆς Δ.Α.Σ.)

ΙΕΡΙΣΣΟΣ. — Ὁ Περιφ. Διοικητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. Χαλκιδικῆς ἐπεσκέφθη καὶ ἐπεθεώρησε τοὺς Σχηματισμοὺς Μελισσουργοῦ, Σταυροῦ, Νέας Μαδύτου, Νέας Ἀπολλωνίας, τὰ Τμήματα τῆς 235ης Φάλαγγος, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Λόχους Στρατωνίκης καὶ Ἱερισσοῦ.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ὁ Περιφ. Διοικητὴς ὡμίλησε πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ πρὸς τὸ συγκεντρωθὲν πλῆθος τονίσας τὴν ἀνάγκην τῆς ἐντατικῆς καλλιεργείας τῆς γῆς διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς αὐταρκείας τῆς Χώρας μας. Ἐν συνεχείᾳ ἐπεθεώρησε τὰ Τμήματα Μελισσουργοῦ, Σταυροῦ, Νέας Μαδύτου καὶ Νέας Ἀπολλωνίας.

Ἀκολούθως μετέβη εἰς τὴν περιοχὴν Ἀρναίας πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν Τμημάτων τῆς 235 Φάλαγγος. Τὴν Κυριακὴν 10ην λήξαντος ἐπεθεώρησε τὸν Λόχον Στρατωνίκης καὶ τὸν Λόχον Ἱερισσοῦ.

Τὴν ἐπαύριον διὰ βενζινοπλοίου διεπεραιώθη εἰς τὴν νησίδα Ἀμουλιανὴν πρὸς ἐπιθεώρησιν τῆς ἐκεῖ ὁμάδος.

Ὁ Περιφ. Διοικητὴς ὡμίλησεν εἰς ἅπαντα τὰ Τμήματα, ἀπευθυνόμενος δὲ πρὸς τοὺς κατοίκους, οἱ ὁποῖοι προσῆλθον εἰς τὰς συγκεντρώσεις, ἐτόνισε τὴν ἀνάγκην τῆς καλλιεργείας τῆς γῆς καὶ τῆς ἀποφυγῆς σχολίων ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως τοῦ κηρυχθέντος πολέμου.

Τὸ ἐνδιαφέρον μας πρέπει νὰ προσελκύῃ μόνον ἡ Ἑλλάς. Διὰ τὴν Ἑλλάδα ἀγρυπνεῖ ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Ἀρχηγός. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐκδηλώνωμεν συμπαθείας ἢ ἀντιπαθείας πρὸς τὴν μίαν ἢ ἄλλην κατεύθυνσιν, διότι θὰ δυσχεραίνωμεν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ ἔργον τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ. Ἂν ἡ ἀνάγκη τὸ καλέσῃ θὰ σπεύσωμεν ὅλοι εἰς τὴν φωνὴν τοῦ καθήκοντος ὡς εἷς ἄνθρωπος μὲ μίαν θέλησιν, μὲ μίαν ψυχήν.

Ὁ κ. Περιφερειακὸς Διοικητὴς διεπίστωσεν ὅτι τὸ φρόνημα τῶν κατοίκων εἶναι ἀκμαιότατον καὶ ἡ πίστις των εἰς τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Ἀρχηγὸν βαθεῖα καὶ ἀσάλευτος.

Κατὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν στρατευθέντων Φαλαγγιτῶν ἔλαβε χώραν συγκινητικὴ σκηνὴ πατριωτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ. Οἱ κάτοικοι τῶν ἀπομεμακρυσμένων μερῶν, εὐθὺς ὡς ἐπληροφορήθησαν τὴν πρόσκλησίν των, δὲν ἀνέμενον τὴν ἀποστολὴν μεταφορικοῦ μέσου ὡς εἶχον ειδο-

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ποιηθῇ ἀλλ' ὡδοιπόρησαν 5 καὶ 6 ὥρας διὰ νὰ φθάσουν εἰς μέρος ἔνθα θὰ εὕρισκον μεταφορικὸν μέσον διὰ Θεσσαλονίκην.

Κατὰ τὴν γνώμην τῶν παλαιοτέρων μόνον κατὰ τὸ 1912 εἶχεν ἐκδηλωθῆ τοιοῦτος ἐνθουσιασμός.

ΛΟΚΡΙΣ. — Ἰδίαν ἀπήχησιν εἶχεν εἰς τὰ μέλη τῆς Ε. Ο. Ν. τῆς Ὑποδιοικήσεως Λοκρίδος ὅπως καὶ ἡ τελευταία σπιθαμὴ γῆς ἐντατικὰ καλλιεργηθῇ. Οὕτω εἰς τὰς σχετικὰς ὁμιλίας, τὰς ὁποίας ἔκαμεν ὁ κ. Ὑποδιοικητὴς περιοδεύων τὰ τμήματα τῆς Φαλαγγαρχίας Ἀμφικλείας καὶ τῆς Τετραρχίας Μαρτίνου, παρετηρήθη θαυμαστὴ προθυμία ἐκ μέρους τῶν μελῶν ὅπως παντὶ τρόπῳ συντελέσουν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ λίαν ζωτικοῦ διὰ τὴν Πατρίδα μας ζητήματος τούτου.

Ν. ΠΕΤΡΙΤΣΙΟΝ. — Ἡ 232 φάλαγξ Ν. Πετριτσίου, ὡς μετωνομάσθη ἡ μέχρι τοῦδε Α' Φάλαγξ Ν. Σερρῶν, συνεχίζει τὴν ἐντατικήν της ἐργασίαν ἀριθμοῦσα περὶ τὰ 1000 μέλη καὶ περιλαμβάνουσα τὰ χωρία Ν. Πετριτσίου, Βυρώνεια, Ἀποβούνιον, Μεσαίαν, Ἀκριβοχῶρι, Μεγαλοχῶρι, Πετρινόν, Θρακικόν, Ὁμαλόν, Μανδράκι, Γόνιμον.

Πρῶτος ὀργανωτὴς της ὑπῆρξεν ὁ ταγματάρχης πεζικοῦ κ. Γκικόπουλος Κωνστ., χάρις εἰς τὴν ἄοκνον προσπάθειαν τοῦ ὁποίου καὶ τῇ ἀμερίστῳ συνδρομῇ καὶ ὑποστηρίξει τοῦ Νομάρχου Σερρῶν κ. Καλτεζιώτη ἐδημιουργήθη:

1) Πλῆρες κατὰ τὸ δυνατὸν τμῆμα μουσικῆς ἐκ πνευστῶν ὀργάνων.

2) Γυμναστήριον ὠργανωμένον.

3) Πλήρης ποδοσφαιρικὴ καὶ ἀθλητικὴ ὁμὰς μὲ στολὰς καὶ ἀπαραίτητα ὄργανα.

4) Ἐκτέλεσις πληθύος μορφωτικῶν διαλέξεων ἐθνικοκοινωνικοῦ περιεχομένου.

5) Στρατιωτικὴ προπαίδευσις σωματική, ἧς ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε παρὰ τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν πρὸς τοῦτο μέσων ἡ ὀργάνωσις καὶ ἐκπαίδευσις συνεργείων παθητικῆς ἀεραμύνης.

6) Τὸ κυριώτερον: πραγματικὴ ἐξύψωσις τοῦ φρονήματος καὶ τῶν νέων καὶ τῶν κατοίκων τῶν χωρίων χάρις εἰς τὸν πηγαῖον ἐνθουσιασμὸν τῶν Φαλαγγιτῶν.

Μεταξὺ τῶν κατοίκων Ν. Πετριτσίου ἐπικρατεῖ πραγματικὸς ἐθνικὸς παλμὸς τοῦ ὁποίου κέντρον καὶ πηγὴ εἶναι ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας, ἥτις κυριαρχεῖ καὶ ἐπικρατεῖ εἰς πᾶσαν ἐκδήλωσιν τῆς κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς ζωῆς τοῦ τόπου.

ΔΡΑΜΑ. — Τὴν προπαρελθοῦσαν Πέμπτην ἐν συγκεντρώσει τῆς 281ης Φάλαγγος Ὑποδιοικήσεως Δράμας ὡμίλησε πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς ὁ Ὑποδιοικητὴς κ. Σωτηρόπουλος: «Περὶ τῆς ὑποχρεώσεως τῶν μελῶν τῆς Ε. Ο. Ν. ἔναντι τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ μας καὶ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ ἀναληφθείσης προσπαθείας διὰ τὴν ἐντατικωτέραν καὶ συστηματικωτέραν καλλιέργειαν τῆς ἑλληνικῆς γῆς, ἵνα διὰ τοῦ τρόπου τούτου καταστῇ ἡ Χώρα μας αὐτάρκης κατὰ τὰς παρούσας χαλεπὰς περιστάσεις». Ἐν τέλει ὁ κ. Ὑποδιοικητὴς ἐτόνισεν ὅτι διὰ τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. διανοίγεται εὐρὺ πεδίον ἐθνικῆς δράσεως καὶ ἐργασίας μὲ τὴν νέαν ταύτην ἐξόρμησιν, τῆς καλλιτέρας δηλονότι ἐκμεταλλεύσεως τοῦ πατρῴου ἐδάφους, παρώτρυνε δὲ ἅπαντας ὅπως κινηθοῦν μετὰ δραστηριότητος καὶ ζέσεως πρὸς πραγμάτωσιν τῶν ὑπὸ τοῦ Νέου Κράτους ἐπιδιωκομένων ἐθνοσωτηρίων καὶ λαοσωτηρίων ὡς ἄνω σκοπῶν.

Ἐπίσης κατὰ τὴν ἰδίαν ὡς ἀνωτέρω ἡμερομηνίαν ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης Νομάρχης Δράμας κ. Κ. Δήμας μετὰ τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ καὶ τῶν ἐπιτελῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως ἐπεσκέφθη ἅπαντας τοὺς Σχηματισμοὺς τοῦ 246ου Τομέως Προσωτσάνης. Κατὰ τὰς ἐπισκέψεις ταύτας καὶ ἐν γενικῇ συγκεντρώσει τῶν μελῶν τῶν διαφόρων μονάδων ἐδόθη ἡ εὐκαιρία τόσον εἰς τὸν κ. Γενικὸν Ἐπόπτην ὅσον καὶ εἰς τὸν Περιφερειακὸν Διοικητὴν νὰ ὁμιλήσουν περὶ τῆς νέας ταύτης ἐθνικῆς ἐξορμήσεως διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς ἑλληνικῆς γῆς καὶ

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΠΟΜΠΟΣ Ε. Ο. Ν.

Μῆκος Κύματος (Βραχέα κύματα)
Μέτρα 37 ἢ 8.100 χιλιόκυκλοι.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ :

Δοκιμαστικαὶ ἐκπομπαὶ ἀπὸ τὰς 6 - 8.30' μ. μ. καθ' ἑκάστην. Τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς ἀπὸ τὰς 9.30' π. μ.— 1 μ. μ.

Περιλαμβάνει: πλουσίαν κλασσικὴν καὶ ἐλαφρὰν μουσικήν, διάφορα ἐμβατήρια καὶ δημώδη ᾄσματα, ἀπαγγελίας Ἑλληνικῶν ποιημάτων, ἱστορικὰς καὶ πολεμικὰς διηγήσεις, περιγραφὰς Ἑλληνικῶν χωρῶν καὶ φυσικῶν καλλονῶν, ἐντυπώσεις καὶ ταξίδια ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, ἤθη καὶ ἔθιμα τῶν κατοίκων τῶν διαφόρων Ἑλληνικῶν περιοχῶν, διαλέξεις ἱστορικὰς καὶ κοινωνιολογικάς, πολιτικὰς καὶ ἐγκυκλοπαιδικὰς ὁμιλίας, ρεπορτὰζ ἀπὸ τὸν ἀθλητισμὸν καὶ τὴν κίνησιν ὅλων τῶν Σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν. κλπ.

ΟΣΟΙ ΘΕΛΟΥΝ :

1) Νὰ γίνουν ἐκφωνηταὶ (Σπῆκερς) τοῦ Σταθμοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. πρέπει νὰ εἶναι μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ νὰ ὑποβάλουν αἴτησιν εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν (Δ/σιν Ραδιοφωνίας) τὸ ἀργότερον μέχρι τέλους τρέχοντος μηνός.

Νὰ εἶναι δὲ τοὐλάχιστον τελειόφοιτοι Γυμνασίου.

2) Νὰ λάβουν μέρος εἰς τὸν διαγωνισμὸν σήματος πρέπει νὰ προετοιμάζωνται διότι ὁ διαγωνισμὸς θὰ γίνῃ τὸν Ὀκτώβριον.

3) Νὰ γράψουν ὁμιλίες καὶ διαλέξεις διὰ νὰ μεταδοθοῦν ἀπὸ ραδιοφώνου, νὰ γράφουν καὶ νὰ μᾶς στέλλουν εὐανάγνωστα τὰ χειρόγραφά των εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ραδιοφωνίας τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως.

4) Νὰ ἀκούσουν στὸ ραδιόφωνον τὴν ἐκδρομήν τους ἢ γενικὰ τὴν κίνησιν τοῦ Σχηματισμοῦ των πρέπει νὰ στέλλουν ἀνελλιπῶς καὶ ἐν ἐκτάσει τὰς σχετικὰς περιγραφὰς (εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ραδιοφωνίας).

5) Νὰ γράψουν καὶ νὰ μεταδώσουν ἀπὸ τὸ Σταθμό μας κωμικοὺς διαλόγους κλπ. ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ κίνησι τῶν μελῶν τῆς Ὀργανώσεως, νὰ τὰ ἀποστέλλουν ἐπίσης εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ραδιοφωνίας τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν.

Κάθε τι ποὺ θὰ στέλλετε νὰ περιέχῃ καθαρογραμμένο τὸ ὀνοματεπώνυμό σας γιὰ νὰ τὸ βάζωμε στὸ Πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον θ' ἀρχίσωμε νὰ δημοσιεύωμε σὲ λίγες ἡμέρες.

6) Νὰ ὑποδείξουν ἢ καὶ νὰ παρατηρήσουν τὶ σχετικὸν μὲ τὴν λῆψιν καὶ ἀπόδοσιν τοῦ Σταθμοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. ἢ καὶ μὲ τὸ ἐκπεμπόμενον πρόγραμμα (ὕλη, μουσικὴ κλπ.) δύνανται νὰ ἀπευθύνωνται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν Ραδιοφωνίας Ἐθν. Ὀργαν. Νεολαίας Κεντρικὴν Διοίκησιν, ὅπου αἱ παρατηρήσεις καὶ ὑποδείξεις των θέλουσι γίνει εὐμενῶς δεκταί.

Προπαγανδίζετε :

Ὅπου καὶ ἂν βρεθῆτε, τὸ Σταθμό μας. Τοῦ ἀξίζει τέτοια τιμὴ καὶ ὅσοι τὸν ἀκούσουν θὰ σᾶς δικαιώσουν .

ΑΚΟΥΕΤΕ — ΑΓΑΠΑΤΕ — ΔΙΑΔΙΔΕΤΕ
τὸν Ραδιοφωνικὸν Σταθμὸν τῆς Ε.Ο.Ν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ, Καλημεριανά (Εὐβοίας). Δυστυχῶς προσωπικὰς φωτογραφίας δὲν δημοσιεύομεν. — ΣΤΕΛΙΟΝ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΝ, Πλατανιὰ (Χανίων). Ἡ φωτογραφία ἐλήφθη καὶ θὰ δημοσιευθῇ ἐν καιρῷ. — ΣΠΥΡ. ΣΑΡΑΝΤΗΝ, Ν. Πετρίτσι. Καὶ ἡ δική σας φωτογραφία θὰ δημοσιευθῇ μὲ τὴν σειράν της. Δελτίον κινήσεως δημοσιεύεται.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Ι. Δ. ΧΑΤΖΗΝ. — Μέτριον τὸ σταυρόλεξό σας. — Θ. Ν. ΣΚΑΝΔΑΜΗΝ, Ἀμαλιάδα. Ἀνεπαρκὴς ἡ διασταύρωσις τῶν λέξεων. — Κ. Ν. ΚΟΥΤΡΟΥΒΙΔΗΝ, Γύθειον. Πολλὰ μαῦρα καὶ ἐλάχιστες λέξεις. Οἱ ἀσκήσεις ἀνεπιτυχεῖς. — Ι. Δ. ΠΑΥΛΟΝ, Ἁγία Εὐθυμία. Θὰ δημοσιευθοῦν μερικά. — Π. Γ. ΣΙΝΟΠΟΥΛΟΝ, Πύργον. Ἐγκρίνεται ἡ κλῖμαξ. Τὰ ἄλλα ἀκατανόητα. — Ν. ΓΚΟΡΤΣΟΛΟΓΟΝ, Σπάρτην. Ἐγκρίνονται ὡρισμένα. — Α. Σ. ΡΟΥΒΑΝ, Κέρκυραν. Ἐγκρίνονται. — Δ. ΒΟΣΚΙΑΝ, Κηφισιά. Ἀνεπιτυχές. Μὴ γράφετε ἀπὸ τὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. — Ε. ΣΩΤΗΡΙΟΥ, Δράμα. Ἐγκρίνεται. — ΗΡ. Σ. ΚΟΚΚΑΛΗΝ, Παλ. Φάληρον. Ἀνεπιτυχῆ. — Κ. Ν. ΣΤΕΦΑΝΗΝ, Λάρισαν. Ἀπορρίπτονται οἱ ἀσκήσεις. — ΝΤ. ΑΡΤΕΛΑΡΗ, Ἑλληνικό. Ἀνεπιτυχὲς εἰς σχῆμα. Στεῖλτε ἕνα κανονικὸ σταυρόλεξο. — Θ. Η. ΜΠΑΛΑΝΟΝ, Μουζάκι. Πρῶτον δὲν εἶναι σχεδιασμένον μὲ σινικὴ μελάνη. Δεύτερον ἔχει ἀνεπιτυχεῖς λέξεις (ἀμπάριον, Παγγράτι κλπ.). — Α. Γ. ΒΑΤΙΔΗΝ, Ἐλευσῖνα. Θὰ δημοσιευθοῦν μερικά. — Δ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΝ. Ἐγράψαμεν ἐπανειλημμένως ὅτι τὰ σταυρόλεξα δὲν πρέπει νὰ χωρίζωνται σὲ ἄλλα μικρότερα. — Τ. ΡΙΖΟΔΗΜΟΝ, Γρεβενά. Ἐγκρίνονται. — ΧΡ. Δ. ΠΑΝΤΟΥΒΑΚΗΝ. Δυστυχῶς ὄχι ἀπολύτως ἐπιτυχές. — Π. ΣΓΟΥΡΕΑΝ, Καρδαμύλη. Ἐγκρίνονται μερικά. — Ε. ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ. Αἱ λέξεις τῶν σταυρολέξων πρέπει νὰ διασταυρώνωνται μεταξύ τους, πρᾶγμα ποὺ δὲν γίνεται στὸ δικό σας. Νὰ μὴ ξαναγράψετε καὶ ἀπὸ τὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. — Δ. Κ. ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΛΟΝ, Μακρακώμην. Ἐγκρίνονται. — ΧΡ. & ΕΜΜ. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΝ, Ἐνταῦθα. Πιθανὸν νὰ δημοσιευθῇ τὸ σταυρόλεξον. — ΕΛΙΣ. ΚΙΣ, Καλάμας. Ἀπορρίπτονται. (Τὸ σταυρόλεξο δὲν πρέπει νὰ χωρίζεται σὲ ἄλλα μικρότερα). — ΜΙΧ. Μ. ΠΑΝΤΟΥΒΑΚΗΝ, Ἀμυρᾶ. Δὲν παρουσιάζει ἐνδιαφέρον ὁ λαβύρινθός σας. Τὰ σταυρόλεξα ἀπορρίπτονται (γιατὶ τὰ χωρίζετε σὲ μικρότερα, μὴ διασταυρώνετε τὰς λέξεις των). — Μ. Γ. ΜΙΛΙΟΝ, Λαύκα. Ἐγκρίνεται τὸ πρόβλημά σας, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ γκαμηλοπάρδαλις θὰ γίνῃ καμηλοπάρδαλις. — Γ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΙΔΗΝ, Θεσσαλονίκην. Καλὸ τὸ σταυρόλεξό σας, ἀλλὰ ἡ διασταύρωσις τῶν γραμμάτων ἀνεπαρκής. — Σ. Μ. ΚΟΥΤΑΒΑΝ, Πειραιᾶ. Ἡ ἐξήγησις τοῦ παιχνιδιοῦ σας εἶναι αὐτὴ τὴ φορὰ σαφής, ἀλλὰ γιὰ νὰ δημοσιευθῇ τὸ παιχνίδι, πρέπει νὰ εἶναι σχεδιασμένα μὲ σινικὴ μελάνη τὰ σπίρτα. — Τ. Ι. ΡΙΖΟΔΗΜΟΝ, Γρεβενά. Καὶ ἀπολύτως ἐπιτυχῆ νὰ ἦσαν τὰ σταυρόλεξά σας, δὲν θὰ ἐδημοσιεύοντο, ἐφ' ὅσον τὰ σχήματα (ἀμφορεύς, κύων) δὲν εἶναι σχεδιασμένα μὲ σινικὴ μελάνη. Τὰ ἄλλα ἐγκρίνονται. — Β. ΠΛΑΤΗΝ, Ἐνταῦθα. Τὰ εἰκονογραφημένα σταυρόλεξα δὲν πρέπει νὰ ἔχουν καὶ ἄλλα μαῦρα τετραγωνίδια. — Χ. ΧΑΤΖΗΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, Ν. Μάδυτον. Ὄχι ἀπολύτως ἐπιτυχεῖς αἱ λέξεις τοῦ σταυρολέξου σας (Στάρ, Ἄσβος κλπ.). — Π. ΓΙΑΝΝΑΚΗΝ, Σ. Ι. ΙΩΣΗΦΙΔΗΝ, Ἐνταῦθα, Α. Ν. ΚΟΡΜΟΝΗΝ (;), Δράμαν., Σ. ΑΥΤΙΑΝ, Πειραιᾶ, Ε. Ν. ΑΡΜΑΝΕΖΑΝ. Ἀπορρίπτονται. — Π. Κ. ΚΑΡΑΤΖΑΝ, Πειραιᾶ. Καλὸ τὸ δικτυωτόν, ἀλλὰ ἔχει δύσκολες λέξεις. — Γ. Γ. ΠΑΠΠΑΝ, Ἰωάννινα. Ἐν πρώτοις ὑστερεῖτε εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑποδείξεων μας, ἀφοῦ γράφετε καὶ ἀπὸ τὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. Τὸ σταυρόλεξό σας ἔχει ἐλάχιστες ἀτέλειες (ἄτε, ρεῖς). Τὸ δεύτερο πάντως ἔχει λίγες λέξεις. Τὰ αἰνίγματα γνωστά. — Λ. Β. ΧΟΥΣΙΑΔΗΝ, Θεσσαλονίκην. Ὡραιότατο τὸ σταυρόλεξό σας (σχῆμα Ε.Ο.Ν.), ἀλλὰ θὰ δημοσιευθῇ μόνον ἂν τὸ στείλετε σχεδιασμένο προσεκτικὰ μὲ σινικὴ μελάνη. Τὸ ἄλλο ἐγκρίνεται. Γ. & Μ. ΧΟΥΣΙΑΔΟΥ, Θεσσαλονίκην. Θὰ προτιμούσαμε ἕνα τετράγωνο σταυρόλεξο. Τὸ ἀποσταλὲν πάντως εἶναι καλό. — Σ. ΑΠΟΛΑΝ. Περιμένουμε καὶ τὶς λύσεις τῶν ἀσκήσεών σας.

ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΜΑΣ

Ἡ συνέχεια τοῦ ἀναγνώσματος «Χωρὶς Οἰκογένεια», λόγῳ πληθώρας ὕλης, ἀναβάλλεται εἰς τὸ προσεχές.

τὴν προαγωγὴν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς κτηνοτροφίας, πτηνοτροφίας, κονικλοτροφίας, σηροτροφίας, μελισσοκομίας καὶ τῶν λοιπῶν κλάδων τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας.

Οἱ Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς μετ' ἐξαιρετικοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἐθνικῆς ὑπερηφανείας παρηκολούθησαν τοὺς ἡγήτορας αὐτῶν καὶ ὑπεσχέθησαν ὅτι θὰ ἐργασθοῦν μὲ ὅλας των τὰς δυνάμεις διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἐν λόγῳ ἐθνικοῦ σκοποῦ, ὃν αὐτὸς ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης διεκήρυξε πρὸς ὅλους τοὺς Ἕλληνας, ἰδίᾳ ὅμως πρὸς τὰ μέλη τῆς Ε. Ο. Ν. ἵνα τὸν φέρουν εἰς αἴσιον πέρας.

Τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς 281ης ἐπεδόθη εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς πρὸ τοῦ 10ου Δημοτικοῦ Σχολείου ἀκαλλιεργήτου ἐκτάσεως, ἀρχῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ, τοῦ Ὑποδιοικητοῦ καὶ τῶν λοιπῶν βαθμοφόρων.

Ἐξ ἄλλου ἅπασα ἡ δύναμις τῶν ὑπ' ἀριθ. 243 καὶ 281 Φαλάγγων Ὑποδιοικήσεως Δράμας συνεκεντρώθη εἰς τὸ ἐνταῦθα Νέον Στάδιον ὅπου ἐξετέλεσεν ἐπιτυχῶς, παρουσίᾳ τοῦ Περ. Διοικητοῦ, τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως Δράμας καὶ τῶν ἀνωτέρω βαθμοφόρων, ἀσκήσεις πυκνῆς τάξεως καὶ μετασχηματισμῶν.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀσκήσεων καὶ παρελάσεων τὰ τμήματα παρήλασαν διὰ τῶν κεντρικῶν ὁδῶν τῆς πόλεως μὲ τὴν Φιλαρμονικὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Δράμας, γενόμενα ἀντικείμενον ἐνθουσιωδῶν ἐκδηλώσεων ἐκ μέρους τοῦ παρακολουθοῦντος πλήθους.

ΠΛΑΤΑΝΟΒΡΥΣΗ (Δράμας). — Τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐγένετο ἐν τῷ συνήθει τόπῳ συγκεντρώσεως τῶν μελῶν τῆς Ε. Ο. Ν. τοῦ 2ου τάγματος τῆς 245ης Φάλαγγος Παρανεστίου ἡ ὑπὸ τῆς διοικήσεως τοῦ τάγματος ὀργανωθεῖσα διάλεξις «Περὶ ἐντατικῆς καλλιεργείας τῆς γῆς», καθ' ἣν παρέστησαν πλὴν τῶν μελῶν τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Κοινότητος.

ΓΥΘΕΙΟΝ. — Τακτικῶς οἱ Σχηματισμοὶ τοῦ Γυθείου συγκεντρώνονται καὶ εἴτε ἀκούουν διαφόρους ὁμιλίας τῶν ἡγητόρων των εἴτε ἐπιδίδονται εἰς τὴν κολύμβησιν καὶ τὸν ἀθλητισμόν.

Ἀπὸ τὰς ὁμιλίας σημειώνομεν δύο, τὰς σπουδαιοτέρας αὐτῆς τῆς ἑβδομάδος. Μίαν καθ' ἣν ὡμίλησεν ὁ Διοικητὴς τῆς Φάλαγγος μὲ θέμα: «Αἱ ὑποχρεώσεις τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων πρὸς τὴν Ὀργάνωσιν καὶ τὴν Πατρίδα» καὶ ἑτέραν τὴν τοῦ συνεργάτου τῆς Ε.Ο.Ν. Λακωνίας κ. Ν. Λουμάκου, ἥτις ἐγένετο εἰς τὸν χῶρον τοῦ ἀρχαίου θεάτρου τῆς πόλεως μὲ θέμα: «Ὁ ἀνταγωνισμὸς ἀρχαίας Σπάρτης καὶ Ἀθηνῶν καὶ παραλληλισμὸς τῆς Ε. Ο. Ν. πρὸς τοὺς νέους τῆς ἀρχαίας Σπάρτης».

ΠΡΟΣΗΛΙΟΝ. — Τακτικαὶ αἱ συγκεντρώσεις τοῦ Σχηματισμοῦ τούτου. Μεγάλως συμβάλλουν καὶ προσφέρουν εἰς τὸν Σχηματισμὸν οἱ ἐξ Ἀθηνῶν ἀφιχθέντες σπουδασταὶ λόγῳ τῶν διακοπῶν, οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν Δ. Α. Σ. Οὕτω πρὸ ἡμερῶν ἐγένετο ὁμιλία ὑπὸ τοῦ σπουδαστοῦ Ἀνωτάτης Ἐμπορικῆς Σχολῆς Γεωργ. Β. Μουσταφέλου. Πρὸ ἡμερῶν ἐπίσης διὰ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν μελῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν κατοίκων ἀφ' ἑτέρου ἐδόθη ὑπὸ τοῦ Σχηματισμοῦ τούτου θεατρικὴ παράστασις μὲ ἔργον πατριωτικόν, τῆς ὁποίας αἱ εἰσπράξεις θὰ διατεθοῦν διὰ στολὰς ἀπόρων μελῶν τῆς Ε. Ο. Ν.

ΚΑΣΤΑΝΙΑ. — Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐγένετο μετὰ πάσης ἐπισημότητος ἡ ὁρκωμοσία νέου Τάγματος Φαλαγγιτῶν εἰς Καστανιὰν Λακωνίας.

Εἰς τὴν τελετὴν παρέστησαν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σπάρτης κ. Διονύσιος, ὁ Νομάρχης κ. Π. Παπαγιαννάκος ὡς Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε. Ο. Ν., ὁ Δήμαρχος Σπάρτης, ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς κ. Παπαηλιοῦ μετὰ τοῦ ἐπιτελείου του, αἱ λοιπαὶ Ἀρχαὶ καὶ πλῆθος κόσμου.

Μετὰ τὸν ἁγιασμόν, ὅστις ἐψάλη ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου, βοηθουμένου ὑπὸ δεκάδος ἱερέων, ὡμίλησαν κατὰ σειρὰν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης, ὁ Νομάρχης καὶ ὁ Περιφερειακὸς Διοικητής, τονίσαντες τὴν ὑψηλὴν ἀποστολὴν τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ τὴν ἱερὰν σημασίαν τοῦ δοθέντος ὅρκου τῶν Φαλαγγιτῶν.

ΑΡΝΑ. — Τακτικαὶ αἱ συγκεντρώσεις τοῦ Σχηματισμοῦ τούτου, ἐν αἷς λαμβάνουν χώραν διάφοροι ὁμιλίαι ἐπὶ διαφόρων θεμάτων. Κατὰ τὴν διαρρεύσασαν ἑβδομάδα ἐγένετο ὁμιλία ὑπὸ Φαλαγγίτου παρακολουθήσαντος μαθήματα εἰς μεταβατικὸν σχολεῖον ἐμβολιασμοῦ μὲ θέμα: «Ὁ ἐμβολιασμὸς τῶν ἀγρίων δένδρων». Ταύτην παρηκολούθησαν ἐκτὸς τῶν μελῶν καὶ ἅπαντες σχεδὸν οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου καὶ δὴ οἱ γεωργοὶ καὶ κτηματίαι.

Εἰς Πάνισταν ἐγένετο ὁμιλία μὲ θέμα γεωργικὸν ὑπὸ τοῦ γεωπόνου Κοκκοροῦ: «Περὶ ἐμβολιασμοῦ τῶν φυστικιῶν», τὴν ὁποίαν παρηκολούθησαν τὰ μέλη καὶ πλεῖστοι τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου.

ΚΡΟΚΕΑΙ. — Ἐξαιρετικὴν κίνησιν παρουσίασεν ὁ Σχηματισμὸς Ε. Ο. Ν. Οὕτω πρό τινων ἡμερῶν ὡμίλησεν ὁ ἐδῶ εὑρισκόμενος καθηγητὴς τῆς φιλολογίας παρὰ τῷ γυμνασίῳ Γυθείου κ. Γεώργιος Βουκίδης παρουσίᾳ ἁπάντων τῶν μελῶν τῆς Ε. Ο. Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων ὡς καὶ πλείστων ἐκ τῶν κατοίκων τῆς κωμοπόλεως μὲ θέμα: «Οἱ ἡρωϊσμοὶ καὶ τὰ κατορθώματα τῶν ἐνδόξων προγόνων μας».

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

Φωτογρ.
Δορκοβίκη